

ÅRSREDOVISNING 2022
AVESTA KOMMUN

Välkommen till Avesta!

Det är något speciellt med Avesta. Här i södra Dalarna finns inte bara dalahästar, brusande forsar. Här finns pannben och mod. Handlingskraft och framtidstro. Här finns förmågan att se möjligheter.

När andra snackar – då gör Avesta!

INNEHÅLL

INLEDNING

Ordförande har ordet.	1
Vi jämför oss med andra kommuner år 2022.	2
Vad gick skattepengarna till.	5

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

Den kommunala koncernen	6
Kommunala bolag och kommunalförbund	7
Översikt över verksamhetens utveckling.	8
Händelser av väsentlig betydelse	10
Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning.	10
God ekonomisk hushållning och måluppfyllelse	27
Väsentliga personalförhållanden.	56
Förväntad utveckling.	64
Balanskravsresultat	65
Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten	65

EKONOMISK REDOVISNING

Resultaträkning	69
Balansräkning	70
Kassaflödesanalys	71
Nothänvisningar.	72

DRIFT- OCH INVESTERINGSREDOVISNING

Driftredovisning	90
Investeringsredovisning	93
Bolag och förbund	96

INLEDNING

Ordförande har ordet

År 2022 har varit ett mycket händelserikt år. Precis när vi trodde att Coronapandemin var på väg att lägga sig och att samhället kunde börja återgå till ett mer normalt läge så skedde Rysslands olagliga invasion av Ukraina och återigen blev det en orolig omvärld.

Under år 2022 har det också varit val i Sverige och Avesta har fått ett nytt och historiskt styre bestående av Socialdemokraterna och Centerpartiet.

Den politiska majoritetens målbild är att Avesta kommun ska vara södra Dalarnas och norra Västmanlands regioncentrum. Det innebär att vi måste ha ett lokalt näringsliv som är starkt, har många ben att stå på och leder till många arbetstillfällen. Trots många förändringar på kort tid under 2022 så har näringslivet i Avesta kommun klarat sig huvudsakligen bra. I själ och hjärta är Avesta en driven tillverkningsindustrikommun med en stark handel. Arbetet med ett område för handel norr om riksväg 70, i anslutning till Åsboområdet, pågår och under året så har ett flertal intressenter anmält intresse för etablering. Färdigställande av den nya rondellen vid Källhagen och den kommande Lerbäcksleden öppnar upp för fler industritomter och etableringar. Något investeringsbeslut är ännu inte taget men förberedelsearbetet för en eventuell Google-etablering i Horndal pågår och flera delar av kommunens organisation bidrar i arbetet. Det faktum att Google intresserar sig för Avesta kommun och Horndal innebär ett ökat intresse för andra aktörer vilket varit tydligt under 2022.

Gamla byn AB har utökat sitt lägenhetsbestånd. Arbetet med att iordningställa Älvsåsområdet pågår och det kommer att resultera i över 50 tomter i de första två etapperna. Omvärldsläget påverkar så klart bostadsmarknaden men intresse från externa aktörer för att utveckla vår kommun finns och Avesta kommun har markanvisningar på olika platser i kommunen vilket är positivt.

En annan glädjande nyhet är att arbetslösheten sjunker. Arbetslösheten i november 2022 var 8,6 procent i Avesta. I jämförelse med samma månad förra året är detta en minskning med totalt 0,3 procent och för utrikesfödda har arbetslösheten minskat med 1,7 procent. Arbetsmarknaden är stark i Avesta vilket visas av de ovanligt höga vakanstalen samt långa rekryteringstider och svårigheter att besätta lediga tjänster. Företag i flera sektorer och branscher rapporterar mycket stor brist på arbetskraft. Samtidigt kvarstår det ett stort antal arbetslösa, där personer som står långt ifrån arbetsmarknaden utgör en allt större andel. Avesta kommun samverkar med många aktörer i syfte att kartlägga behovet av arbetskraft, kompetens och utbildningar för att få ner arbetslösheten än mer. Vår röda tråd är att fler arbetstillfällen och fler människor som bor i vår kommun leder till ökade skatteintäkter som vi kan använda till en ökad jämlikhet.

Avesta kommunkoncernen gör än en gång ett mycket starkt resultat för år 2022. För koncernen redovisas ett resultat på 84 miljoner kronor och för Avesta kommun ett resultat på 70 miljoner kronor, vilket är 50 miljoner kronor bättre än budgeterat. Skatteintäkter, generella statsbidrag och medel från det kommunala utjämningsystemet står för en betydande del av överskottet, tillsammans med överskott gällande kommungemensamma kostnader som realisationsvinst och momsersättning till kommuner. I driftredovisningen visas ett positivt resultat totalt för styrelserna på 8 miljoner kronor. För året redovisas en fortsatt positiv soliditet, även när pensionsskulden räknas in. Det innebär att koncernens samlade tillgångar är större än samlade skulder. Detta innebär ett ökat finansiellt handlingsutrymme, vilket är betydelsefullt när det råder tuffare ekonomiska tider 2023 och framåt.

Blerta Krenzi
Kommunstyrelsens ordförande, Avesta kommun

Blerta Krenzi, kommunalråd
i Avesta kommun.

Vi jämför oss med andra kommuner år 2022

En metod för att bedöma kvaliteten i verksamheterna är att jämföra sig med andra kommuner. *Kommunens kvalitet i korthet* är ett verktyg att jämföra kommuner med varandra och beskriver kommunernas kvalitet ur ett invånarperspektiv.

Kommunerna jämförs inom områdena *Barn och unga*, *Stöd och omsorg*, *Sambälle och miljö*.

För närvarande deltar 162 kommuner.

Här redovisas hur Avesta ligger till jämfört med andra kommuner och den egna utvecklingen jämfört med föregående år.

För att ge en snabb och enkel överblick presenteras Avesta resultat i tre jämförelsegrupper, grönt, gult och rött. I kolumnen resultat visas Avestas värde för måttet.

Avesta tillhör de 25 % högsta Grönt
 Avesta tillhör de 50 % i mitten Gult
 Avesta tillhör de 25 % lägsta Rött

Utvecklingen från förra året är positiv
 Ingen eller svårbedömd utveckling
 Utvecklingen från förra året är negativ

BARN OCH UNGA	RESULTAT	JÄMFÖRT MED OSS SJÄLVA	JÄMFÖRT MED ANDRA 2022
Inskrivna barn per årsarbetare, förskolan, antal, (2019)	5,1		
Kostnad förskola, kr/inskrivet barn, (2021)	163 252		
Elever i åk 3 som deltagit i alla delprov som klarat alla delprov för ämnesproven i Svenska och svenska som andra språk, kommunala skolor, genomsnittlig andel (%)	70		
Elever i åk 6 med lägst betyg E i matematik, kommunala skolor, andel (%)	82,4		
Elever i åk 9 som är behöriga till yrkesprogram, kommunala skolor, andel (%)	83,8		
Elever i åk 9: Jag är nöjd med min skola som helhet, positiva svar, andel % (2018)	58		
Elever i åk 9 med lägst betyget E i idrott och hälsa, kommunala skolor, andel (%)	85,7		
Kostnad grundskola F-9 hemkommun, kr/elev (2021)	119 908		
Gymnasieelever med examen inom 4 år, kommunala skolor, andel (%)	70,1		
Gymnasieelever med examen inom 4 år, hemkommun, andel (%)	72,8		
Gymnasieelever med indraget studiestöd p.g.a. ogiltig frånvaro, hemkommun, andel (%)(2021)	2,9		
Kostnad gymnasieskola hemkommun, kr/elev (2021)	159 613		
Aktivitetstillfällen för barn och unga, 0–20 år, i kommunala bibliotek antal/100 inv. (2021)	16,9		
Deltagartillfällen i idrottsföreningar, antal per invånare 7–20 år (2021)	19		

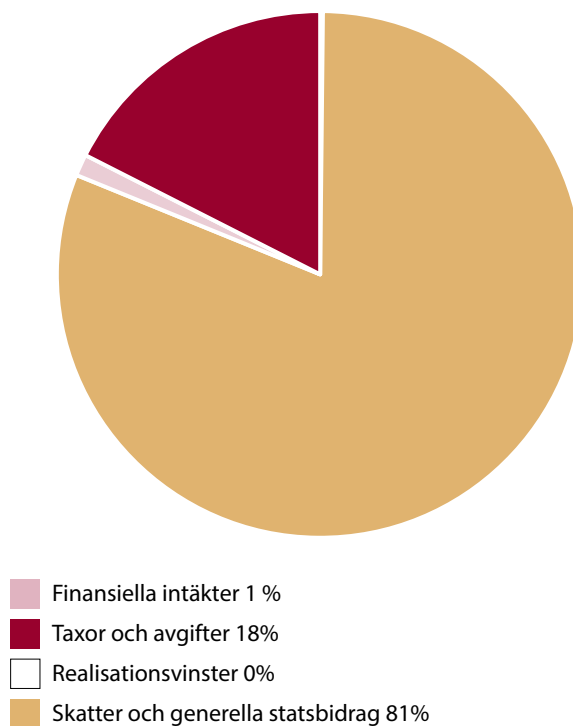
STÖD OCH OMSORG	RESULTAT	JÄMFÖRT MED OSS SJÄLVA	JÄMFÖRT MED ANDRA 2022
Ej återaktualiserade personer med försörjningsstöd ett år efter avslutat försörjningsstöd, andel (%)	77	↗	●
Väntetid i antal dagar från första kontakttillfället för ansökan vid nybesök till beslut inom försörjningsstöd, medelvärde	14	→	●
Kostnad individ- och familjeomsorg, kr/inv., (2021)	5 939	↗	●
Väntetid i antal dagar från beslut till första erbjudande om inflyttning avseende boende enl. LSS § 9.9, medelvärde (2021)	121	→	●
Brukarbedömning gruppboend LSS, Brukaren trivs alltid hemma, andel	97	→	●
Kostnad funktionsnedsättning totalt (SoL, LSS, SFB), minus ersättning från FK, kr/inv. (2021)	6 613	↘	●
Väntetid i antal dagar från ansökningsdatum till erbjudet inflyttningsdatum till särskilt boende, medelvärde	35	↘	●
Personalkontinuitet, antal personal som en hemtjänsttagare möter under 14 dagar, medelvärde	18	↗	●
Kvalitetsaspekter särskilt boende äldreomsorg, andel (%) av maxpoäng	35	↗	●
Brukarbedömning särskilt boende äldreomsorg – helhetssyn, andel (%)	58	↘	●
Brukarbedömning hemtjänst äldreomsorg – helhetssyn, andel (%)	85	↘	●
Sjuksköterskor per plats i boende för särskild service för äldre, vardagar, antal	0,04	↗	●
Kostnad äldreomsorg, kr/inv. 80+, (2021)	252 670	↘	●

SAMHÄLLE OCH MILJÖ	RESULTAT	JÄMFÖRT MED OSS SJÄLVA	JÄMFÖRT MED ANDRA 2022
Bra bemötande vid kontakt med tjänsteperson i kommunen, andel (%)	86	↗	●
Att få svar på frågor till kommunen fungerar bra, andel (%)	65,1	↘	●
Delaktighetsindex, andel av maxpoäng	56	↗	●
Resultat vid avslut i kommunens arbetsmarknadsverksamhet, deltagare som börjat arbeta eller studera, andel (%) (2021)	35	↗	●
Elever på SFI som klarat minst två kurser, av nybörjare två år tidigare, andel (%), (2021)	47	↘	●
Företagsklimat enl. ÖJ (Insikt) - Totalt, NKI (2021)	78	↗	●
Handläggningstid (median) från när ansökan betraktas som fullständig till beslut för bygglov för nybyggnad av en- och tvåbostadshus, antal dagar, (2021)	19	↘	●
Insamlat hushållsavfall totalt, kg/person (2021)	601	↘	●
Fossiloberoende fordon i kommunorganisationen	18,2	↘	●
Måltidssvinn, grund- och gymnasieskola, gram/ätande (2019)	50	nytt	●
Ekologiska livsmedel i kommunens verksamhet, andel (%) (2021)	18	↘	●
Nöjdhet med skötsel av kommunens utomhusmiljöer, andel (%)	66,9	↗	●

Vad gick skattepengarna till

VERKSAMHET	ANDEL 2022
Skola och förskola	
Grundskola	208 kr
Förskola	95 kr
Gymnasieskola och vuxenlärande	78 kr
Vård och omsorg	
Äldreomsorg	227 kr
Individ- och familjeomsorg	68 kr
Omsorg om funktionsnedsatta	68 kr
Kultur och fritid	
Kultur, fritid, turism	41 kr
Kulturskola	4 kr
Övrigt	
Pensionskostnader	67 kr
Kommunövergripande	40 kr
Teknisk service, gator och vägar	34 kr
Årets resultat	46 kr
Arbetsmarknad och integration	8 kr
Plan och bygg	10 kr
Samhällsbetalda resor	3 kr
Miljö- och hälsoskydd	3 kr
	1 000 kr

Så här fick kommunen sina pengar 2022

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

Den kommunala koncernen

Om organisationen

Skälet till att Avesta kommun valt att driva viss verksamhet i olika organisationsformer är dels organisatoriska, dels ekonomiska. Förvaltning av kommunens fastigheter finns samlade i bolagsform. Skälet till detta är organisatoriska. Möjligheten att skapa samordningsvinster och hålla nere kostnaderna är större om verksamheten bedrivs inom samma organisation. I övrigt bedrivs verksamheten i bolagsform där verksamheten ska drivas på affärsmässiga grunder.

Avesta kommun har även Södra Dalarnas räddningstjänstförbund, ägarandel 48,8 procent, tillsammans med Hedemora, Norberg och Fagersta. Idén med förbundet är att effektivisera och minska kostnaderna för verksamheter som kan skötas tillsammans. Tanken är också att säkra kompetensen inom verksamhetsområdet. Privata utförare finns inom grundskole- och förskoleverksamhet men de bedöms inte vara av väsentlig betydelse för bedömning av verksamhet eller ekonomisk ställning.

Avestas kommunkoncern

Styrelser och nämnder

Kommunstyrelsen

Ordförande: Lars Isacson
Förvaltningschef: Tobias Åsell

Omsorgsstyrelsen

Ordförande: Tom Andersson
Förvaltningschef: Carina Johansson

Individnämnden

Ordförande: Pia Aronsson
Förvaltningschef: Carina Johansson

Bildningsstyrelsen

Ordförande: Mikael Westberg
Förvaltningschef: Björn Hansson

Västmanland Dalarna miljö- och byggnadsnämnd

Ordförande: Tove Winqvist-Owetz
Förvaltningschef: Håkan Eck

Valnämnd

Ordförande: Marianne Hirsch

Krisledningsnämnd

Ordförande: Lars Isacson

Koncernföretag

Gamla Byn AB 100 %

Ordförande: Kurt Kvarnström
VD: Linda Nilsson

Avesta industristad AB 100 %

Ordförande: Kurt Kvarnström
VD: Linda Nilsson

Avesta Vatten och Avfall AB 100 %

Ordförande: Patrik Sundin
VD: Erik Nordén

Samägda företag

Södra Dalarnas Räddningstjänstförbund 48,8%

Samägs med Norberg, Fagersta och Hedemora kommuner

Övriga med kommunalt intresse

Södra Dalarnas Samordningsförbund

Västmanland Dalarna lönenämnd (Norberg)

Upphandlingscenter Falun Borlänge regionen (Ludvika)

V-Dala överförmyndarnämnd

Privata utförare

Grytnäs friskola

Avesta Grytnäs pastorat, För- och grundskola F-6

Familjedaghem i privat regi

STYRELSEN/NÄMND	BESKRIVNING
Kommunrevisionen	Revisorerna och de sakkunniga som dessa anlitar är fullmäktiges och ytterst medborgarnas demokratiska instrument för granskning och kontroll av den verksamhet som bedrivs i styrelser, nämnder, fullmäktigeberedningar och bolag
Kommunstyrelsen	Helhetsansvar för kommunens verksamheter, utveckling och ekonomiska ställning, leda och samordna förvaltningen av kommunens angelägenheter. Uppsiktsansvar över övriga nämnder och bolagsverksamheter samt återrapportering till kommunfullmäktige. Kommunstyrelsen ansvarar för skötsel och drift av det kommunala vägnätet samt parker och grönytor.
Omsorgsstyrelsen	Ansvar för social verksamhet för barn och vuxna vilket bland annat inkluderar kommunens socialjour, stöd-, vård- och behandlingsinsatser riktade till missbrukare, social stödverksamhet för barn, ungdomar och familjer, mottagande av ensamkommande flyktningbarn enligt överenskommelse med Migrationsverket, arbetsmarknadsåtgärder. Ansvar för äldreomsorgsverksamhet med bland annat vård- och omsorgsboenden, hemtjänst samt verksamhet för funktionsnedsättning enligt socialtjänstlagen och lagen om stöd och service (LSS).
Individnämnd	Individnämnden beslutar i ärenden som avser myndighetsutövning i resultatenheterna Socialtjänst och Vård och omsorg samt yttrande till andra myndigheter i ärenden som rör enskilda.
Bildningsstyrelsen	Ansvar för förskola, grundskola, förskoleklass, fritidshem, gymnasieskola, särskola. Därtill ansvar för kommunens måltidsenhet samt kultur- och fritidsverksamhet, bland annat föreningsstöd, bibliotek, fritidsanläggningar. Verket och kulturskola ingår.
Västmanland Dalarna miljö och byggnadsnämnd	Ansvar för kommunens fysiska planering, detaljplaner och handlägger bygglov, byggnämningar och tillstånd samt ansvar för miljö- och hälsoskyddsfrågor vilket innebär tillsyns- och informationsansvar. Nämnden är en gemensam nämnd för Avesta, Fagersta och Norbergs kommuner med säte i Avesta.
Valnämnd	Hanterar val och folkomröstningar.
Krisledningsnämnd	Ansvarar för krisledning.

KONCERNFÖRETAG	BESKRIVNING
Gamla Byn AB	Gamla Byn AB är ett kommunalt fastighetsbolag och ägs till 100 % av Avesta kommun. Bolaget är en gemensam fastighetsförvaltare för Avesta kommun och dess bolag med undantag för Avesta Vatten och Avfall AB:s fastighetsbestånd. Bolaget skall främja bostadsförsörjningen i Avesta kommun och erbjuda bostadshyresgästerna möjlighet till boendeinflytande.
Avesta industristad AB	Bolaget ska enligt gällande hyreslagstiftning verka för att tillhandahålla ändamålsenliga lokaler för uthyrning inom Avesta kommun. Bolaget är helägt dotterbolag till Gamla Byn AB.
Avesta vatten och avfall AB	Bolaget ansvarar för vatten och avlopp, avfallshantering och återvinning. Det ägs till 100 % av Avesta kommun.

SAMÄGDA FÖRETAG	BESKRIVNING
Södra Dalarnas räddningstjänstförbund	Förbundets uppdrag är att bedriva räddningstjänst enligt Lag om Skydd mot Olyckor (LSO) samt den tillsyn som LSO ålägger kommunerna att genomföra. Det är ett gemensamt förbund för Avesta, Hedemora, Norberg och Fagersta kommuner.
ÖVRIGA MED KOMMUNALT INTRESSE	BESKRIVNING
Södra Dalarnas samordningsförbund	Förbundet bildades 2005 med syfte att samverka inom rehabiliteringsområdet. Medlemmar är Försäkringskassan, Arbetsförmedlingen, Region Dalarna samt Avesta, Hedemora och Sätters kommuner.
Västmanland Dalarna lönenämnd	Nämnden är en gemensam lönesamverkan mellan Fagersta, Avesta, Norberg, Skinnskatteberg, Hedemora och Smedjebackens kommuner. Norbergs kommun är värdkommun och den gemensamma nämnden ingår i Norberg kommuns organisation.
Upphandlingscenter Falun Borlänge regionen	Upphandlingssamverkan där kommunerna Falun, Borlänge, Avesta, Gagnef, Hedemora, Ludvika och Säter ingår och den gemensamma nämnden ingår i Ludvika kommuns organisation.
V-Dala överförmyndarsamverkan	Gemensam överförmyndarnämnd för Avesta, Hedemora, Fagersta och Norbergs kommuner. Överförmyndare finns utsedda av kommunfullmäktige för varje enskild kommun.
PRIVATA UTFÖRARE	BESKRIVNING
Grytnäs friskola	Förskole- och grundskoleverksamhet.
Familjedaghem	Familjedaghem som bedrivs i privat regi.

Kommunala bolag och kommunalförbund

Södra Dalarnas Räddningstjänstförbund (SDR) består av räddningstjänsten i Avesta, Hedemora, Fagersta samt Norberg. Under 2022 genomförde Södra Dalarnas Räddningstjänstförbund totalt 1 181 utryckningar. Genomsnittet på 5 år ligger på 1 246. Antalet trafikolyckor håller fortfarande en nivå som är lägre än normalt, detta är en minskning för tredje året i följd. Antalet bränder i skog och mark samt bränder i byggnader har varit betydligt färre än 2021. Antalet bränder i fordon har minskat med 40% från föregående år vilket var ett år med ovanligt många bränder i fordon.

Under första halvåret 2022 genomförde ett konsultföretag en utredning med uppdraget att genomlysna och föreslå åtgärder utifrån kommunrevisionens granskningsrapport 2021. Utredningen presenterades i september och en slutrapport med beskrivning av genomförda och pågående åtgärder lämnades till förbundets medlemskommuner i slutet av oktober. Exempel på åtgärder som genomförts under året med anledning av utredningen är:

- Översyn och revidering av styrdokument för chefsroller mm
- Översyn och revidering av delegationsordning
- Revidering av förbundsordning med tydliggörande av arbetsutskottets roll och sammansättning
- Tydliggörande av ledningsgruppens roll som beredande organ i förbundet
- Genomlysning av HR-relaterade frågor enligt KPMG:s förslag
- Reformering av förbundets systematiska arbetsmiljöarbete

Under våren invigde Gamla byn AB sitt största investeringsprojekt på många år då 71 nybyggda hyreslägenheter, varav 31 trygghetsbostäder, samt en gemensamhetslokal och verksamhetslokaler stod klara i centrala Avesta. Bolaget har därmed försett bostads- och lokalmarknaden i Avesta med nya, attraktiva lägenheter och verksamhetslokaler. Intresset för att hyra en lägenhet har varit stort och den farhåga som funnits om stora vakanser har inte infriats. Vidare har projektet under december månad fått ett investeringsstöd på drygt 35 miljoner kronor från Boverket.

Andra stora investeringsprojekt under året är nybyggnation av en förskola på Rågen som har kapacitet att ta emot 122 – 160 barn. Första spadtaget togs under våren och projektet har fortlöp bra under året. Förskolan beräknas vara inflyttningsklar sommaren 2023. Vidare har det inom dotterbolaget genomförts en del ombyggnationer i Koppardalen för att möjliggöra för nya företag och verksamheter att etablera sig.

Efter att pandemin begränsat arbetet med fastighetsunderhåll under ett par år, har Gamla byn återigen haft möjlighet att arbeta fullt ut med underhåll i sina fastigheter. Det syns genom att satsningarna har ökat markant under året jämfört

med föregående år. Större underhållsprojekt som genomförts är takbyten på Skogsgläntan och Corneliusgatan samt fönsterbyten på Bergsnässkolan samt huset där bland annat biblioteket finns.

Vidare är frågor kring hållbarhet och klimat viktigare än någonsin varför styrelserna har beslutat om en energiplan som bland annat slår fast att bolagen ska vara helt fossilfria år 2030. Vid framtagande av energibokslutet för år 2022 kan bolaget också se att de har kommit en bra bit på väg då energiförbrukningen har minskat. Ett arbete har också inletts med att förse några av bolagets fastigheter med solceller under år 2023 och en energigrupp har inrättats med uppdrag att driva energiplanen framåt.

Det har också arbetats en hel del med att förbättra bolagets interna rutiner och processer främst vad gäller underhållsplanering och projektstyrning. Både medarbetare och styrelse har arbetat framåtsyttande i och med arbetet att ta fram en helt ny affärsplan som bidrar till visionen "Gamla Byn AB skall vara förstahandsvalet vid val av lägenheter och lokaler i Avesta kommun".

Avesta vatten och Avfall AB omfattar VA- och avfallsverksamheten i Avesta kommun. 2022 är bolagets tolfte verksamhetsår. Bolaget svarar för dricksvattenproduktion, rening av avloppsvatten samt insamling och återvinning av avfall i Avesta kommun. Anläggningarna omfattar 5 vattenverk, 3 avloppsreningsverk, 54 pumpstationer, 24 mil vattenledning och 22 mil avloppsledning samt en återvinningscentral. Bolaget levererar även vatten till Norbergs kommun. Allt vatten som produceras kommer från grundvattentäkter och håller en hög kvalitet.

Det övergripande målet inom VA är att abonnenterna på ett kostnadseffektivt och funktionellt vis ska erhålla ett gott och hälsosamt dricksvatten och kunna avleda sitt avloppsvatten till ett omhändertagande som sker på ett miljö- och resursriktigt sätt. På avfallssidan är det övergripande målet att minska negativ miljöpåverkan från avfallet genom att öka den andel av totalt mottagen avfallsmängd som går till återvinning. Ett antal projekt som ska leda till att det övergripande målet uppnås pågår eller är planerade exempel på några av de viktigaste är:

- Byggnad av överföringsledning för att trygga vattenförsörjningen i Horndal
- Förnyelse av ledningsnät enligt fastställt förnyelseplan
- Lokalisering av nytt reningsverk i Näs Avfall
- Förbättrad källsortering vid insamling av grovavfall från hushållen
- Sluttäckning Karlslunds avfallsanläggning

Översikt över verksamhetens utveckling

Avesta kommun	2018	2019	2020	2021	2022
Folkmängd 31 december	23 323	23 178	23 067	22 925	22 932
Total kommunal skattesats, kr	33,60	33,60	33,60	33,60	33,60

Kommunkoncernen

Verksamhetens intäkter, mkr	576	522	540	553	543
Verksamhetens kostnader, mkr	-1 868	-1 865	-1 879	-1 922	-2 007
Årets resultat, mkr	37	34	89	128	84
Årets resultat, kr per invånare	1 571	1 476	3 884	5 594	3 684
Eget kapital	570	598	688	819	904

Investeringar

Investeringar (netto)	259	270	289	260	214
Investeringar per medborgare, kronor	11 105	11 649	12 529	11 341	9 332
Självfinansieringsgrad, %	47	48	68	91	86

Finansiering

Långfristig skuld, mkr	1 256	1 208	1 311	1 413	1 496
------------------------	-------	-------	-------	-------	-------

Nyckeltal

Totala tillgångar per medborgare	100 491	100 515	112 724	122 580	131 858
Skulder och avsättningar per medborgare	76 087	74 705	82 881	86 891	92 450
Soliditet inklusive ansvarsförbindelse för pensioner, %	0	2	6	11	13

Personal

Antal årsarbetare	1 958	1 969	1 963	1 998	2 038
Löner och ersättningar, mkr	842	837	846	864	902

Kommun	2018	2019	2020	2021	2022
Resultatutveckling (mkr)					
Verksamhetens intäkter	414	365	357	358	345
Verksamhetens kostnader	-1 743	-1 737	-1 721	-1 766	1 847
Årets resultat	23	28	88	113	71
Balansomslutning	2 215	2 179	2 444	2 671	2 890
Eget kapital	508	531	619	734	805
Pensionskostnader inkl räntor	98	95	91	101	103
Investeringar					
Bruttoinvesteringar	146	128	57	48	87
Självfinansieringsgrad av investeringar, %	39%	50%	225%	321%	130%
Finansiering (mkr)					
Skatteintäkter och utjämning	1 345	1 403	1 454	1 520	1 572
Långfristig skuld, mkr	219	119	59	4	4
Nyckeltal					
Totala tillgångar per medborgare, kr, exklusive utlåning till bolagen	51 198	47 785	52 593	56 021	62 076
Skulder och avsättning per medborgare, exklusive bolagens del av upplåning	29 434	24 876	25 750	23 984	26 969
Verksamhetens nettokostnader som andel av skatteintäkter och utjämning, %	98,3	98,0	94,0	92,5	95,6
Pensionskostnader som andel av skatteintäkter och utjämning, %	7,3	6,7	6,3	6,6	6,6
Resultat som andel av skatteintäkter och utjämning, %	1,7	2,0	6,0	7,5	4,4
Soliditet, % inkl pension och exklusive bolagens del av upplåning	-5	-2	7	18	21
Personal					
Antal årsarbetare	1 852	1 855	1 845	1 885	1 938
Löner och ersättningar, mkr	784	776	784	799	832

Händelser av väsentlig betydelse

- Nybyggt trygghetsboende med 31 lägenheter på Fredsgatan 8 var inflyttningsklart i juni. Byggnationen ingår i kommunens satsning för att säkerställa boende för äldre enligt ”Program för äldre”.
- Strategi för Nära vård i Dalarna har antagits av kommunfullmäktige för att stödja samverkan mellan kommun och region i omställningen till en nära vård. Strategin ska utgöra en grund för framtagande av lokala planer i Avesta mellan bland annat kommun, vårdcentraler, lasarettet, barnpsykiatri, habilitering och öppenvårdpsykiatri.
- Gymnasiets fordons- och transportprogram har en ny inriktning, personbilteknik. Inriktningen har efterfrågats av bilbranschen i Avesta och särskilt en utbildning med inriktning mot elbilteknik.

Övriga händelser under året

- Socialstyrelsen har beviljat omsorgsförvaltningen 5,6 miljoner kronor för att förbättra arbetsmiljön genom att frikoppla 14 seniora undersköterskor för stöd och handledning i omvårdnadsarbete och förbättrad introduktion i yrket.
- Nya undervisningslokaler för fordons- och transportprogrammet i Koppardalen invigdes i september. Statsministern och utrikeshandelsministern liksom stora delar av branschens lokala företrädare deltog.
- Under maj månad påbörjades byggnation av nya förskola i centrala Avesta. Den ska ha kapacitet att ta emot 122–160 barn och beräknas vara inflyttningsklar sommaren 2023.
- Exploatering pågår för nytt bostadsområde i kommundelen Älvnäs, planeras för både villatomter och flerbostadshus. Beräknas klart för bebyggelse under 2023.
- I augusti invigdes Avesta kommuns sjunde allaktivitetsbana på Bergsnässkolan av dåvarande socialminister Lena Hallengren.

FOTO SANNA LANDENBERG

Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning

Coronapandemin

Året 2022

Under 2022 var smittspridningen av covid-19 som högst i januari och februari för att sedan sjunka under våren. I april togs klassningen av covid-19 bort som "allmänfarlig och samhällsfarlig sjukdom". I juni ökade smittspridningen från låga nivåer. I slutet på 2022 tar smittspridningen åter fart. I kombination med Regionens stora brist på slutenvårdsplatser i såväl somatisk som psykiatrisk vård är läget mycket allvarligt. Patienter skrivs ut från slutenvård allt snabbare och kommunens insatser för svårt somatiskt sjuka i hemmet ökar i stor omfattning under december. Flera äldreboendeplatser används för akut korttidsvård. Pandemin fortsätter att påverka sjuktal, arbetsmiljö och ekonomi i omsorgsförvaltningen. Smittskyddsåtgärder för personal i nära omvårdnad fortskrider och inga lättnader har införts. Bemanningssituationen är tidvis svår.

Framtiden

Enligt nya scenarier från Folkhälsomyndigheten kan ökningen fortsätta och nå sin topp i januari 2023. Inom hälso- och sjukvården bör det finnas beredskap för att antalet patienter med covid-19 kan öka till liknande nivåer som under omikronvågen januari 2022. I scenarierna antas att muterade virusvarianter, som har en förmåga att undvika immunförsvaret, kommer att fortsätta dominera smittspridningen i Sverige.

Ekonomi

Året 2022

Avesta kommun redovisar ett positivt resultat för per 31 december med 70 miljoner kronor och för koncernen 84 miljoner kronor. I jämförelse med budget är Avesta kommuns resultat 50 miljoner kronor bättre än planerat. Utöver statligt tillförda medel har den snabba återhämtningen av konjunkturen i Sverige också påverkat Avesta i positiv riktning och inneburit att skatteunderlaget utvecklats betydligt mera positivt under året jämfört med de prognoser som gällde vid budgettillfället. Skatteintäkter och generella statsbidrag är 41 miljoner kronor bättre än prognosen vid budgettillfället. Under året har Avesta kommun fått statliga bidrag som ersättning för sjuklönekostnader för Corona med 10 miljoner kronor. Resultatet 2022 påverkas också av överskott gällande kommungemensamma kostnader som realisationsvinst och momsersättning till kommuner. I driftredovisningen visas ett positivt resultat totalt för styrelserna på 8 miljoner kronor. Avestas starka resultat 2022 ger oss nu bättre förutsättningar att möta tuffare ekonomiska utsikter.

I svallvågorna av den globala coronapandemin invaderade Ryssland Ukraina den 24 februari 2022. Detta fortsatta pågående olagliga anfallskrig på Rysslands initiativ har lett till en skenande inflation som har fått och fortsatt får stora ekonomiska konsekvenser såväl globalt som nationellt och därmed även för Avesta. Under 2022 ses stora kostnadsökningar gällande exempelvis löner, fastighetslokaler, snöröjning, livsmedel och el. Trots en positiv skatteutveckling för Avesta kommun under året med 3,4 procent ökar verksamhetens kostnader betydligt mer, 6,7 procent.

Framtiden

Årets starka ekonomiska resultat riskerar att skapa förväntningar som regioner och kommuner inte har möjlighet att uppfylla på längre sikt. För kommuner gäller i grunden ett balanskrav som innebär att intäkterna ska överstiga kostnaderna varje enskilt år, i syfte att säkerställa en god ekonomisk hushållning. Varje generation ska bära ansvar för de kostnader som den generationen beslutar om och konsumerar samt att skapa en långsiktig stabil utveckling av ekonomin. Avseende år 2023 har en budget i balans beslutats av kommunfullmäktige. Arbete med åtgärder för att vid slutet av året uppnå en ekonomi i balans pågår.

SKR redogör i senaste skatteunderlagsprognosen i februari 2023 att lågkonjunkturen står för dörren och att skatteunderlagstillväxten för år 2023 förväntas bli lägre än genomsnittet de senaste tio åren. Detta innebär att kommuner som har en resultatutjämningsreserv (RUR) och i sina riktlinjer angett ovan förhållande som definition för när medel från RUR får nyttjas, prognosticeras kunna göra detta under 2023. Kommunen behöver då inte återställa ett negativt resultat. Avesta kommun har i skrivande stund en resultatutjämningsreserv motsvarande 40 miljoner kronor. SKR betonar vikten av att arbeta både med kortsiktiga och långsiktiga åtgärder för en god ekonomisk hushållning. Finns det långsiktiga obalanser mellan kostnader och intäkter ska åtgärder genomföras. För Avesta kommun beslutas ett eventuellt nyttjande av medel från RUR som komplement till åtgärder i samband med fastställande av 2023 års årsredovisning.

Kommunen behöver fortsätta arbetet med att ställa om, arbeta annorlunda och prioritera för att hantera det ekonomiska läget och de stora demografiska utmaningarna de kommande åren. Det gäller därmed att använda det tillfälliga överskottet på ett sätt som kan bidra till att minska kostnaderna i framtiden.

Prisindex för kommunal verksamhet prognosticeras år 2023 öka med 6,7 procent och att skatteunderlaget förväntas öka med 3,8 procent nominellt. Detta innebär en försämrad köpkraft och ett reellt sett urholkat skatteunderlag. Pensionskostnader och räntekostnader för upptagna lån ökar till följd av Riksbankens kraftiga höjningar av styrrentan i syfte att få ned inflationen.

Demografi

Året 2022

Den sista december 2022 bodde 22 932 personer i Avesta kommun där män utgör 50,7 procent och kvinnor 49,3 procent. Befolkningsantalet har totalt ökat med 7 personer under året.

Befolkningsökningen beror på ett positivt flyttnetto om 24 personer, och ett positivt invandringsnetto om 56 personer. Ett positivt netto betyder att fler har kommit till Avesta än lämnat kommunen. År 2022 innebar ett negativt födelseto med 66 personer, det vill säga att färre har fötts än dött under året. Avestas folkmängd har minskat under lång tid, med en tillfällig uppgång i invånarantalet under andra halvan av 2010-talet. Invånarantalet per den 1 november 2022 är, trots årets ökning med 7 personer, det lägsta sedan 2015.

År 2022 är ett år med låga födelsetal såväl för Avesta kommun som nationellt. I Avesta föddes det 213 barn, vilket är 47 färre barn än året innan. Det är det lägsta födelsetalet sedan 2014, trots att Avestas totala befolkning är närmare 900 personer fler i år, 2022. Den mindre årskullen kommer påverka i första hand barnomsorgen de närmaste åren, särskilt om barnafödandet är ihållande lågt över flera år. Det går dock inte att dra några slutsatser om en eventuell trend eller förändring i barnafödandet på samhällsnivå utifrån ett enda år. De senaste årens ekonomiska oro kan ha påverkat barnafödandet negativt.

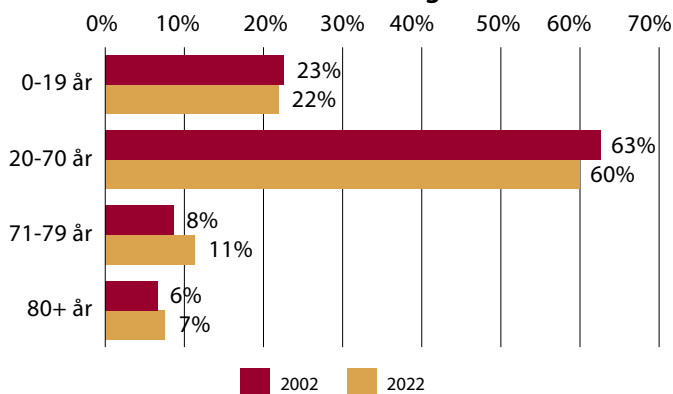
Kommunens befolkningssammansättning rör sig sakta mot en större andel äldre i jämförelse med de i arbetsför ålder. En jämförelse mellan 2002 och 2022 visar att gruppen 20–70 år har minskat från 63 procent av Avestas befolkning till 60 procent. Det fanns 298 fler personer i åldersgruppen 2002.

Samtidigt har grupperna 71–79 år och de över 80 år ökat från 8 till 11 procent respektive 6 till 7 procent. Antalet invånare som är över 80 år har ökat från 1427 till 1669.

Konsekvensen av denna förskjutning i ålderssammansättning innebär att färre arbetande ska försörja fler, det vi brukar kalla demografisk kvot. Den demografiska kvoten har gått från 0,78 till 0,93 mellan 2002 och 2022. Det innebär att en person i arbetsför ålder i genomsnitt även ska försörja 0,78 respektive 0,93 personer utöver sig själv. Sveriges kommuner och regioner, SKR har skapat kommungrupper av liknande storlek och förutsättningar för att underlätta jämförelser och statistiska analyser. I kommungrupp C6, som är den grupp där Avesta ingår, låg den demografiska kvoten för 2022 på 0,87, en ökning från 0,76 år 2002.

DEMOGRAFISK KVOT	2002	2022
Avesta	0,78	0,93
Kommungrupp C6	0,76	0,87

Ålderssammansättning i Avesta

Befolkning per 31 december 2012-2022, kön

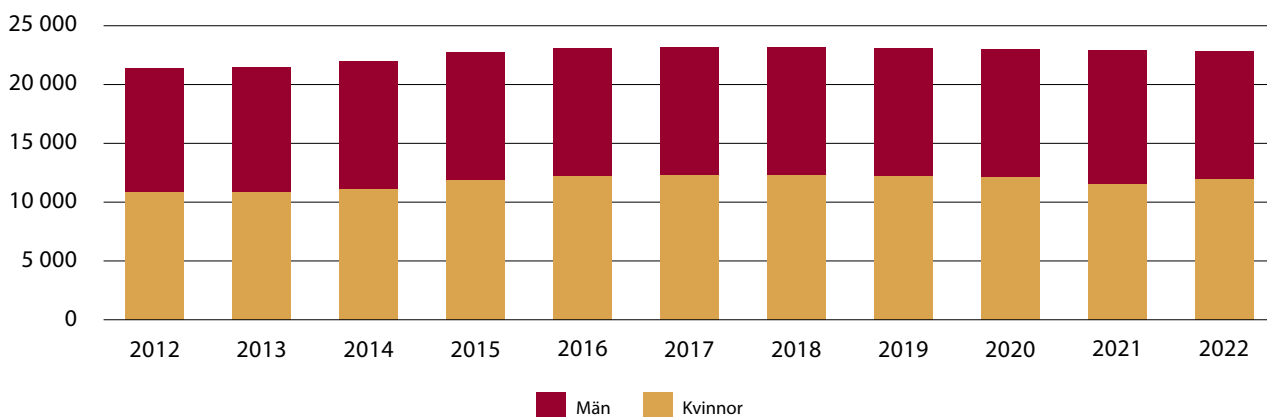

FOTO THERESE ASPLUND

Framtiden

Enligt prognosen som Statistiska centralbyrån, SCB, har tagit fram för befolkningsutvecklingen åren 2022–2050 kommer Avesta kommuns befolkning att minska de närmaste fem åren, för att sedan sakta stiga igen. Dock dröjer det enligt prognosen upp till 20 år innan Avesta har återhämtat sig till den befolkningsnivå som var i slutet av 2019. Kommunen förväntas ha positiva inflyttningstal med ungefär 50 personer per år, medan födelsenettet förväntas vara negativt med ungefär 35 färre födda än döda per år. Det är framför allt personer mellan 20–34 år som förväntas flytta till Avesta. Andelen över 80 år beräknas dock öka totalt eftersom den förväntade livslängden fortsätter öka samtidigt som barnafödandet förväntas vara lågt eller sjunka ytterligare. Inom den del av befolkningen som är över 80 år förväntas antalet öka med närmare 600 personer under de kommande tio åren. Detta innebär att planering behöver göras för att möta ökade behov av äldreomsorg och anpassade bostäder för äldre samtidigt som minskningar kan behöva göras inom skolområdet.

Arbetsmarknad

Året 2022

Arbetslösheten i november 2022 var 6,6 procent i riket, 6,0 procent i Dalarna och 8,6 procent i Avesta. I jämförelse med samma månad förra året är detta en minskning med 0,3 procent och för utrikesfödda 1,7 procent. Utrikesfödda har en arbetslöshet på 28,2 procent och ungdomar 10 procent.

Arbetsmarknaden är stark i Avesta vilket visas av de ovanligt höga vakanstalen samt långa rekryteringstider och svårigheter att besätta lediga tjänster. Företag i flera sektorer och branscher rapporterar mycket stor brist på arbetskraft. Samtidigt kvarstår det ett stort antal arbetslösa, där personer som står långt ifrån arbetsmarknaden utgör en allt större andel. De saknar de kompetenser som efterfrågas på arbetsmarknaden. Utan riktade insatser för att stärka deras kompetens är det svårt att se någon betydande förbättring av matchningen mellan jobb och sökande. Svårigheten att rekrytera arbetskraft är ett av de största hoten mot fortsatt tillväxt och utifrån att det till del finns tillgänglig arbetskraft bland utrikesfödda och andra som idag står långt ifrån arbetsmarknaden så är riktade insatser helt nödvändiga.

Framtiden

Enligt SKR:s ekonomirapport i december 2022 är prognosen för arbetsmarknaden oviss inför lågkonjunkturen 2023. Faktorerna bakom konjunktursvängningar är aldrig desamma varför varje lågkonjunktur blir unik när det gäller hur de drabbar olika delar av ekonomin. Framåtblickande indikatorer för näringslivet gällande anställningsplaner har fallit, de för handel samt bygg- och anläggning är svagare än normalt. Denna försvagning bedöms fortgå. Sammantaget visar SKR:s prognos en vikande andel sysselsatta totalt sett. Utvecklingen 2023 drivs av en klar dämpning av sysselsättningen i näringslivet. Arbetslösheten beräknas 2023 stiga markant och 2024 antas andelen arbetslösa vara drygt 1 procentenhet högre än årsgenomsnittet 2022 (7,5 procent). Vidare dröjer det innan sysselsättningstillväxten åter antas bli stark. Trots dessa negativa framtidsutsikter så bedöms att de stora utmaningarna gällande kompetensförsörjning som finns inom flera sektorer kvarstår.

Näringsliv

Året 2022

Under året så har en återgång efter pandemin i hög grad präglat näringslivet i Avesta kommun. Näringslivet i Avesta kommun klarade sig huvudsakligen bra, trots pandemin, tack vare stark basindustri och handel.

Företaget DSC International/Google, ansökte vid årsskiftet 2019/2020 om miljötillstånd för byggnation av fem serverhallar på sin mark i Horndal och fick det beviljat under 2021. Något etableringsbeslut är ännu inte taget. Förberedelsearbetet för en kommande etablering av serverhallar pågår och flera delar av kommunens organisation bidrar i arbetet. Det faktum att Google intresserar sig för Avesta kommun och Horndal innebär ett ökat intresse för andra aktörer vilket varit tydligt under 2022.

Arbetet med ett område för handel med skrymmande varor norr om riksväg 70, i anslutning till Åsboområdet pågår och under året så har ett flertal intressenter anmält intresse för etablering. Färdigställande av den nya rondellen vid Källhagen och den kommande Lerbäcksleden öppnar upp för fler industritomter och etableringar.

Ett samarbete pågår i kommunen mellan integrationsenheten och näringslivsenheten i projektet Fler på jobbet i syfte att kartlägga behovet av arbetskraft, kompetens och utbildningar bland Avestas företag för att stärka integrationen. I början av året startades en yrkeshögskoleutbildning.

Projektet Trygga Avesta, ett samverkansprojekt mellan Avesta kommun, organisationerna Svenska Stadskärnor, Tryggare Sverige, Polisen, fastighetsägare och Centrumföreningen, etablerades under 2020 och avslutades under året. Bedömningen är att projektet varit mycket lyckat och syftet, att skapa trygga miljöer i centrum och även att öka attraktiviteten för centrumhandeln, har till stor del infriats. En ytterligare aktivitet kopplat till ökad trygghet som genomförts är trygghetsvandringar som resulterat i konkreta i den fysiska miljön, som exempelvis förbättrad belysning på mörka platser. En effekt av projektet är förbättrad dialog med och mellan fastighetsägare.

Under hösten 2022 så ändrades organisationen för näringslivsfrågor då dessa sammanfördes med mark- och exploateringsfrågor. Arbeta med organisationen kommer att fortsätta under 2023.

Framtiden

En etablering av Googles planerade datacenter i Horndal skulle betyda mycket för näringslivets och samhällets utveckling i Avesta kommun och Horndal i synnerhet i form av nya arbetstillfällen och behov av bostäder och kommunal service. Näringslivets kompetensförsörjning är en utmaning på grund av bland annat demografi, utbildningsnivå, kompetensmatchning och tillgänglighet till kollektivtrafik. Långsiktigt finns behov av förbättringar för arbets- och studiependling till orter inom 10–15 mils radie

FOTO SANNA LANDENBERG

Bostads- mark- och hyresmarknad

Året 2022

Lågkonjunkturen har påverkat tomtförsäljningar och nybyggnationer av bostäder negativt. Ett visst överskott på hyresrätter har gjort att flera hyresvärdar har haft tomma lägenheter tidvis trots att Avesta kommun har en stor andel trångbodda hushåll.

Framtiden

Avesta kommun har tecknat markanvisningsavtal för att bygga bostäder på centrala platser i Avesta och Krylbo med flera intressenter. Detta kommer att öka utbudet av framför allt hyresrätter och möjliggöra flyttkedjor. Kommunen arbetar aktivt med att förverkliga Avestas stadsplan. En ny översiktsplan har påbörjats i bred dialog med kommuninvånare, förtroendevalda och civilsamhället.

Infrastruktur

Året 2022

Flera investeringsprojekt pågår för att ytterligare stärka upp vägnät och gång-/cykelvägar samt parker. Ett stort projekt som förväntas börja byggas under 2023 är Lerbäcksleden som kommer att binda samman östra Krylbo med riksväg 68. Detta för att underlätta för tunga transporter som idag måste gå genom Krylbo. Under året har en ny etapp av Bruksleden färdigställts. En båtbygga vid Holmen har byggts efter ett medborgarförslag. I Djäknehyttan/Älvnäs har vägar, vatten- och avloppsledningar och annan infrastruktur kopplat till nya villatomter färdigställts.

Arbete pågår med att planera för att laga eller ersätta Kyrkbron över Dalälven. Rivning och återuppbyggnad beräknas ta flera år då det är komplext att bygga över rinnande vatten. Alternativa vägar för trafikflöden och möjlighet till exempelvis gångbro under byggtiden kommer behöva utredas för att minimera störningar och köbildning.

För att förverkliga Avesta stadsplan pågår en utredning av parkeringsnormen i centrala Avesta. En annan del i arbetet är en utredning som syftar till att flytta busstationen så att bostäder kan byggas centralt.

Sedan år 2011 arbetar Avesta vatten och avlopp AB med en långsiktig förnyelseplan för ledningsnätet för vatten och avlopp. Planen omfattar en femårsperiod och bygger på en metodik där prioriteringar görs utifrån riskbedömningar. För att trygga framtida vattenförsörjning i Horndal byggdes en överföringsledning från Avesta som var färdig hösten 2022.

Framtiden

Förnysetakten för VA-ledningsnätet förväntas öka för perioden 2023–2030. I takt med att kommunen växer kommer även behovet att bygga ut ledningsnätet att öka både för nya industriområden och bostadsområden. Nytt reningsverk för Horndal och Näs är under projektering.

Avesta kommun fortsätter investera i infrastruktur genom exempelvis arbetet med Kyrkbron i Avesta och Lerbäcksleden. Förbättringar och utbyggnad av gång- och cykelvägsnätet planeras.

Socialtjänst

Året 2022

Orosanmälningarna för barn och unga fortsätter att öka. Vårdtygn för extern vård för barn, ungdom och vuxna har minskat samtidigt som kostnaderna ökar för varje extern plats. Barnavården har utvecklat sitt arbetssätt med att trygga barns omvårdnad och säkerhet i familjer med behov av socialtjänstens insatser. Missbruksvården arbetar i hög grad med att erbjuda öppenvård och stödboende i kommunen. Socialstyrelsen har beviljat medel för att implementera metoden ”Bostad först” för att minska utanförskapet och bostadslösheten hos personer med beroendeproblematik. Omsorgsstyrelsen har fattat beslut om att ingå avtalsamverkan med kommunerna i Dalarna om rekrytering av familjehem och uppstart av ett kommunalt HVB-hem för ungdomar med NPF-diagnoser och beroende. Försörjningsstödet har underskott relaterat till kostnadsökningar på el och hyror men med färre hushåll i behov av stöd, i genomsnitt 318 hushåll, en minskning med 47 hushåll per månad jmf med 2021. Det långvariga ekonomiska biståndsbehovet ökar. Arbetslösheten bland utrikesfödda är mycket hög med 28,2 procent, en minskning med 1,7 procent (nov-22).

Arbetsmarknadsenheten arbetar med tre olika ”jobbspår”; snabbspår, introduktionsspår och språkspår. 240 personer har varit inskrivna på AME. Dessa har haft åtgärdsanställningar, språkträning, praktik och kompetenshöjande insatser. Samverkansteamet (FINSAM) har arbetet med 75 personer. I VISAN arbetar socialtjänsten tillsammans med näringsliv, integration- och vuxenlärande och arbetsförmedling med inriktning på framtida kompetensförsörjningsbehov hos både de privata och offentliga aktörerna. Samverkan sker även med idéburna organisationer. LSS och socialpsykiatrisamverkanerna har stabila ekonomiska resultat och hög brukarvänlighet. Två nya assistansärenden har tillkommit under året. Fortsatt behov av externa placeringar inom LSS området i kombination med psykiatriskt vårdbehov och missbruk finns då behovet inte kan tillgodoses på hemmaplan. Kompetenshöjande insatser såsom ex. HSL-utbildning för LSS personal, lågaffektivt bemötande, utbildning i säkerhetsplanering och våld i nära relationer på individ och familjeomsorgen samt utbildning i återfallsprevention inom öppenvården.

Framtiden

SKR:s avisering att arbetslösheten kommer att öka och att gruppen långtidsarbetslösa fortsätter att öka påverkar kommunernas budget för ekonomiskt bistånd. Kostnadsökningarna på hyror, el och höjningen av riksnormen kommer att öka kostnaderna ytterligare. Orosanmälningar för barn och unga ökar samtidigt som socialtjänstens insatser är dyrare, framför allt köp av extern vård. Inom LSS området är det en stor utmaning att tillgodose individuella behov då de gruppboendeplatser som finns inte alltid matchar behoven. Några av kommunens gruppboendeplatser uppfyller inte heller kraven enligt lagstiftningen på möjlighet att leva sitt liv som andra med ex. matlagningsmöjligheter i den egna lägenheten. Med anledning av detta samt behov av att konvertera LSS boendeplatser till äldreboendeplatser på Baldersgården planeras byggnation av nytt LSS boende 2024. I betänkandet ”Stärkt rätt till personlig assistans” (SOU 2021:37), föreslås en utökning av det statliga ansvaret för personlig assistans. Förslaget beräknas minska kostnaderna för kommunerna.

Riksdagen har i juni 2022 beslutat om ändringar i lagstiftningen av bland annat schablon och grundläggande behov. Hela betänkandet förväntas ta 5 år att införa. Samsjuklighetsutredningen (SOU 2021:93) tillsattes av regeringen i juni 2020 och ska slutredovisas i januari 2023 med förslag på ikraftträdande 2025. I det första betänkandet redovisas bland annat att allt skadligt bruk och beroende ska vara ett ansvar för Regionerna och ges samordnat med behandling av psykiatriska tillstånd. Kommunernas ansvar föreslås vara förebyggande och uppsökande, stödinsatser för boende (inkl. HVB) och sysselsättning samt stöd till anhöriga. Utredningen Framtidens socialtjänst (SOU 2020:47) har lämnat förslag på förändrad socialtjänstlag som i stora drag handlar om förebyggande och lätt tillgänglig socialtjänst, övergripande planering och planering av insatser, kunskapsbaserad socialtjänst, möjligheten att tillhandahålla insatser utan föregående behovsprövning och ett förtydligt barnrättsperspektiv.

Vård och omsorg

Året 2022

Personer i behov av hemtjänst är i genomsnitt 21 fler per månad än förra året, i medeltal 503. Den utförda tiden är mindre med anledning av fler avbokade besök. De avbokade besöken är både pandemirelaterade och relaterade till att datum flyttas med kort varsel när äldre ska skrivas ut från sjukhus. Sjuksköterskeenheter har fortsatt stort behov av bemanningssjuksköterskor i verksamheten. Äldreboendeplatser är i nivå med behovet. Fem betaldagar till Regionen för utskrivningsklara personer har registrerats, vilket innebär att Avestas har mycket goda resultat i sitt arbete med utskrivningsklara brukare. Två ej verkställda beslut till inspektionen för vård och omsorg (IVO) har registrerats. Under 4:e kvartalet har Regionen i allt snabbare takt skrivit ut personer från slutenvården med anledning av brist på personal och därmed vårdplatser. Utskrivningarna har inneburit både utökade insatser i hemtjänsten och utökat behov av korttidsvård. Den 1 juli 2022 infördes en ny bestämmelse i socialtjänstlagen (2001:453), SoL, med krav på att den som har hemtjänst ska erbjudas en fast omsorgskontakt, om det inte bedöms vara uppenbart obehövligt. Från och med den 1 juli 2023 får endast den som har ett bevis om rätt att använda yrkestiteln undersköterska utses till fast omsorgskontakt.

Vård och omsorgs kompetenshöjande åtgärder är ex. sjuksköterskeutbildning, demensutbildning, bemanningsekonomi och utbildning i Nära vård. Utbildning för sjukvårdsbiträden till undersköterska inom ramen för Äldreomsorgslyftet genomförs löpande. Arbetet med ”Vården och omsorgen i utveckling” pågår. Fokus är bättre personkontinuitet med färre timvikarier och fler tillsvidareanställda. Kvalitén i vården ökar både utifrån ett brukarperspektiv och ur ett arbetsmiljöperspektiv. Äldre får möta färre undersköterskor och medarbetarna får arbeta tillsammans med mer erfarna medarbetare. Arbetet med att införa språkombud på samtliga enheter inom vård och omsorg fortgår. Verksamheten är mycket nöjda med satsningen som gör stor skillnad för personal och brukare. Arbetet med att minska ensamheten för äldre med stöd av statliga medel fortsätter 2023. Arbetet har försvårats genom pandemin. Omfattande informationssatser och uppsökande verksamhet ha bedrivits. För närvarande deltar 8 äldre som bor i ordinärt boende på gruppträff/ caféverksamhet på Baldersgården.

Framtiden

Behovet av vård och omsorg ökar samtidigt som det råder brist på arbetskraft. Befolkningen i åldrarna 80 och äldre ökar väsentligt snabbare än den arbetsföra befolkningen i åldrarna 20–66 år. Det är av yttersta vikt att utbyggnaden av äldreboendeplatser och tillgängliga trygghetsboenden fortsätter enligt beslutat ”Program för äldre”. Beslutet innebär att 2024 behöver 19 äldreboendeplatser ”aktiveras” på Baldersgården. De kommande åren är bristen på arbetskraft vår största utmaning. 14 000 undersköterskor och sjukvårdsbiträden behövs varje år i 10 år framåt i den kommunala vården och omsorgen. Med dagens personaltäthet blir det mycket svårt att bemanna äldreomsorgen i många kommuner.

En nationell samordning behövs för att kommuner och regioner ska kunna öka takten i omställningen med stöd av digitalisering. En statlig utredning pågår för ökade möjligheter till användningen av välfärdsteknik inom äldreomsorgen. Förslaget är bland annat att införa en ny bestämmelse i socialtjänstlagen som tydliggör att socialnämnden får använda digital teknik när bistånd ges inom äldreomsorgen. Utredningen om en äldreomsorgslag (SOU 2022:41) och stärkt medicinsk kompetens i kommunerna föreslår hur hälso- och sjukvårdslagstiftningen kan förstärkas så att kvalitet och tillgänglighet förbättras för personer som får kommunal hälso- och sjukvård, däribland personer som har stöd och hjälp från äldreomsorgen.

Utbildning

Året 2022

Antalet inskrivna barn i förskolan har minskat med ungefär 20 sedan december 2021, anpassning av verksamheten har gjorts som en följd av det. Avesta kommuns ambition är att öka andelen förskollärare, men det är svårt då det saknas utbildade förskollärare såväl lokalt som på nationell nivå. Vårdnadshavare som ansökt om barn/skolbarnomsorg på obekvämtid har tidvis fått vänta på en plats. Då efterfrågan överstigit antalet platser har lokalbristen varit påtaglig.

Under 2022 har grundskolan jobbat för att öka motivationen hos eleverna genom att skapa en undervisning som når och lockar ännu fler elever till lustfyllt lärande. Man har också skapat effektivare undervisning för elever som börjar sin utbildning sent under grundskoletiden, vilket i sin tur innebär att startsträckan har minskat avsevärt för flera av de nyanlända eleverna.

En större andel elever, 83,8 procent, är behöriga till gymnasiets yrkesprogram. Avestas grundskola har förbättrat sin ranking gällande det sammanvägda resultatet i grundskolan, kommunala skolor. Grundskolan har gått från plats 284 under 2021 till plats 148 för 2022.

Ett gemensamt målbildsdocument för grundskolan har tagits fram och implementeras under våren 2022. Efter upphandling har skolan implementerat ett gemensamt kvalitetsuppföljningssystem.

Under våren och sommaren har gymnasiet byggt om lokaler i Koppardalen för att kunna ta emot elever till en ny programinriktning inom fordonsteknisk utbildning. Antalet utökade platser beräknas räcka till för att ta emot ett högre antal elever. En stor andel elever söker sig till Karlfeldtgymnasiet, både från Avesta och intilliggande kommuner, vilket visar att verksamheten erbjuder ett stort programutbud, håller hög kvalitet och har ett bra rykte. Större andel elever på gymnasiets yrkesprogram tar examen efter 3 år, vilket är ett bevis på bibehållen hög kvalitet, trots ökat antal elever.

Framtiden

Bildningsstyrelsen har beslutat att grundskolan ska införa tvålärareskap på lågstadiet, det vill säga att det finns två lärare i klassrummet. Syftet med det är att öka elevernas kunskapsinhämtning och göra läraryrket mer attraktivt.

Det är idag svårt att rekrytera nästan alla yrkeskategorier inom utbildningsområdet. Att det ser likadant ut i hela regionen som nationellt är ingen tröst. Avesta kommun har en överenskommelse med närliggande kommuner om att inte aktivt rekrytera från varandra, fokus måste därför vara att kompetensutveckla egen personal.

Verksamheterna kommer att bli än mer påverkade av lågkonjunkturen genom inflation, högre räntor och höga elpriser i framtiden. Påverkan kommer framför allt att slå mot framtida satsningar på kvalitetshöjande insatser om kompensation från staten uteblir. Bildningsförvaltningen söker löpande efter externa aktörer som kan vara medfinansierare i förvaltningens satsningar. En sådan aktör är Skolverket som i ett nytt projekt "Riktade insatser", för bättre studieresultat, kommer att vara en medfinansierare med knappt 5 miljoner kronor. Målgruppen är nyanlända.

OMVÄRLDSRISKER

BESKRIVNING	PÅVERKAN	HANTERING
Lågkonjunktur		
<p>Påverkar kostnader och intäkter och därmed kommunens verksamheter.</p> <p>Konjunkturkänsliga företag i kommunen pressas.</p> <p>Arbetslöshet.</p>	<p>Tröghet att ställa om verksamheter till nya förutsättningar.</p> <p>Högre arbetslöshet leder till ökade kostnader.</p> <p>Social oro. Psykisk ohälsa. Ökad barna- och vuxen vård.</p>	<p>Budgetprocess som skapar en beredskap för lågkonjunktur.</p> <p>Krav på finansiell stabilitet i kommunen för att kunna hantera nedgångar i ekonomin</p> <p>Följa Plan för arbete & sysselsättning. Arbete i samverkan för att öka arbetstillfällena och öka anställningsbarheten.</p>
Effekter av riskhantering		
<p>Kommunen arbetar sen 2020 med en långsiktig finansiell analys (LFA) som sträcker sig över en 10-årsperiod. Analysen utgår från den demografiska utvecklingen och ger oss bättre prognos- och budgetförutsättningar att planera kommande behov i verksamheterna samt investeringsbehov.</p>		
Ökad inflation		
<p>Ökade kostnader för kommunens verksamhet.</p>	<p>Ökad inflation innebär att ökade skatteintäkter i högre grad går till ökade kostnader för material och omkostnader i verksamheten. Kan även på sikt innebära ökade lönekostnader. Driftbudgeten påverkas negativt</p>	<p>Budgetprocess som skapar en beredskap för ökad inflation</p> <p>Krav på finansiell stabilitet i kommunen för att kunna hantera ökade kostnader</p> <p>Ökad förmåga att kunna prioritera mellan olika verksamheter</p>
Effekter av riskhantering		
<p>Under 2022 vid höstens revidering av Mål och Budget avseende 2023–2025 lades en budget med ett nollresultat. Parallellt gavs ett uppdrag till förvaltningsorganisationen att inkomma med åtgärder för ekonomi i balans avseende 2023.</p>		
Investering		
<p>Ökade utgifter för kommunens investeringar på grund av hög inflation och materialbrist.</p>	<p>Ökade utgifter för investeringar innebär ökade kostnader som exempelvis högre hyra.</p>	<p>Prioriteringar mellan olika investeringar kommer att krävas. Ställningstagande till lämpligheten att investera nu behöver ske.</p>
Effekter av riskhantering		
<p>Under hösten har prisutveckling följts och investeringsvolymen avseende kommande år har reviderats jämfört med beslutet om Mål och Budget i juni. Arbetet med att se över investeringar kommer fortsätta under 2023.</p>		

OMVÄRLDSRISKER

BESKRIVNING	PÅVERKAN	HANTERING
Ökat demografiskt tryck på grund av högre andel äldre		
Ökat tryck på den kommunala verksamheten.	Medvetna satsningar på att öka effektiviteten i kommunkoncernen i syfte att få resurserna att räcka till.	Långsiktiga strategier. Program följs för utbyggnad av äldreboende och trygghetsboende. Snabbare omställningar av vårdform.
Effekter av riskhantering		
Följsamheten till "Program för äldre" fortskrider. Planering för utbyggnad sker relaterat till långsiktiga planer och befolkningsprognoser.		
Förändrat säkerhetsläge		
Rysslands olagliga invasion av Ukraina har förändrat säkerhetsläget i Europa vilket i hög grad påverkar Sverige och Sveriges kommuner.	Det förändrade säkerhetsläget leder till oro och osäkerhet inom flera områden. Den globala ekonomin påverkas. Människor flyr från området. Sverige behöver rusta sitt totalförsvaret.	Avesta kommun har sedan en längre tid arbetat med beredskapsplanering och det arbetet behöver stärkas ytterligare. Det goda arbetet med mottagande av flyktingar behöver fortsätta. Den ekonomiska beredskapen för att hantera en fortsatt lågkonjunktur behöver stärkas ytterligare.
Effekter av riskhantering		
Insatser pågår för att stärka Avesta kommuns beredskap. Insatserna handlar bland annat om kontinuitetsplanering, digital säkerhet, säkerhetsskyddsanalyser och informationssäkerhet. Kartläggning och analys av det ekonomiska läget pågår för att skapa handlingsberedskap såväl för den politiska ledningen som för tjänstepersonsorganisationen. Under våren 2022 tog Avesta kommun emot ett trettiotal flyktingar från Ukraina. Med mycket kort varsel så ordnades ett mycket bra mottagande. För att möta behovet av ett stärkt trygg- och säkerhetsarbete så planeras en förändring av organisationen för att frigöra ytterligare resurser till detta.		

OMVÄRLDSRISKER

BESKRIVNING

PÅVERKAN

HANTERING

Negativ befolkningsutveckling

Den långsiktiga befolkningsprognosen visar en negativ utveckling över tid.

En negativ befolkningsutveckling leder till en lägre ökningstakt av skatteintäkter vilket i sin tur kan leda till behov av prioriteringar och effektiviseringar. Negativ befolkningsutveckling kan även leda till ännu större svårigheter att försörja arbetsmarknaden med kompetens vilket kan leda till att den lokala tillväxten hämmas. Detta kan i sin tur kan leda till ytterligare lägre skatteintäkter.

Det pågår ett aktivt arbete med att Avesta även fortsättningsvis ska vara en attraktiv kommun att leva och verka i. Avesta kommun behöver fortsätta att utveckla sitt arbete för att dels få de företag som finns i kommunen att uppleva goda förutsättningar att verka i Avesta, dels för att fler nya företag ska etablera sig i kommunen.

Effekter av riskhantering

Utvecklingen av antalet invånare i kommunen har stabiliserats under 2022. En ny organisation där näringslivsfrågor har samlats tillsammans med mark- och exploateringsfrågor har bildats under 2022. Den nya organisationen syftar bland annat till att i än högre grad skapa förutsättningar för att Avesta kommun ska upplevas som en attraktiv plats att leva och verka på. Såväl för dem som redan är etablerade i kommunen som för de företag som söker en plats att etablera sin verksamhet på.

Brist på arbetskraft till industrin/näringslivet /välfärdsområdet

Bristande "matchning" utbud och efterfrågan på kompetens dvs att befolkningen inte har den utbildning eller kompetens som efterfrågas.

Utvecklingen i företagen och välfärden kan komma att hotas.

Samarbete mellan Avesta kommun, näringslivet, arbetsförmedlingen, och utbildningsmyndigheterna.
Följa arbetsmarknadsplanen.

Effekter av riskhantering

Ett HR-nätverk för företag i Avesta som har roller som är helt eller delvis ansvariga för HR-frågor är uppstartat och leds av kommunens HR-chef. Arbetsmarknadsplanen följs. Det finns fortsatta utmaningar gällande matchning av arbetssökande med tillgängliga arbetstillfällen.

OMVÄRLDSRISKER

BESKRIVNING	PÅVERKAN	HANTERING
-------------	----------	-----------

Brist på kommunikationer/ kollektivtrafik

Möjligheterna till arbets- och studiependling behöver förbättras.
Utbudet av kollektivtrafik är sämre över länsgräns än inom Dalarna.
Avestas två viktiga stråk är längs RV 70/Dalabanan och RV 68/Godsstråket genom Bergslagen.

Bristande utbud försvårar rörlighet på arbets- och studiemarknaderna.
Utbudet av tågavgångar på godsstråket i Dalarna har minskat och planeras att minska än mer.

Dialog med Region Dalarna, Trafikverket och kommuner i våra viktiga stråk

Effekter av riskhantering

Avesta kommun saknar fortfarande bra kollektiva förbindelser med exempelvis Sala. Arbetet med att lyfta dessa frågor i relevanta sammanhang pågår. Det är av stor vikt att de som lever och verkar i Avesta kommun har jämförbara förutsättningar till transporter som de som lever och verkar i likvärdiga kommuner. Under året så dialog förts i olika forum. Exempelvis genom Stockholm Business Alliance, regionala nätverk och genom dialog med företrädare för exempelvis Trafikverket.

VERKSAMHETSRISKER

BESKRIVNING	PÅVERKAN	HANTERING
-------------	----------	-----------

Coronapandemin – effekter på verksamheten efter pandemin

Under pandemin har kommunens verksamheter fått ställa om och anpassa sig till rådande restriktioner. Delar av organisationen har varit under stor press under en längre tid.

De delar av verksamheten som varit mest påverkade av pandemin påverkas av stor press under en längre tid vilket kan orsaka ohälsa bland medarbetare.

Alla verksamheter behöver vara uppmärksamma på långsiktiga effekter av pandemin och stödfunktionerna behöver vara förberedda på att skyndsamt bidra med stöd.

Effekter av riskhantering

Pandemin fortskrider och verksamheterna bedrivs både utifrån normalläge och pandemiläge. Plan för återgång till ordinarie verksamhet har upprättats i vissa verksamheter.

VERKSAMHETSRISKER

BESKRIVNING	PÅVERKAN	HANTERING
Hög sjukfrånvaro		
Ökad ohälsa Hög sjukfrånvaro har betydande påverkan på verksamheten	Ökade kostnader. Svårt att bemanna vilket ger ökad belastning på övriga, mer ansträngd arbetsmiljö. Kvalitetsbrister	Förebyggande insatser som "Min Hälsa", friskvårdstimme och friskvårdspeng, tillgång till gym och badhus, möjligt för äldre att nyttja förmånen 80-90-100 Arbete med hälsosamma scheman inom omsorgen Företagshälsövård, stöttar med både förebyggande insatser och i rehabilitering. Ansökt om stöd för arbete med Friskfaktorer för ett långsiktigt främjande arbetsmiljöarbete

Effekter av riskhantering

Ett fortsatt högt uttag av friskvårdspengen under året. En funktion för att registrera friskvårdstimmen har tagits fram för att resultatet ska kunna mätas och under 2022 fram till 20 december hade 230 friskvårdstillfällen registrerats.

Friskfaktorer har arbetats med inom kost, förskola samt HR och arbetet fortsätter nu med övriga verksamheter i kommunen. Projektet för Friskfaktorer har avslutats under året och arbetet implementeras nu i hela organisationen. Årets Arbetsmiljödag har fokuserat på friskfaktorn Kommunikation. Ny medarbetarundersökning med pulsmätningar mäter resultaten av arbetet med Friskfaktorerna.

Cirka 90 medarbetare har beviljats 80-90-100, effekterna av detta är svåra att mäta.

VERKSAMHETSRISKER

BESKRIVNING	PÅVERKAN	HANTERING
Fler elever med stödbehov		
På grund av distansstudier har fler elever kommit efter i sina studier	Extra stödåtgärder inom grundskola och gymnasiet med högre kostnader till följd. Stor risk att åk 9 ej uppnår full behörighet och att avgångseleverna ej får ut sin gymnasieexamen.	Lovskolor, extra stöd i flera olika former erbjuds på grundskolan och gymnasiet. Alla elever kommer att erbjudas extra stöd i någon form. Gymnasiet erbjuder i större utsträckning en förlängd studietid.

Effekter av riskhantering

Bildningsförvaltningen har sett effekt på insatta åtgärder. Vi kan se en förbättring av skolresultat, både på nationella prov och betyg

VERKSAMHETSRISKER

BESKRIVNING	PÅVERKAN	HANTERING
Kompetensbrist/resursbrist		
Brist på utbildad personal i hela organisationen	Sämlre kvalité i leveransen till Avesta kommuns medborgare Svårt att tillsätta vakanta t�nster med behörig personal och ökade kostnader för inhyrd personal Negativa effekter för personal kopplat till arbetsmiljö och bristande kvalitet	Arbete med aktiviteter inom ramen för kompetensförsörjnings-programmet pågår Planeras ytterligare aktiviteter – kommunövergripande (till exempel aktiviteter inom attrahera/ rekrytera/ behålla) – f�rvaltningsvis (till exempel pågår redan olika former av arbets-integrerad utbildning på arbetstid inom vissa bristyrken).

Effekter av riskhantering

HR-strategisk plan inklusive kompetensförsörjningsplan är framtagen på kommunövergripande nivå, utifrån Programmet f r kompetensförsörjning. Arbetet har ändrat riktning från Rekryteringsutmaning till Kompetensutmaning.

2022  rs arbete med handlingsplan för kompetensförsörjning har följts upp och sammanställts övergripande och arbetet fortgår med fortsatta handlingsplaner för 2023.

Revidering av Kompetensf rs rjningsprogrammet sker under 2023 med utgångspunkt att gå från Rekryteringsutmaning till Kompetensutmaning utifrån SKRs nio strategier.

Effekter av arbetet med kompetensbristen  r fler utbildade inom bristyrken, svårrekryterade t nster har tillsatts, arbetsgivarvarumärke framarbetat och nya arbetsst tt har setts över. En jobbkitektur som är ett arbetsv rderingsverktyg har tagits fram och ska stötta i arbetet med karriärvägar inom kommunens olika yrken.

VERKSAMHETSRISKER

BESKRIVNING	PÅVERKAN	HANTERING
�ldrande gator, vägar och fastigheter		
Slitna gator och v�gar som varit i drift under många �r	ökande kostnader för drift- och underhåll samt behov av investeringar	Reviderade underhålls- och investeringsplaner Regelbunden/ökad tillsyn av befintliga anläggningar

Effekter av riskhantering

3- rig detaljerad investeringsplan upprättas varje år samt 10-årig övergripande behovsbedömning.

VERKSAMHETSRISKER

BESKRIVNING	PÅVERKAN	HANTERING
Åldrande anläggningar		
Slitna anläggningar som varit i drift under många år	Ökande kostnader för drift- och underhåll	Reviderade underhålls- och investeringsplaner Regelbunden/ökad tillsyn av befintliga anläggningar
Effekter av riskhantering		
Gamla Byn AB har upprättat underhållsplaner. Uppdatering har skett av verksamhetsplan där förnyelse- och investeringsplaner ingår för Avesta Vatten och avfall AB.		

OMVÄRLDSRISKER

BESKRIVNING	PÅVERKAN	HANTERING
Finansiell risk		
Hög skuldsättning Stigande räntenivåer	Högre räntekostnad och kostnad för kapital	Aktiv skuldförvaltning Beslut om limitnivåer tas minst 1 gång per år Policy och riktlinjer för finansverksamheten ses över årligen
Effekter av riskhantering		
Hantering sker enligt plan.		

Finansiell risk

Avesta internbank

Avesta kommun inklusive bolag och förbund har arbetat med en internbankslösning sedan augusti 1992. Det innebär att all upplåning till kommunkoncernens parter går via Avesta kommun.

Internbankens arbete styrs dels av Kommunfullmäktiges beslutade "Finanspolicy" samt dels av Kommunstyrelsens beslutade "Finansiella riktlinjer". I dessa dokument fastslås bland annat vilka risker i den finansiella verksamheten som får tas.

Ränterisk

Med ränterisk för skuldportföljen avses risken att räntekostnaderna ökar i ett stigande ränteläge samt risken att låsa in en alltför stor del av upplåningen till hög fast ränta vid ett sjunkande ränteläge.

Portföljens utseende ska vara en avvägning av kort- och lång räntebindning. Denna avvägning bestäms av räntemarknadens utseende och kommunkoncernens förmåga att klara negativa scenarier samt av styrelsens risksyn.

Utfall 2022-12-31

Max andel ränteförfall inom ett år 40 %	31,97 %
Intervall för räntebindningstid 2-6 år	3,24 år

Internbanken använder räntesäkringsinstrument (derivat) för att hantera ränterisken. Per sista december fanns startade derivat om 1 100 mkr.

Bedömning av säkringsförhållandets effektivitet

Kommunen bedömer säkringsförhållandets effektivitet per balansdag genom att jämföra de huvudsakliga villkoren för räntesäkringsinstrumentet med de huvudsakliga villkoren för den säkrade posten. De kritiska villkoren utgörs av nominella belopp, löptid, samt räntebas. Per den 31 december 2022 är förhållandet följande:

Lån

Rörlig ränta 3 mån stibor	1,470 mkr
Totalt	1,470 mkr

Säkringsinstrument/avtalade swappar

Erhåller rörligt ben 3 mån stibor	1,100 mkr
Betalar fast ben bunden ränta	1,100 mkr

Avesta kommun anser att säkringsförhållandet är effektivt.

Marknadsvärde swappar

2022-12-31	-68 mkr
------------	---------

Snitträntesats för lån inklusive

Swappar 2022-12-31	1,69 %
--------------------	--------

Finansieringsrisk

Finansieringsrisk är risken att kommunen inte kan ta upp lån på marknaden när finansieringsbehov uppstår alternativt att det endast kan ske till ofördelaktiga villkor.

Utfall 2022-12-31

Max andel kapitalförfall inom ett år 50 %:	45%
Intervall för kapitalbindningstid 1,5 – 5,5 år,	1,75 år

I nuläget används två finansieringskällor; Kommuninvest samt upplåning direkt via penningmarknaden genom eget certifikatprogram (ram 500 mkr för löptider upp till 6 månader) samt genom att ge ut egna obligationer (längre löptider).

Fördelning 2022-12-31:	Belopp mkr	Andel
Kommuninvest – lån	1,090	74 %
Certifikat	380	26 %
Total upplåning	1,470	
Marknadsvärde lån:	1,469	

Fördelning till koncernens parter

av externt upplånat kapital:	Belopp mkr	Andel
Gamla Byn AB	1,047	71 %
Avesta Industristad AB	117	8 %
Avesta kommun	4	1 %
Avesta Vatten/Avfall AB	302	20 %
Total vidareutlåning	1,470	

Låneskuld per invånare:

Kommun	164 kr
Koncern	64 000 kr

I de finansiella riktlinjerna finns angivet att det ska finnas en likviditetsreserv om minst 150 miljoner kronor för att möta eventuella problem med ny- eller refinansiering av befintliga lån (gäller i första hand upplåningen direkt via marknaden). Per 31 december är reserven 323 miljoner kronor.

Elprisrisk

Elprisrisk avser risken att en betalning stiger i värde till följd av att elpriset stiger, alternativt risken att en intäkt tappar i värde till följd av att elpriset sjunker. Derivatinstrument används för att normalt säkra 75 procent av beräknad årsförbrukning. I Kommunstyrelsen i september fattades det beslut om att för år 2023 och 2024 göra avsteg från den riskstrategi som finns antagen. Orsaken till begäran om undantaget är den extrema situationen på elprismarknaden för närvarande. Upp till 100 procent rörligt pris får tillämpas under 2023 och 2024.

Pensionsförpliktelse

Pensionsförpliktelse, mkr	KOMMUNKONCERN		KOMMUN	
	2022	2021	2022	2021
Total pensionsförpliktelse i balansräkningen				
a. Avsättning inkl. särskild löneskatt	166	149	145	129
b. Ansvarförbindelse inkl. särskild löneskatt	500	518	500	518
Summa pensionsförpliktelse	666	667	645	647
Finansiering				
Återlånade medel	666	667	645	647

Kommunkoncernens pensionsåtagande är betydande och omfattar 645 miljoner kronor. Avsättning inklusive löneskatt har ökat med 16 miljoner kronor och uppgår till 145 miljoner kronor.

Av kommunens totala åtagande redovisas 500 miljoner kronor utanför balansräkningen. Redovisningen görs utifrån den så kallade blandade modellen. Förpliktelsen har minskat med 18 miljoner kronor jämfört med 2021. Minskningen består i huvudsak av utbetalningar till pensionstagare.

Enligt Avesta kommuns finanspolicy kan de delar som inte överlämnats till de anställda för individuell placering förvaltas i sin helhet som återlån till Avesta kommun. Det innebär att all placering sker internt inom balansräkningen.

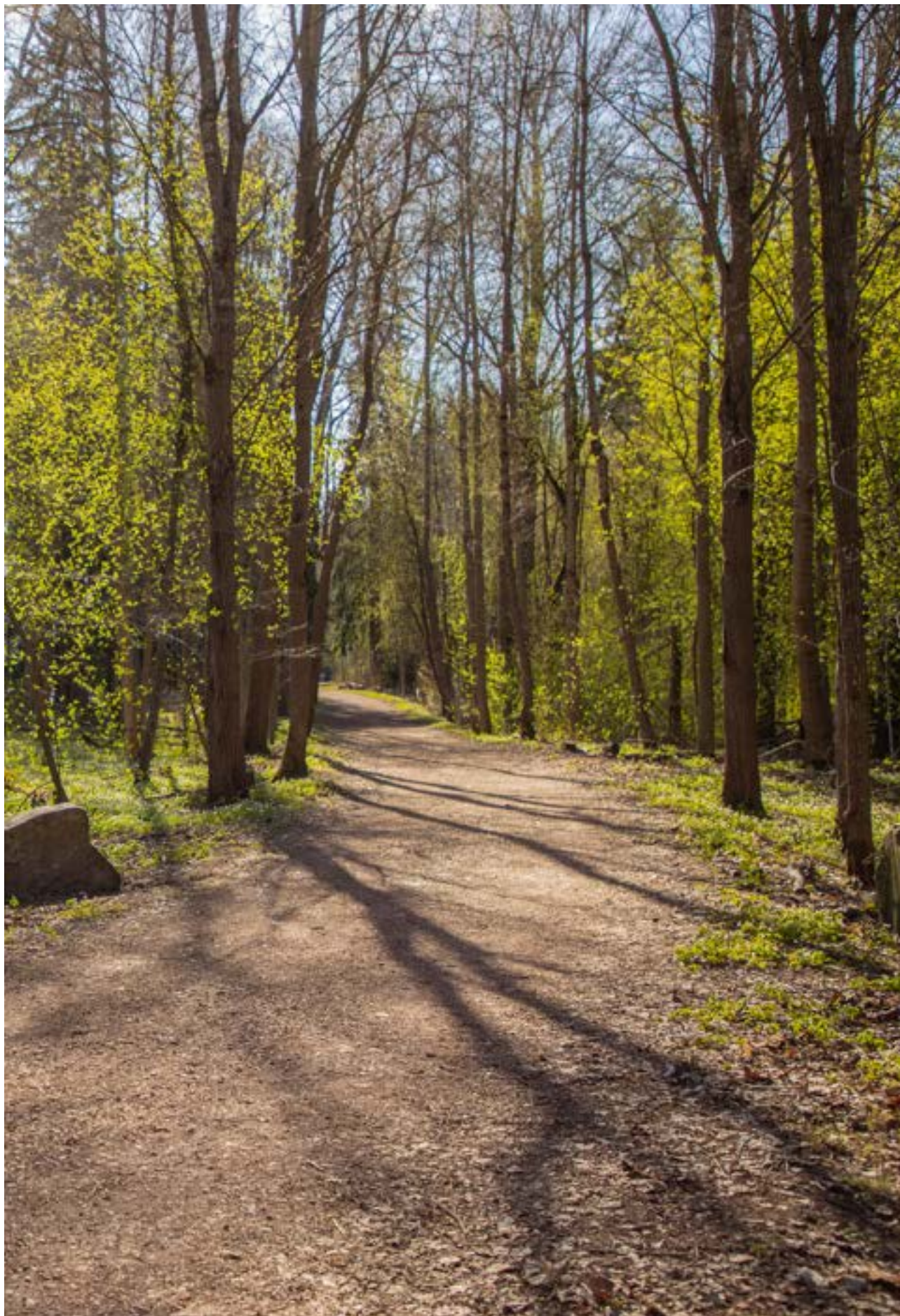

FOTO SANNA LANDENBERG

God ekonomisk hushållning och måluppfyllelse

Enligt kommunallagen ska en kommun bedrivas i verksamhet så att god ekonomisk hushållning uppnås.

God ekonomisk hushållning anses råda om både fullmäktiges övergripande verksamhetsmässiga mål och de finansiella målen uppnås. Det innebär att verksamheten drivs på ett ändamålsenligt och kostnadseffektivt sätt med en stabil finansiering som grund i enlighet med fullmäktiges intentioner och prioriteringar.

Varje generation ska bära kostnaderna för den service den beslutar om och konsumerar. För att säkerställa god ekonomisk hushållning ska finansiella mål och verksamhetsmål definieras och följas upp.

Avesta kommun har fem kommungemensamma perspektiv som utgår från kommunens vision; Stöd och omsorg, Barn och utbildning, Lokalsamhället, Medarbetare och Ekonomi. Till varje perspektiv har kommunfullmäktige formulerat en inriktning i en vision och ett antal mål. Målen är kommungemensamma och gäller dels för kommunen som helhet, dels för samtliga styrelser och nämnd. För varje mål sätts målindikatorer som ska mäta måluppfyllelsen på ett tydligt sätt. Till det görs en sammantagen bedömning av hela perspektivet.

Kommunfullmäktige har satt ambitiösa mål för de delar inom verksamheten som behöver förbättras. Bland målen finns också mål som är av mer omvärldsbevakande och informativ karaktär, inte rena verksamhetsmål.

Slutsatser avseende god ekonomisk hushållning

År 2022 ligger kommunens utveckling i alla delar inte i linje med god ekonomisk hushållning. Detta kan konstateras efter en sammanvägd bedömning av uppföljningen av fullmäktiges verksamhetsmål och finansiella mål. Ekonomin kan bedömas vara i gott skick, i bemärkelsen att kommunen även i år klarade att balansera intäkter och kostnader och generera ett betydande överskott och därmed har uppnått de finansiella målen.

Årets utveckling inom verksamhetsmålen och de finansiella målen, tillsammans med styrelsernas och nämnders arbete med grunduppdraget enligt reglementet, används som grund för att bedöma om kommunen uppnått en god ekonomisk hushållning.

Trots det starka resultatet finns det obalanser inom kärnverksamheterna. Det är endast perspektivet ekonomi som når sina mål. För övriga perspektiv bedöms måluppfyllelse inte uppnådd och den samlade bedömningen av kommunens måluppfyllelse är låg för flera av perspektiven.

Målen redovisas i separat avsnitt.

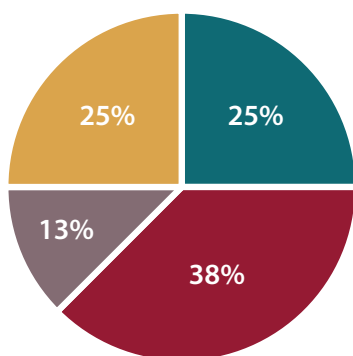
Mål och indikatorer

- GRÖN – Indikatorn är uppfylld
- GUL – Indikatorn är på väg att uppfyllas
- RÖD – Indikatorn är inte uppfylld
- GRÅ – Indikatorn har inte kunnat stämmas av

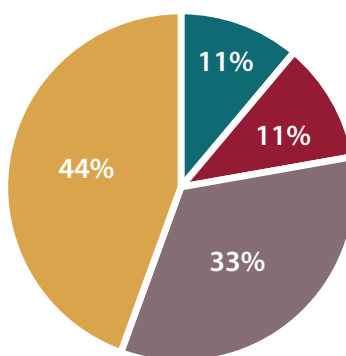
Avesta kommun har fem kommungemensamma perspektiv som utgår från kommunens vision. Till varje perspektiv har kommunfullmäktige formulerat en inriktning i en vision och ett antal mål. Det finns sen indikatorer kopplade till målen.

Indikatorn ger möjlighet att bedöma om målen är uppfyllda. Till det görs en sammantagen bedömning av hela perspektivet. Cirkeldiagrammen visar graden av måluppfyllelse inom varje perspektiv.

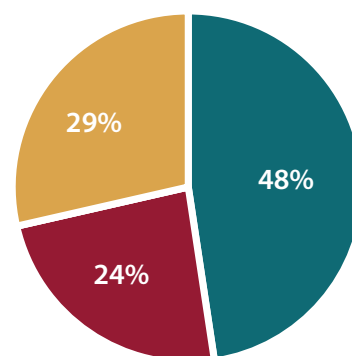
Stöd och omsorg

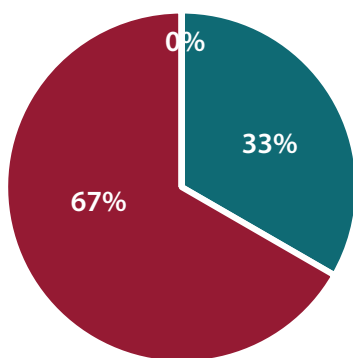
Barn och utbildning

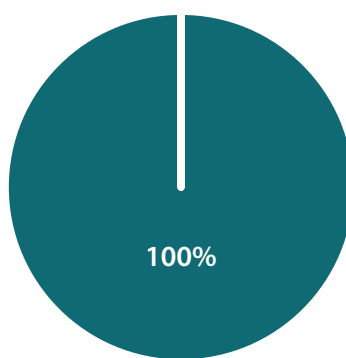
Lokalsamhället

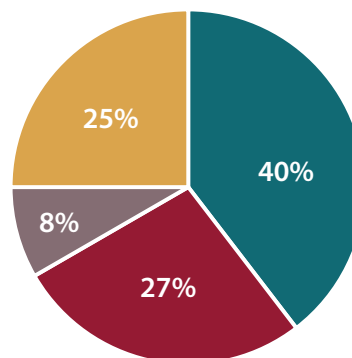
Medarbetare

Ekonomi

Samtliga perspektiv

KOMMUNGEMENSAMMA PERSPEKTIV	MÅLUPPFYLLELSE 2022	MÅLUPPFYLLELSE TREND
Stöd och omsorg	●	↘
Barn och utbildning	●	→
Lokalsamhället	●	↗
Medarbetare	●	↘
Ekonomi	●	→

- GRÖN – 100 % av målen är uppnådda
- GUL – Mer än 50 % av målen är uppnådda
- RÖD – Mindre än 50 % av målen är uppnådda
- Ej avstämt
- ↗ Bättre än föregående år
- Oförändrat mot föregående år
- ↘ Sämre än föregående år

Mål och indikatorer – målbedömning helår 2022

För varje indikator görs en bedömning om de är uppfylld utifrån beslutade målnivåer.

 Uppfylld
  Delvis uppfylld
  Inte uppfylld
  Kan ej bedömas

Stöd och omsorg

Vision:

Avesta ska vara en trygg, jämlik och jämställd kommun. Där alla, oavsett ålder eller bakgrund, ges möjlighet att utveckla sina egna förmågor. En väl fungerande omsorg som omsluter alla från barn till äldre är kännetecknen för en välmående kommun. I Avesta kan människor känna sig trygga med att de får det stöd som de har behov av.

Mål

Ekonomisk och social trygghet
 – Öka möjligheten till egenförsörjning
 – Minska barnfattigdom

Indikator	2019	2020	2021	2022	MÅLUPPFYLLELSE 2022
Invånare som någon gång under året erhållit ekonomiskt bistånd, N31807	7,0 (2018)	6,9 (2019)	6,3 (2020)	5,9 (2021)	
GRÖNT: Minskat minst 0,7 procentenheter. GULT: Minskat 0,5–0,6 procentenheter. RÖTT: Minskat mindre än 0,5 procentenheter.					
Barn i befolkningen som ingår i familjer med ekonomiskt bistånd, %, U31803	12,7 (2018)	12,4 (2019)	11,9 (2020)	11,0 (2021)	
GRÖNT: Minskat minst 0,7 procentenheter. GULT: Minskat 0,5–0,6 procentenheter. RÖTT: Minskat mindre än 0,5 procentenheter.					
Resultat vid avslut i kommunens arbetsmarknadsverksamhet, deltagare som börjat arbeta eller studera, andel (%) U40455	40 (2018)	–	27 (2020)	35 (2021)	
GRÖNT: Öka med minst 15 procentenheter. GULT: Öka med 5 till 14 procentenheter. RÖTT: Öka med 0 till 4 procentenheter.					

Mål

Vi ska ha en god och kvalitativ omsorg och alla kommunala boenden ska vara trygga och tillgängliga.

Indikator	2019	2020	2021	2022	MÅLUPPFYLLELSE 2022
Väntetid i antal dagar från ansökningsdatum till erbjudet inflyttningsdatum till särskilt boende U23401	73	74	23	35	
KÖN	2019	2020	2021	2022	
Män	74	70	19	31	
Kvinnor	72	75	25	37	
GRÖNT: 23,0 och lägre. GULT: 54–24. RÖTT: 53 och lägre.					
Brukarbedömning hemtjänst äldreomsorg – helhetssyn, andel (%), U21468	86 (2018)	89 (2019)	90 (2020)	85 (2022)	
KÖN	2018	2019	2020	2022	
Män	86	89	88	88	
Kvinnor	86	89	91	84	
GRÖNT: 94 och högre. GULT: 88–93. RÖTT: 87 och lägre.					
Brukarbedömning särskilt boende äldreomsorg – helhetssyn, andel (%), U23471	76 (2018)	80 (2019)	74 (2020)	58 (2022)	
KÖN	2019	2020	2021	2022	
Män	68	74	76	45	
Kvinnor	79	83	73	65	
GRÖNT: 86 och högre. GULT: 78–85. RÖTT: 77 och lägre					

Indikator	2019	2020	2021	2022	MÅLUPPFYLLELSE 2022
Brukarbedömning gruppbostad LSS, brukaren trivs alltid hemma, andel (%), U28524	97	97	97	Ej mätt	 Ej mätt
KÖN	2019	2020	2021		
Män	100	95	94		
Kvinnor	90	100	100		
GRÖNT: 89 och högre. GULT: 77–88. RÖTT: 76 och lägre.					

Mål

Ett bättre samlat stöd för ungas psykiska hälsa
– utveckla förebyggande insatser genom samordnade individuella planer

Indikator	2019	2020	2021	2022	MÅLUPPFYLLELSE 2022
Antalet samordnade individuella planer med samtliga professioner närvarande ska öka					
Bildning 0–24 år	55	49	55	109	
Omsorg 0–17 år	23	75	69	89	
Omsorg 18–24 år	6	1	5	15	
BS/OS samtliga myndigheter ej deltagit (Egen mätning)	32	22	21	30	
GRÖNT: Öka.					

Analys av mål, god ekonomisk hushållning, Stöd och omsorg

För att säkerställa boende för äldre invigdes ett nytt trygghetsboende på Fredsgatan i juni. Det har funnits tillräckligt med platser i särskilt boende för äldre under året. Omsorgsförvaltningen har utbildat 22 personer till undersköterskor och fyra undersköterskor går utbildning till sjuksköterska på arbetstid. Syftet med utbildningsinsatserna är att öka kvaliteten i omvårdnaden och i hälso- och sjukvården.

För att öka brukarnöjdheten och förbättra personalkontinuiteten i äldreboende och i hemtjänst har Avesta kommun rekryterat 30 fler tillsvidareanställda undersköterskor. En särskild satsning har gjorts under hösten med seniora undersköterskor på varje äldreboende och hemtjänstgrupp som frikopplats för att handleda kollegor i omvårdnadsarbete, bemötande och dokumentation. Fyra äldreboenden har tillsatt aktivitetsombud/grupp som planerar aktiviteter i vardagen varje vecka. Exempel är filmkväll, bakning, gymnastik med ballonger, tidningsläsning, nagelmålning och fikaträffar med boende, anhöriga och personal. En vårdhund med ledare besöker olika äldreboenden. I samverkan med studieförbund anordnas musikunderhållning. Under året har fyra språkbud utbildats för att förstärka språkutvecklingen hos personalen. En projektanställd arbetar med uppsökande verksamhet och gruppaktivitet/café för att motverka ensamhet för äldre, där åtta äldre deltar i aktiviteten. Funktionshinderomsorgen utbildar fyra personer till stödpedagoger i syfte att öka kvaliteten i gruppbostad ytterligare från en redan hög nivå. Samtidigt fortsätter arbetet med individuella genomförandeplaner och ökad delaktighet i syfte att ge brukarna möjlighet att leva sitt liv som andra. Antalet samordnade individuella planer (SIP) för barn och unga har ökat markant. Andelen som utförts med samtliga professioner närvarande har ökat med 2 procentenheter. Syftet med SIP är att skapa delaktighet och trygghet för barnet/ungdomen samtidigt som insatserna samordnas mellan olika huvudmän för barns bästa.

Arbetet med SIP behöver fortsätta för att samtliga professioner och myndigheter ska samverka utifrån ett helhetsperspektiv för barn och ungdomars bästa. Brukarnöjdheten i äldreboende och i hemtjänst har minskat i hela landet. Pandemirestriktioner befaras ha bidragit till de nationella resultaten samtidigt som nya generationer har tillkommit som har andra förväntningar och krav på vården och omsorgen. Resultaten för brukarnöjdhet i Avestas äldreboenden visar på stora skillnader mellan olika boenden. Ett boende redovisas ej på grund av för få svarande, två boenden har resultat över riksnittet, ett boende har resultat strax under riksnittet och två boenden har resultat långt under riksnittet. Det samlade resultatet kan förbättras genom fortsatt analys av resultat och adekvata aktiviteter i de boenden där brukarnöjdheten inte uppnår godkänt resultat. Brukarnas synpunkter i funktionshinderomsorgen är inte mätt för 2022 men det finns inget som tyder på att nöjdheten skulle ha försämrats då resultaten alltid är på mycket höga nivåer.

Kompetensförsörjningsbristen, rekrytering av personal med rätt utbildning och erfarenhet är omsorgens stora utmaning. Omsorgen behöver sjuksköterskor, undersköterskor, arbetsterapeuter, fysioterapeuter, enhetschefer, stödpedagoger och socionomer för att kunna möta den stora demografoutmaningen med allt fler äldre + 80 men även för den ökande gruppen av personer med neuropsykiatriska funktionsnedsättningar. En utmaning är också att i bistra ekonomiska tider fullfölja "Program för äldre" med fler äldreboendeplatser och nybyggnad av LSS boende. Under 2023 kommer flera språkbud att utbildas och satsningen på seniora undersköterskor fortsätter. Samtliga äldreboenden ska ha aktivitetsplanering i vardagen med utförda aktiviteter varje vecka. Projekt för att minska ensamhet bland äldre fortskrider. Utbildning av undersköterskor, sjuksköterskor och stödpedagoger ska fortsätta. Fortsatt stort fokus på samordnade individuella planer för barns bästa.

Kommentarer, övriga mål

Antal hushåll med behov av ekonomiskt bistånd fortsätter att minska samtidigt som det långvariga ekonomiska biståndet ökar. Barnfamiljer i behov av bistånd minskar. I syfte att minska försörjningsstödet och det långvariga biståndsbehovet har arbetet fortsatt med de gruppverksamheter inom AME som startades upp 2021; snabbspår, introduktionsspår och språkspår samt åtgärdsanställningar och individuella behovskartläggningar. Samarbetet med näringslivet genom "team VISAN" (vuxenlärande, integration, socialtjänst, arbetsförmedling, och näringslivsenheten) är under utveckling. Teamet inventerar vilket stöd individen har behov av och av vem samt inventerar och kartlägger näringslivets kompetensbehov. Syftet är att hjälpa till att matcha näringslivets behov med personer som är arbetslösa. Samarbetet mellan omsorgs- och bildningsförvaltningen gällande det kommunala aktivitetsansvar (KAA) i syfte att minska andelen ungdomar som inte fullgör sina gymnasiestudier och riskerar att bli "hemmasittare" har fortgått. 191 gymnasieungdomar tackade ja till feriearbete. En positiv förändring som noterades under året var att 50 sökande fick annat jobb och att många av feriearbetarna vikarierar i den kommunala verksamheten efter feriejobbet. 9 ungdomar har erbjudits ungdomsjobb av vilka 5 fullföljt.

Arbetsförberedande insatser för utlandsfödda och språksvaga personer behöver utökas. Nyckeln till anställningsbarhet i de flesta fall är språkkunskaper. Här kan också samverkan med näringslivet ha stor betydelse för språkutvecklingen då flera praktikplatser behövs inom det privata näringslivet.

Den största utmaningen är lågkonjunkturen med prognostiserad högre arbetslöshet 2023–2024. Ett lokalt samverkansavtal har tecknats med Arbetsförmedlingen men nedskärningarna på arbetsförmedlingens personal utgör ett hot mot att de mest resurssvaga arbetslösa inte får del av arbetsförmedlingens insatser och stöd. Exempelvis kan nämnas att Arbetsförmedlingens stöd i Samverkansteamet (FINSAM) har dragits in.

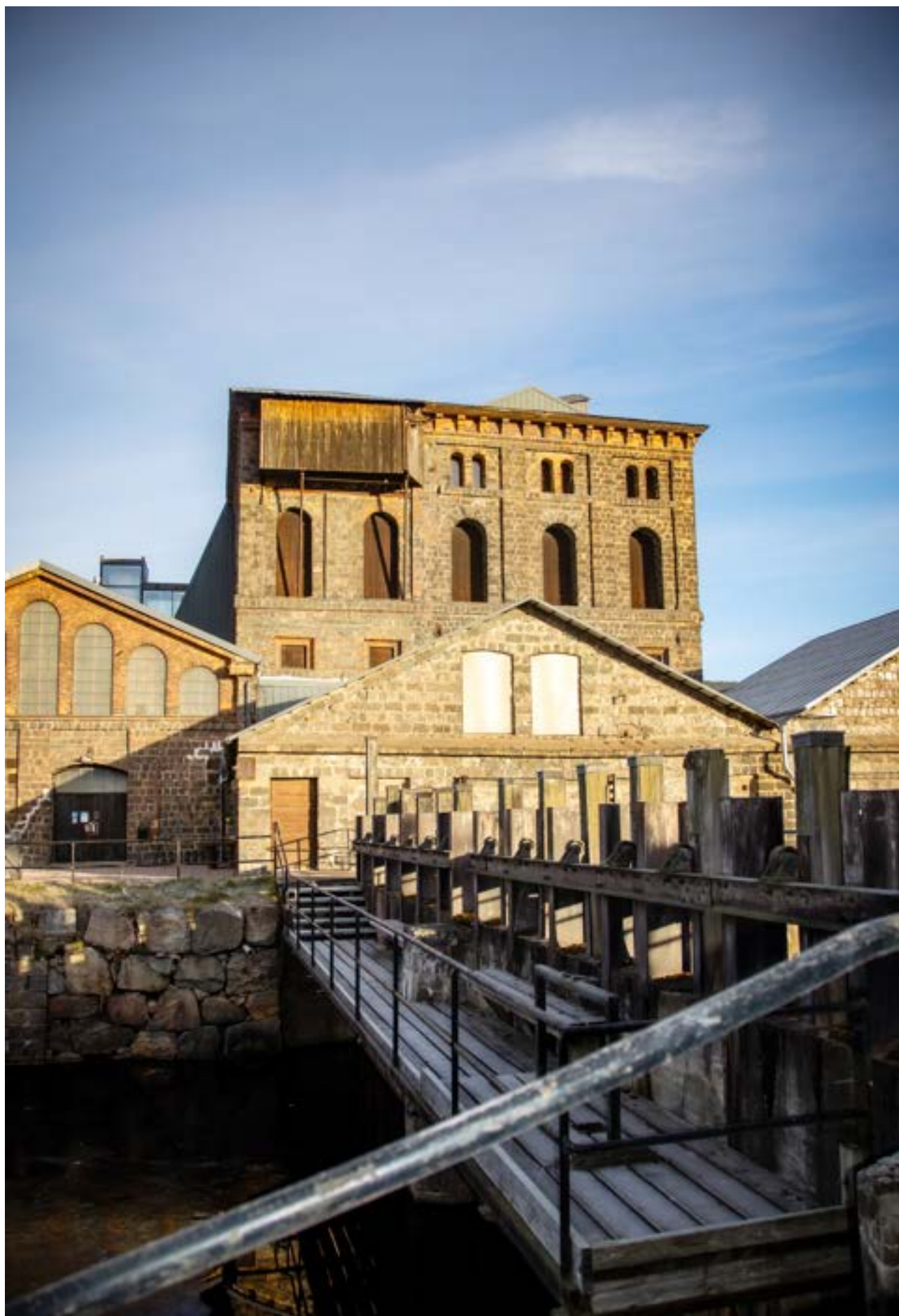

FOTO SANNA LANDENBERG

Barn och utbildning

Vision:

Barnen är vår framtid, en bra utbildning är grunden för förutsättningar till goda uppväxtvillkor. Vi ska vara ledande när det kommer till barnomsorg och utbildning. Varje elev ska ha möjlighet att nå kunskapsmålen utifrån sina förutsättningar. I Avesta kommun finns goda förutsättningar för ett livslångt lärande.

Barn och unga ska ha tillgång till en aktiv fritid, garanteras god psykisk och fysisk hälsa samt känna sig trygga i vår kommun. Avesta ska vara en kommun där våra barn och ungdomar ska få möjlighet att utvecklas och kunna bidra till samhällsbyggnad med sin kreativitet och sina lösningar. Avesta kommun ska sträva efter att bli en av Sveriges ledande skol- och förskolekommuner

Mål

Större andel grundskoleelever i årskurs 9 ska bli behöriga till gymnasieskolan

Indikator	2019	2020	2021	2022	MÅLUPPFYLLELSE 2022
Heltidstjänster i förskolan, förskollärarexamen, andel %, N11043	28 (2018)	31 (2019)	32 (2020)	29 (2021)	
GRÖNT: 41 % och högre. GULT: 32 – 40 %. RÖTT: 31 % och lägre.					
Meritvärde åk 9, kommunala skolor 17 ämnen, kommunala skolor N15505	203	207	198	214	
KÖN	2019	2020	2021	2022	
Män	191	191	177	201	
Kvinnor	215	227	215	223	
GRÖNT: 210 och högre. GULT: 201–209. RÖTT: 200 och lägre.					
Andel elever i åk 9 som är behöriga till yrkesprogram, gymnasiet, kommunala skolor, %, N15436	72,2	77,8	70,7	83,8	
KÖN	2019	2020	2021	2022	
Män	75,9	75,4	67,8	83,8	
Kvinnor	68,5	81,1	73,1	83,7	
GRÖNT: 85-% och högre. GULT: 70–84 %. RÖTT: 70 % och lägre.					

Mål

Större andel av gymnasieleverna ska slutföra studierna med examen eller studiebevis

Indikator	2019	2020	2021	2022	MÅLUPPFYLLELSE 2022
Gymnasieelever med examen eller studiebevis inom 4 år, kommunala gymnasieskolor, andel % N17459	66,5	60,8	66,9	72,6	
KÖN	2019	2020	2021	2022	
Män	64,1	55,3	59,5	74,6	
Kvinnor	69,7	68,1	78,4	69,8	
GRÖNT: 75 % och högre. GULT: 67–74 %. RÖTT: 67 % och lägre					
Gymnasieelever med examen inom 3 år, yrkesprogram kommunala skolor, andel (%) N17453	73,8	77,1	73,1	73,6	
KÖN	2019	2020	2021	2022	
Män	67,3	73,3	74,5	78,6	
Kvinnor	88,0	83,3	69,6	64,5	
GRÖNT: 78 % och högre. GULT: 72 %-77 %. RÖTT: 71 % och mindre.					

Indikator	2019	2020	2021	2022	MÅLUPPFYLLELSE 2022
Gymnasieelever med examen inom 3 år, högskoleförberedande program kommunala skolor, andel (%) N17452	80	76,6	78,1	72,6	
KÖN	2019	2020	2021	2022	
Män	74,5	73,2	77,6	69,4	
Kvinnor	84,5	80,6	78,7	75,5	
Grönt 78 % och högre. Gult 72 %-77 %. Rött 71% och mindre, BS beslut					

Mål

Barn och unga i Avesta kommun ska uppleva en hög grad av trygghet i skolan.

Indikator	2019	2020	2021	2022	MÅLUPPFYLLELSE 2022
Elever ska känna sig trygga i skolan, positiva svar, åk 5, N15557, N15613		82,3	88,4	Mäts ej 2022	
KÖN	2020	2021			
Män	85,0	91,0			
Kvinnor	81,0	87,0			
GRÖNT: 90 % och högre. GULT: 75-89 %. RÖTT: 75 % och lägre					
Elever ska känna sig trygga i skolan, positiva svar, åk 9, N15533, N15643		74,4	74,6	Mäts ej 2022	
KÖN	2020	2021			
Män	73,0	67,0			
Kvinnor	77,0	81,0			
Grönt: 90 % och högre. Gult: 75-89 %. Rött: 75 % och lägre					
Elever ska känna sig trygga i skolan, positiva svar, gymnasiet åk 2, N17648, N17673		79,4	94,3	Mäts ej 2022	
KÖN	2020	2021			
Män	82,0	94,0			
Kvinnor	78,0	94,0			
GRÖNT: 90 % och högre. GULT: 75-89%. RÖTT: 75 % och lägre					

Analys av mål, god ekonomisk hushållning, Barn och utbildning

Inga stora särskilda insatser har genomförts under 2022. Verksamheterna har fortsatt att anpassa och utveckla sig. Grundskolan till en mindre budget och gymnasiet till ökad elevtillströmning.

På förskolan har riktade marknadsföringsinsatser och satsningar, både internt och externt, skett för att synliggöra förskolläraryrket. Förmånsvillkor, mentorsprogram, höjda ingångslöner och nära samverkan med högskolan är exempel på satsningar.

Avesta kommun har en attraktiv gymnasieskola med ett ännu bredare utbildningsutbud än föregående år. Eleverna i årskurs 9 når kunskapsmålen i högre grad än de senaste åren och har därmed större möjligheter att påverka sina liv i önskad riktning. Aktuella insatser har gett resultat och vi har ett antal barnskötare som påbörjat utbildning till förskollärare. Insatser måste dock pågå under en längre tid för att ge effekter. Planen är att fortsätta med marknadsföring och verka för goda villkor i arbetsmiljön.

Mest glädjande är resultaten i årskurs 9 där både medelmeritvärden och gymnasiebehörighet har förbättrats kraftigt. Att bli behörig till att börja en gymnasieutbildning är i hög grad avgörande för individen.

Bildningsförvaltningen har få större projekt i gång där valet står mellan att avsluta och fortsätta. I stället gäller det att justera de långsiktiga insatser som ständigt pågår för att förbättra och utveckla undervisningen.

En stor förändring avseende resultaten från elever som går ut gymnasiet syns år 2022. Andelen killar som klarar studiebeviset

på fyra år har förbättrats avsevärt men försämrats bland tjejer. Bildningsförvaltningen ser också att andelen tjejer som klarar av att ta examen från yrkesprogram har försämrats samtidigt som större andel killar klarar examen efter tre år. Analysen är att andelen omotiverade tjejer har ökat senaste åren och dessa elever kommer inte in på sitt förstahandsval. Därmed får de gå en yrkesutbildning i mån av plats och blir ännu mindre motiverade att slutföra sina studier. För att komma till rätta med omotiverade elever satsar gymnasiet på ökad studie- och yrkesvägledning samt utbildning i arbetsmarknadskunskap. Insatser kommer också att göras i lägre åldrar i syfte att förbereda eleverna tidigt i deras framtida yrkesval. En allt för stor andel elever i grundskolan som tappat motivation och/eller inte mår bra i nuvarande lärmiljöer.

Arbetsintegrerad utbildning är en insats som kommer att fortsätta, dock påverkar ekonomiska resurser i vilken omfattning. Insatsen är viktig och syftar till att få fler utbildade lärare till grundskolan.

Grundskolan behöver utveckla sina uppföljningssystem. Genom Skolverkets initiativ "Riktade insatser", som påbörjas våren 2023, får skolan större möjligheter att jobba kompensatoriskt för de elever som på grund av utanförskap eller av andra skäl inte har tillräckliga språkkunskaper för att fullt ut tillgodogöra sig utbildning i grund- och gymnasieskola.

Som ett led i att säkerställa trygghet för ungdomar och elever, både i skolan och på fritiden, kommer bildningsförvaltningen att bygga en organisation som syftar till att skapa förutsättningar för ett bättre och tryggare Avesta. Detta görs tillsammans med polisen och andra samarbetspartners.

Under år 2023 planerar bildningsförvaltningen att arbeta med bland annat:

- Utvecklade utvärderings- och uppföljningsmodeller på enhets och förvaltningsnivå
- Planeringen för Riktade insatser påbörjas och implementeras
- Implementering av arbetsmiljöplanen för chefer
- Fortsätta med pågående insatser och fokus på rekrytering

FOTO SANNA LANDENBERG

Lokalsamhället

Vision:

Avesta är en stark och hållbar tillväxtkommun, ekologiskt och socialt och ett breddat näringsliv. Vi är en inkluderande, tillgänglig och demokratisk kommun där alla människor har möjlighet att delta i samhällslivet, känna trygghet och en god livskvalitet. I Avesta finns ett brett utbud av arbetstillfällen, attraktiva boenden, bra kommunikationer och infrastruktur samt goda möjligheter till en aktiv fritid.

Tillgänglighet, demokrati, bo och verka, brukare och invånare.

Mål

Avesta ska vara en tillgänglig kommun
– Det ska vara enkelt att komma i kontakt med Avesta kommun

Indikator	2019	2020	2021	2022	MÅLUPPFYLLELSE 2022
E-post, svar på en enkel fråga inom en dag, andel % (U00442) 2019–2020, 2021–egen mätning GRÖNT: 86 och högre. GULT: 81–85. RÖTT: 80 och lägre.	93	98	100	94	
Svar på frågor vid kontakt med kommunen N00647	–	–	74,2	65,1	
KÖN 2021 2022					
Män 78,6 64,4					
Kvinnor 69,4 65,8					
GRÖNT: 75 och högre. GULT: 65–74. RÖTT: 64 och lägre					
Gott bemötande vid kontakt med tjänsteperson i kommunen N00640	–	–	84,6	86,0	
KÖN 2021 2022					
Män – 75,2					
Kvinnor – 95,0					
GRÖNT: 84,6 och högre. GULT: 78–84,5. RÖTT: 77,9 och lägre.					

Mål

Demokratin ska utvecklas
– Invånarna i Avesta ges möjlighet till aktivt inflytande genom medborgardialog

Indikator	2019	2020	2021	2022	MÅLUPPFYLLELSE 2022–25
Invånarnas möjlighet till insyn och inflytande över kommunens beslut och verksamheter är bra, andel (%) N00669			20,4	26,8	
KÖN 2021 2022					
Män 19,0 25,4					
Kvinnor 22,3 28,7					
GRÖNT: mer än 22. GULT: 16,1–21,9. RÖTT: 16 och lägre					

Mål

Alla invånare ska uppleva att det känns tryggt att bo, verka och leva i Avesta.

Indikator	2019	2020	2021	2022	MÅLUPPFYLLELSE 2022
Kommunen är en bra plats att bo på, medborgarundersökning, N00667	-	-	91,0	91,4	☹️
KÖN	2021	2022			
Män	90,7	88,3			
Kvinnor	91,3	94,6			
GRÖNT: 95,1 och högre. GULT: 89,1–95,0. RÖTT: 89 och lägre.					

Mål

Ett samhälle fritt från våld - förebygga och bekämpa mäns våld mot kvinnor och våld i nära relationer

Indikator

Upprätta en kommunövergripande handlingsplan mot våld i nära relationer, klar år 2022

Mål

Motverka segregation och hemlöshet

Indikator

Upprätta en kommunövergripande handlingsplan mot segregation och hemlöshet, klar år 2022

Mål

Nöjda invånare och brukare

Indikator	2019	2020	2021	2022	MÅLUPPFYLLELSE 2022
Kommunen sköter sina verksamheter bra, andel % N00668	-	-	83,0	82,9	☹️
KÖN	2021	2022			
Män	81,6	77,1			
Kvinnor	84,4	89,8			
Grönt: 85 och högre. Gult: 73,6–84,9. Rött: 73,5 och lägre					

Analys av mål, god ekonomisk hushållning, tillgänglighet, demokrati, bo och verka, brukare och invånare

Avesta kommun har gjort ett omfattande arbete med att tillgängliggöra informationen på webbplatsen för de individer som har någon form av funktionsnedsättning, både för att leva upp till lagkrav och för att Avesta kommun prioriterar att alla ska ha möjlighet att ta del av samhällsinformation och bli en del i det demokratiska samtalet. Kommunfullmäktiges sammanträden textas och möjlighet att syn- och hörseltolka desamma undersöks.

Indikatorerna gällande e-post och gott bemötande uppnås med god marginal. När det gäller andelen av medborgarna som via telefon får direkt svar på en enkel fråga så ligger Avesta i nivå med övriga jämförda kommuner men har ett lägre värde än förra mätningen. Som regel anses informationen i svaren vara relevant i 92 procent av fallen och intresset och engagemanget i svaren från medarbetarna värderas till 95 procent.

I SCB:s medborgarundersökning, får kommunen bra resultat gällande bemötande, information och inflytande samt förtroende. Måtten för inflytande genom medborgardialog, trygghet och om man kan rekommendera andra att flytta till kommunen ligger på en genomsnittsnivå i jämförelse med andra kommuner.

Teknisk service har utökat trygghetsbelysningen samt genomfört trafiksäkerhetshöjande åtgärder. En del av åtgärderna har genomförts tack vare inkomna medborgarförslag. Under året genomfördes en digital trygghetsvandring där invånarna fick möjlighet att lämna synpunkter om otrygga platser i kommunen. De synpunkter som kommer in har vid behov åtgärdats eller lagts in i planering.

De dialogmöten som hölls innan pandemin har till stor del återigen genomförts. Kommunfullmäktige bjuder återigen förslagsställare av medborgarförslag till sina möten och företagarkosterna har återigen genomförts med många deltagare. Träffpunkt Avestabygd har startats upp igen. En utmaning är att kunna bredda utbudet av medborgardialoger. Det gäller att dels hitta ämnen som är tillräckligt breda och allmängiltiga, dels att hitta vilket sätt att kommunicera som passar de vi vill nå.

Kommentarer, övriga mål

Avesta kommun är delaktig i arbetet med framtagande av en ny regional "Strategi för att förebygga mäns våld mot kvinnor i Dalarnas län". Utbildning avseende våld i nära relation inklusive hedersproblematik sker kontinuerligt. Det pågår ett länsövergripande utvecklingsarbete kring ett gemensamt resurscentrum i Dalarna mot hedersproblematik samt ett länsgemensamt arbete mot våld i nära relation. Samverkan med kvinnojouren och tjejjouren Moa sker kontinuerligt.

När det gäller arbetet mot våld i nära relationer gäller det att hitta sätt att dels nå de som har våldskapital innan de blir förövare, dels att få de som redan utövar våld att sluta. Under 2023 kommer arbete genomföras mot våld i nära relationer både inom ramen för den planerade handlingsplanen och det förvaltningsövergripande arbetet med tryggare skola.

FOTO AVESTA KOMMUN, KULTUR & FRITID

Fritid och kultur

Mål

Invånarna i Avesta kommun ska känna att de har tillgång till en aktiv fritid

Indikator	2019	2020	2021	2022	MÅLUPPFYLLELSE 2022
Bra möjligheter att nyttja kommunens idrotts- och motionsanläggningar, andel %, N00596	–	–	89,4	87,3	😊
KÖN	2021	2022			
Män	90,4	87,8			
Kvinnor	–	86,6			
GRÖNT: 83 och högre. GULT: 71–82,9. RÖTT: 70,9 och lägre.					

Mål

Ett brett och varierat kulturliv med levande besöksmål

Indikator	2019	2020	2021	2022	MÅLUPPFYLLELSE 2022
Kommunens arbete för att främja det lokala kulturlivet är bra, andel % N00594	–	–	68,8	59,3	☹️
KÖN	2021	2022			
Män	72,1	58,4			
Kvinnor	64,8	60,1			
GRÖNT: 60,6 och högre. GULT: 40–60,5. RÖTT: 39,9 och lägre.					

Analys av mål, god ekonomisk hushållning – Fritid och kultur

En rad förbättringar av infrastrukturen har genomförts, till exempel gång- och cykelvägar, förlängning av Bruksleden, grönpark i Krylbo och ny båtbrygga vid Holmen.

Avesta kommun har nu kunnat öppna alla sina fritidsanläggningar efter två års pandemi. Arrangemang har kunnat genomföras utan krav på restriktioner och intäkterna för uthyrning av lokaler närmar sig nivåerna som innan pandemin.

- Tillgängligheten vid Sandvikabadet har förbättrats genom installation av en ramp.
- Under perioden har antalet utlånade artiklar från Fritidsbanken passerat det uppsatta målet. Målet bedöms kunna uppfyllas.
- Kulturverksamheter på exempelvis biblioteken, i Verket och Kulturskolan var begränsade och kom inte i gång förrän i mitten av mars. I föreningslivet var det likartat, men från maj har det blivit allt fler evenemang.
- Nystartade föreningar arbetar intensivt med att skapa fler konserter och andra allmänna arrangemang.
- Karlfeldtsgården och Avesta Art hade en försiktig start, men efter midsommar blev det fler besökare.
- För att öka måluppfyllelsen planeras kulturevenemang tillsammans med bland andra Musik i Dalarna, Folkmusiken hus och DalaPop vilka gör en särskild satsning på att komma ut i länet. I september är det Avestas tur under en vecka. Samarbeta sker också med föreningar för ytterligare evenemang. I Avesta kommuns kulturverksamheter är det framför allt Verket som inte ligger i ekonomisk balans, huvudsakligen baserat på att intäkter släpar efter. Målet bedöms kunna uppfyllas.

Ombyggnad/restaurering av parkområdena Oxeltäkten, Vitsippan, Dalahästen och Järnvägsparken i Krylbo har genomförts. Horndals stationsområde har tillgänglighetsanpassats.

Fler och fler invånare väljer att idrotta/träna på egen hand, alltså med aktiviteter som inte är styrda eller ledarledda. Avesta kommuns utmaning blir att möta efterfrågan på ytor att utöva dessa aktiviteter för att skapa attraktiva platser för all typ av aktivitet kopplad till idrott och hälsa.

Kommentarer, övriga mål

Samverkan med idéburna organisationer pågår utifrån de olika verksamheternas behov. Samverkan sker också mellan föreningar och daglig verksamhet LSS.

Långsiktigt hållbar ekologisk utveckling

Mål

En långsiktig hållbar ekologisk utveckling

Indikator	2019	2020	2021	2022	MÅLUPPFYLLELSE 2022
Återvinning av hushållsavfall genom materialåtervinning (%) mat- och restavfall (inklusive kontor, affärer, industrier mm), grovavfall, trädgårdsavfall, hushållsavfall som omfattas av producentansvar, U07414 GRÖNT: Öka.	35 (2018)	37 (2019)	37 (2020)	43 (2021)	
Insamlat kommunalt avfall totalt, kg/invånare, U07801 lågt värde=bra GRÖNT: Minska.	507 (2018)	502 (2019)	601 (2020)	528 (2021)	
Insamlat mat- och restavfall, kg/invånare, U07482 lågt värde=bra GRÖNT: Minska.	230 (2018)	228 (2019)	207 (2020)	211 (2021)	
Insamlat förpackningar och returpapper, kg/invånare, U07483 høgt värde= bra GRÖNT: Öka.	60 (2018)	63 (2019)	55 (2020)	61 (2021)	
Antal hemkomposterare minska – Antal kunder – Antal ton <i>Egen mätning</i> GRÖNT: Minska.	870 156	891 160	891 160	855 154	

Mål

Avesta kommun ska sträva att bli helt fossilfri i sina transporter

Indikator	2019	2020	2021	2022	MÅLUPPFYLLELSE 2022
Fossilberoende fordon i kommunorganisationen, andel %, U00502 GRÖNT: 62,0 och högre. GULT: 25,1–61,9. RÖTT: 25,0 och lägre.	–	–	15,1 (2020)	18,2 (2021)	

Analys av mål, god ekonomisk hushållning – Långsiktigt hållbar ekologisk utveckling

Avesta kommun byter till miljöbilar utifrån vad som finns upphandlat men också utifrån verksamhetens behov. HVO100 tankas i de fordon där det är möjligt.

Kommentarer, övriga mål

Alla kommunens enheter utbildar sig i Vägvisaren utifrån Hållbarhetsprogrammet och skapar egna aktiviteter mot klimatpåverkan. Källsortering sker på många arbetsplatser. Matavfall sorteras i de verksamheter som kan göra detta, men lämpliga utrymmen saknas för några enheter.

Långsiktigt hållbar social utveckling

Mål

En långsiktig hållbar social utveckling

Indikatorer:	2019	2020	2021	2022	MÅLUPPFYLLELSE 2022
Demografisk försörjningskvot, N00927	0,87 (2018)	0,89 (2019)	0,91 (2020)	0,91 (2021)	☹️
KÖN	2018	2019	2020	2021	
Män	0,82	0,84	0,85	0,87	
Kvinnor	0,92	0,94	0,96	0,97	
GRÖNT: 0,85 och lägre. GULT: 0,86–0,93. RÖTT: 0,94 och högre.					
Trångboddhet i flerbostadshus, norm 2, mer än 2 personer per rum, kök och vardagsrum oräknade, N07907	23,2 (2018)	21,7 (2019)	20,9 (2020)	19,6 (2021)	☹️
KÖN	2018	2019	2020	2021	
Män	24,1	22,9	22,1	20,9	
Kvinnor	22,3	20,5	19,7	18,3	
GRÖNT: 12,5 och lägre. GULT: 12,6–18,6. RÖTT: 18,7 och högre.					

Mål

Avesta växer genom att erbjuda attraktiva och hållbara boendemiljöer

Indikator	2019	2020	2021	2022	MÅLUPPFYLLELSE 2022
Antalet färdigställda bostäder per år, totalt i kommunen, 400 under mandatperioden					☺️
– Antal bostäder i flerbostadshus	10	0	22	74	
– Antal enbostadshus	21	23	13	18	
– Antal kommunala boendeplatser, särskilda grupper	0	36	6	8	
<i>Egen mätning</i>					
GRÖNT: 100/år och fler. GULT: 70–99/år. RÖTT: 69/år och färre.					

Mål

Fler nya arbetstillfällen

Indikator	2019	2020	2021	2022	MÅLUPPFYLLELSE 2022
Antal arbetstillfällen, dagbefolkning, SCB arbetsmarknadsstatistik dagbefolkning	10 558 (2018)	10 741 (2019)	10 408 (2020)	10 413 (2021)	☹️
GRÖNT: öka minst 50/år. GULT: öka 1–49/år. RÖTT: minskar.					

Mål

Bättre näringslivsklimat

Indikator	2019	2020	2021	2022	MÅLUPPFYLLELSE 2022
Öppna jämförelser Företagsklimat, Nöjd Kund Index, NKI, U07451	81 (2018)	80 (2019)	77 (2020)	78 (2021)	😊
GRÖNT: 76 och högre. GULT: 73–75. RÖTT: 72 och lägre.					

Analys av mål, god ekonomisk hushållning, Långsiktigt hållbar social utveckling

Socialtjänsten samverkar med ett flertal föreningar utifrån feriearbeten för ungdomar och praktikplatser. Tillväxt Avesta arbetar aktivt dels med att stötta företag som vill etablera sig i Avesta kommun, dels med befintliga företag. Exempelvis hålls välbesökta näringslivsfrukostar, en grupp fokuserad på kvinnors företagande ses regelbundet och dialogmöten inom ramen för Träffpunkt Avestabygd sker.

Analys av mål, god ekonomisk hushållning, Lokalsamhället – hela perspektivet

Program för äldre följs och därmed också utbyggnad av bostäder för äldre. Trångboddheten i flerfamiljshus är fortsatt hög. Den demografiska försörjningskvoten ökar, vilket innebär att en mindre andel i arbetsför ålder ska försörja övriga.

Inom området *ett mer socialt hållbart samhälle* arbetar omsorgsförvaltningen med att minska det långvariga biståndsbehovet genom att öka individuella insatser och gruppaktiviteter för målgruppen. Nationella riktlinjer och regionala samverkansöverenskommelser inom barns hälsa, missbruk och beroendevård samt psykisk hälsa implementeras och lokala överenskommelser mellan huvudmännen utformas. Nationella riktlinjer och regionala överenskommelser syftar till att insatser som ges ska bygga på en evidensbaserad praktik till nytta för klienten.

FOTO SANNA.LANDENBERG

Medarbetare

Vision:

Avesta kommun ska vara en attraktiv och utvecklande arbetsgivare som erbjuder ett hållbart och jämställt arbetsliv. En god fysisk och psykosocial arbetsmiljö präglar våra verksamheter och medarbetarnas möjlighet till inflytande och delaktighet är en självklarhet.

Mål

Ett tydligt och bra ledarskap som skapar delaktighet och en god arbetsmiljö

Indikator	2019	2020	2021	2022	MÅLUPPFYLLELSE 2022
HME – Hållbart medarbetarengagemang					
– Ledarskap				76	80
– Motivation				78	SAMTLIGA
– Styrning				76	DELINDIKATORER
– Totalindex				77	
U00200, U00201, U00202, U00203					
KÖN					
Män	–	–	–	–	
Kvinnor	–	–	–	–	

Mål

Sjukfrånvaro inom kommunen ska minska

Indikator	2019	2020	2021	2022	MÅLUPPFYLLELSE 2022
Sjukfrånvaron för 12 månaders period %, medarbetare, N00090	7,3	8,9	7,9	8,6	7%
KÖN	2019	2020	2021	2022	
Män	–	5,3	4,9	–	
Kvinnor	–	9,9	8,7	–	

Mål

Avesta kommun är Sverigeledande när det gäller andelen månadsavlönade som arbetar heltid

Indikatorer	2019	2020	2021	2022	MÅLUPPFYLLELSE 2022
Heltidsresan					
Heltidsanställda månadsavlönade, kommun, andel % (N00206)	94 (2018)	94 (2019)	95 (2020)	96 (2021)	Oförändrat/högre
KÖN	2019	2020	2021		
Män	94	96	97		
Kvinnor	94	94	96		
Heltidsarbetande månadsavlönade, kommun, andel % (N00209)	75 (2018)	76 (2019)	77 (2020)	78 (2021)	
KÖN	2019	2020	2021		
Män	89	91	89		
Kvinnor	72	73	75		

GRÖNT: Öka.

Arbetad tid utförd av visstidsanställda timavlönade, kommun, andel (%) (N00205)	6 (2018)	7 (2019)	8 (2020)	8 (2021)	Minska
KÖN	2019	2020	2021		
Män	8	11	10		
Kvinnor	6	7	7		

Mål

En jämställd lönesättning

Indikator	2019	2020	2021	2022	MÅLUPPFYLLELSE 2022
Jämställda löner – lönekartläggning: Lönekvot/kön för anställda med månadslön; Totalt					
Nivå 3 (bland annat undersköterska, boendestödjare, stödassistent, barnskötare, elevassistent, badmästare, anläggningsarbetare, kock)	–	–	–	104,1%	
Nivå 5 (bland annat administratör, undersköterska samordning, socialpedagog, lärare obehörig, tekniker IT, förste kock)	–	–	–	99,6%	100% (+/-2%)
Nivå 8 (bland annat handläggare/generalist, ingenjör, byggnadsinspektör, socialsekreterare barn och unga, lärare och förskollärare med ämnesansvar/arbetslagsledare, skolsköterska)	–	–	–	97,4%	SAMTLIGA NIVÅER
Nivå 10 (bland annat enhetschef, handläggare/strateg/utvecklare, arkitekt, förstelärare)	–	–	–	102,0%	
Nivåer grundar sig på den arbetsvärdering som används. Nivåerna är valda utifrån att de innehåller flera stora yrkesgrupper, både män och kvinnor samt yrken inom olika områden och förvaltningar. <i>Egen mätning</i>					

Analys av mål, god ekonomisk hushållning, Medarbetare

Under 2022 har Avesta kommuns nya medarbetarundersökning genomförts. Det är en ny undersökningsmetod som förutom att mäta arbetsmiljön även mäter HME – Hållbart medarbetarengagemang. Undersökningen visar på både styrkor i hela organisationen samt att den stora utmaningen för flertalet enheter och förvaltningar är att fortsätta arbeta med arbetsbelastning och prioritering av arbetsuppgifter. Utifrån resultaten föreslås åtgärder som verksamheterna jobbar vidare med.

Arbetet med Friskfaktorer för att främja god arbetsmiljö för samtliga medarbetare på Avesta kommun har fortsatt under året. Arbetet har övergått från projekt till ordinarie arbete och samtliga förvaltningar och enheter kommer att jobba aktivt med Friskfaktorerna.

För att bygga ett tydligt och bra ledarskap har Ledarforum för samtliga chefer och arbetsledare startats upp. Ledarforum är forum för utveckling av ledarskap som från 2022 kommer att vara återkommande halvdagar två gånger per år. Ledarforum leds av kommundirektören tillsammans med HR-chef. Dessa forum tillsammans med tematräffar som erbjuds 4 gånger per år och som innehåller diskussionsforum kring komplicerade frågeställningar är uppskattade av deltagarna och utvecklar verksamheterna.

Under 2022 genomfördes en arbetsmiljökartläggning för samtliga chefer för att kartlägga chefernas förutsättningar för ett bra och hållbart ledarskap. Kartläggningen utmynnade i handlingsplaner på både övergripande nivå samt organisatorisk-, grupp och individnivå. Syftet med handlingsplanerna är att ge förutsättningarna till cheferna att utföra sitt jobb.

Arbetet med jämställda löner har fortsatt genom årlig löneanalys efter genomförd lönekartläggning. Under året har fokus lagts på att vidareutveckla arbetsvärderingarna i syfte att kunna jobba vidare med lönekarriärvägar och hålla fortsatt fokus på jämställda löner på alla nivåer.

Arbetet med att kartlägga chefers förutsättningar är ett grundläggande arbete som behöver fortgå för att vi ska skapa de förutsättningar som behövs för både chefer och medarbetare för att utföra sitt arbete. Resultatet är dock svårt att se redan i år, arbetet är påbörjat och fortgår och kommer att följas upp.

Det går att se tydliga resultat på arbetet med heltidsarbete utifrån att medarbetare alltid erbjuds heltidstjänster och när det kommer till jämställda löner är totalen 2022 100 procent vilket är ett väldigt bra resultat. Det finns fortsatt arbete att göra inom de olika yrkena och de årliga löneanalyserna fortsätter för att förbättra även de resultaten.

Framåt behöver arbetet med att sänka sjukfrånvaron ta ny fart och satsas på samt ett fortsatt arbete med arbetsmiljöfrågor och hela kompetensutmaningen.

Kompetensutmaningen är en av de största utmaningar som Avesta kommun tillsammans med övriga Sverige står inför och här behövs ett aktivt arbete för att klara det. I utmaningen ligger att jobba med attraktiviteten för att rekrytera nya medarbetare, att behålla befintliga medarbetare och utveckla våra arbetsätt och få medarbetare att orka och vilja jobba längre.

Ett stort arbete med Avesta kommuns arbetsgivarvarumärke pågår och lanseras 2023. Arbetet med Friskfaktorer ska fortsätta och att sänka sjukfrånvaron är en aktuell fråga. Ledarskapet och chefers förutsättningar står fortsatt i fokus kommande år.

FOTO SANNA.LANDENBERG

Ekonomi

Mål

Resultatnivå:

Kommunens resultat ska för perioden 2022–2025 i genomsnitt uppgå till **minst 1,0 procent** av skatteintäkter och generella statsbidrag. Resultatet används för att stärka det egna kapitalet, finansiera investeringar samt skapa handlingsberedskap för oförutsedda händelser.

Indikator	2019	2020	2021	2022	MÅLUPPFYLLELSE 2022
Resultat, andel av skatteintäkter och generella statsbidrag, %	2,0	6,0	7,5	4,5	😊

Mål

Soliditet:

Soliditeten för kommunen ska visa en positiv utveckling under perioden för att skapa förutsättningar för en långsiktigt stark ekonomi.

Indikator	2019	2020	2021	2022	MÅLUPPFYLLELSE 2022
Soliditet, kommunen, % GRÖNT: Öka.	-2	7	17	21	😊

Mål

Investeringsverksamhet:

Finansiering av investeringar ska ske genom nyttjande av de skattemedel som återstår när den löpande driften har finansierats och likvida medel. Självfinansieringsgraden ska under planperioden uppgå till 100 procent. Finansiering kan kortsiktigt ske genom upplåning. Koncernens lånetak ska maximalt uppgå till 78 000 kr/invånare.

Indikator	2019	2020	2021	2022	MÅLUPPFYLLELSE 2022
Självfinansieringsgrad investeringar, kommunen, %	50	100	100	100	100
Låneskuld per invånare, koncernen	51 340	55 924	60 435	64 102	MAX 78 000kr/ INVÅNARE
					😊

Analys av mål, god ekonomisk hushållning, Ekonomi

Avesta kommun gör ett mycket starkt resultat 2022 till följd av att skatteunderlaget utvecklats i positiv riktning jämfört med prognos vid budgettillfället samt överskott gällande kommundemensamma kostnader. Med det starka resultatet når Avesta kommun samtliga finansiella mål 2022. Målet med ett resultat på minst 1 procent av skatteintäkter och generella statsbidrag är nått. Det starka resultatet har också finansierat kommunens samtliga investeringar. Den starka resultatutvecklingen gör att det egna kapitalet stärks ytterligare och därmed även soliditeten. Soliditeten är positiv även när samtliga pensionsåtaganden är inräknade och den upplåning som görs för bolagens räkning är exkluderad. Målet avseende ett tak gällande låneskuld per invånare för koncernen motsvarande max 78 000 kr/invånare är nått.

Det är av stor vikt att använda det tillfälliga överskottet på ett sätt som kan bidra till att minska kostnaderna i framtiden. Ekonomin framåt ser på kort sikt ut att vara i ett annat och mer utmanande läge än tidigare, där en hög inflation och högt ränteläge får en stor påverkan. SKR prognosticerar att lågkonjunktur står för dörren.

Det starka ekonomiska resultatet riskerar att skapa förväntningar som kan vara svåra att uppfylla på längre sikt. För kommuner gäller i grunden ett balanskrav som innebär att intäkterna ska överstiga kostnaderna varje enskilt år, i syfte att säkerställa en god ekonomisk hushållning. Varje generation ska bära ansvar för de kostnader som den generationen beslutar om och genererar och lämna över en god ekonomi till kommande generationer.

Avseende år 2023 har en budget i balans beslutats av kommunfullmäktige. Samtliga styrelser har ett pågående arbete med att vid slutet av året uppnå en ekonomi i balans. Kommunen behöver fortsätta arbetet med att ställa om, arbeta annorlunda och prioritera för att hantera det ekonomiska läget och de stora demografiska utmaningarna de kommande åren.

Finansiell analys

Avesta kommun använder den så kallade RK-modellen för sin finansiella analys. Modellen syftar till att analysera fyra viktiga perspektiv som ska leda till en finansiell bedömning av

Avesta kommun och genom analysen klargöra om kommunen har en god ekonomisk hushållning. De fyra delarna är resultat, kapacitet, risk och kontroll

Fyra perspektiv vid finansiell bedömning

RESULTAT

Vilken balans har kommunen haft över sina intäkter och kostnader under året och över tiden?

KAPACITET

Vilken kapacitet har kommunen att möta finansiella svårigheter på lång sikt?

RISK

Föreligger några risker som kan påverka kommunens resultat och kapacitet?

KONTROLL

Vilken kontroll har kommunen över den ekonomiska utvecklingen?

Nyckeltal vid bedömning av de fyra perspektiven

1. Årets resultat	8. Skuldsättningsgrad	11. Likviditet	13. Budgetföljsamhet
2. Förändring av kostnader och intäkter	9. Soliditet	12. Totala pensionskulden	14. Känslighetsanalys
3. Nettokostnadsutveckling	10. Kommunal skatt		
4. Investeringar			
5. Skattefinansiering av investeringar			
6. Nettoinvestering i relation till verksamhetens kostnader			
7. Räntekostnader upptagna lån			

Resultat

Som ett första perspektiv i den finansiella analysen kartläggs kommunens ekonomiska resultat. Vilken balans finns mellan intäkter och kostnader under året och över tiden? En obalans, det vill säga att kostnaderna överstiger intäkterna, är en varningssignal. I detta perspektiv bedöms även investeringarna och deras utveckling.

Kapacitet

Det andra perspektivet är kapacitet eller långsiktig betalningsberedskap. Vilken kapacitet har kommunen att möta finansiella svårigheter på lång sikt? Underskott under en rad år urholkar den finansiella motståndskraften eller den långsiktiga betalningsberedskapen.

Risk

Föreligger risker som kan påverka kommunens resultat och kapacitet? En god ekonomisk hushållning innefattar att kommunen både i ett kort och i ett längre perspektiv inte behöver vidta drastiska åtgärder för att möta finansiella problem. Här diskuteras också borgensåtaganden och kommunens pensionskulda.

Kontroll

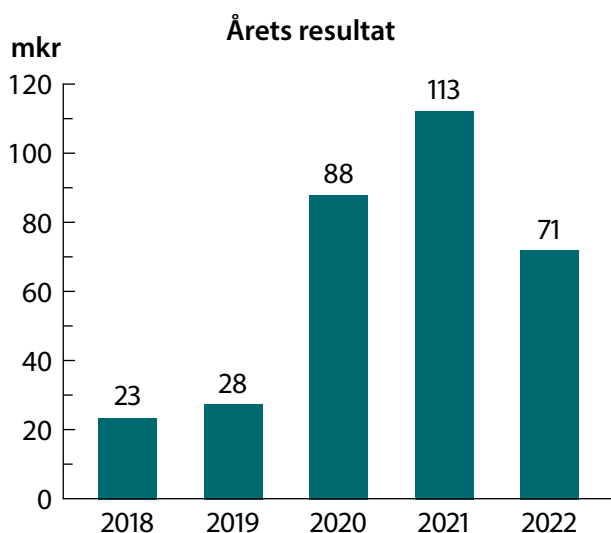
Det fjärde perspektivet har till syfte att kontrollera hur beslutade finansiella målsättningar och planer följs upp. En god följsamhet mot budget är en förutsättning för god ekonomisk hushållning. Det är viktigt att ha god kontroll över sin ekonomi och att de ekonomiska prognoser som upprättas är bra.

RESULTAT

1. Årets resultat

Avesta kommunen redovisar ett positivt resultat för 2022 med 70 miljoner kronor. I jämförelse med budget är det 50 miljoner kronor bättre än planerat. Resultatet enligt balanskravet uppgår till 68 miljoner kronor då kommunen har sålt tillgångar som gett realisationsvinster.

Koncernens resultat uppgår till 84 miljoner kronor. Utav bolagen är det Gamla Byn AB, koncernen, som visar störst positivt resultat med 13 miljoner kronor.

Resultatet påverkas delvis fortfarande av Corona-pandemin såsom ersättning för sjuklöner och generella statsbidrag. Ersättning för sjuklöner uppgår även 2022 till 10 miljoner kronor.

Skatter, generella statsbidrag och medel från det kommunala utjämningsystemet finansierar merparten av kommunens verksamhet. Totalt uppgår dessa till 1,5 miljarder kronor. Av de generella statsbidragen, totalt 439 miljoner kronor, utgör de bidrag som är kopplade till Corona totalt till 5 miljoner kronor.

Skatter, generella statsbidrag och medel från det kommunala utjämningsystemet har ökat med 3,42 procent jämfört med föregående år. Intäkterna är 41 miljoner kronor högre än budgeterat.

2. Förändring av kostnader och intäkter

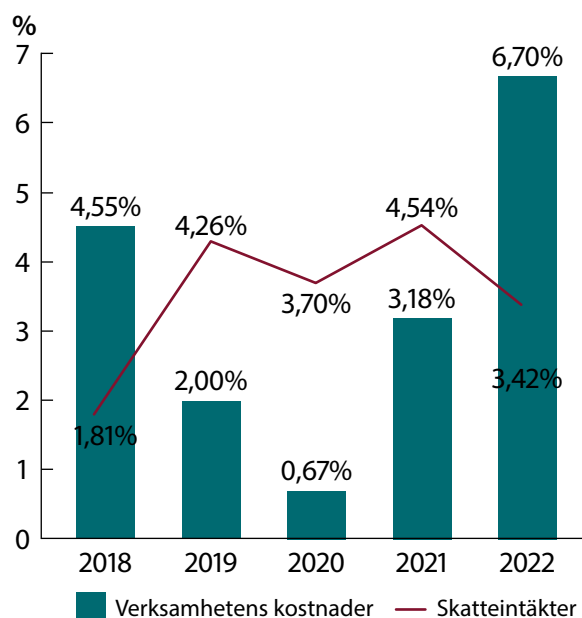
En viktig förutsättning för en god ekonomisk hushållning är att det finns balans mellan löpande intäkter och kostnader. För att på lång sikt behålla en god ekonomisk hushållning är det viktigt att nettokostnadsökningen är lägre än ökningen av skatteintäkter och generella statsbidrag.

Årets skatteutveckling är positiv, 3,42 procent högre, jämfört med 2021. För 2022 ökar verksamhetens kostnader betydligt mer, 6,70 procent, än skatteutvecklingen.

Den största kostnadsökningen står löner, fastighetskostnader, snöröjning och livsmedel för. Den totala ökningen uppgår till drygt 80 miljoner kronor.

Verksamhetsintäkter sjunker främst beroende på att ersättningar från Migrationsverket har minskat med 12 miljoner kronor under året, främst inom bildningsstyrelsen.

Förändringen av verksamhetens kostnader och skatteintäkter/utjämnings

Corona

Under 2022 har kommuner och regioner fortsatt erhållit vissa bidrag från staten på grund av den pandemin som ersättning för sjuklönekostnader med 10 miljoner kronor.

3. Nettokostnadsutveckling

En viktig förutsättning för en sund ekonomi är att det råder balans mellan intäkter och kostnader. För att behålla ett kort- och långsiktigt handlingsutrymme på en oförändrad nivå, krävs att det återstår en andel av de löpande intäkterna för att till exempel finansiera investeringar. I relation till vilket handlingsutrymme som finns påverkas möjligheten; att möta svängningar i samhälls-ekonomiska förutsättningar utan att behöva vidta akuta åtgärder, att finansiera investeringstoppar och möta påfrestningar form av till exempel ökade pensionskostnader. Ett sätt att belysa detta förhållande är att analysera hur stor del kostnaderna tar i anspråk av skatteintäkter och generella statsbidrag.

För år 2022 har 95,5 procent av skatteintäkter och kommunalekonomisk utjämnning förbrukats i den löpande verksamheten. Intäkterna är betydligt högre än budgeterat. Inom sektorn används ofta 98 procent som riktlinje vid en förenklad bedömning av hur en kommun förhåller sig till god ekonomisk hushållning. Vid en sådan nivå bedöms en kommun kunna klara finansieringen av en normal investeringsnivå. Det är dock den enskilda kommunens förutsättningar som avgör nivån för god ekonomisk hushållning. För Avestas del skulle det innebära att vissa år bör återstå en högre andel kvar av skattemedlen för att klara självfinansiering av investeringarna.

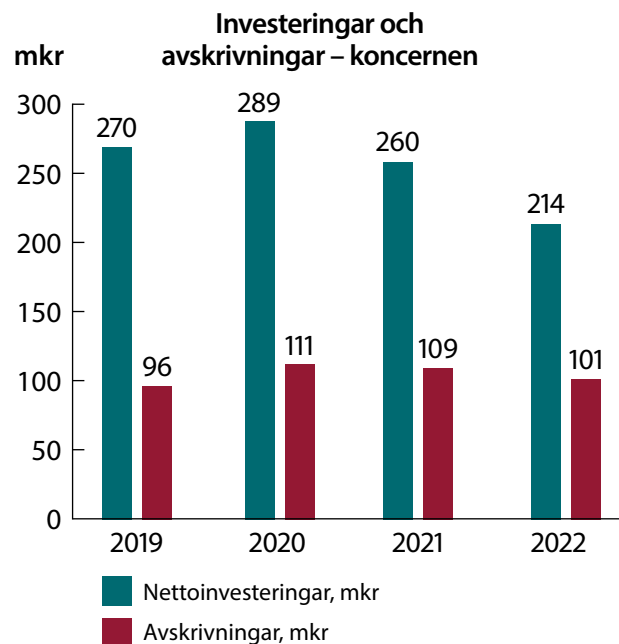
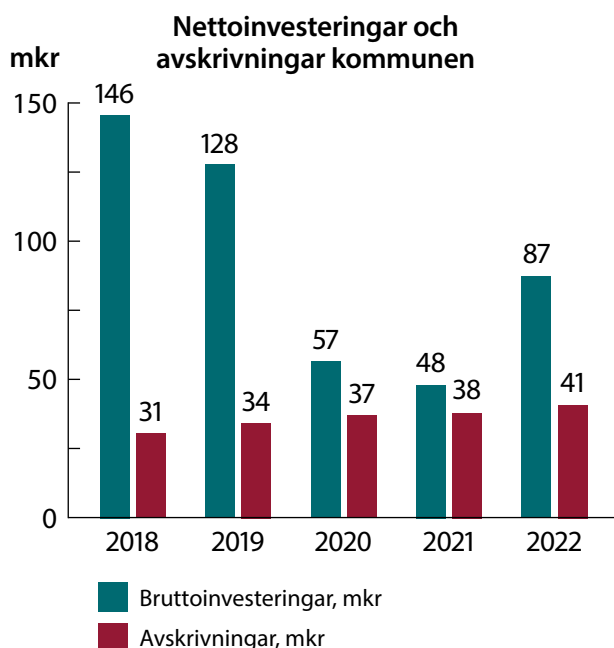
%	2018	2019	2020	2021	2022
Verksamheten	96,5	95,4	91,3	90,1	93,0
Avskrivningar	2,3	2,4	2,6	2,5	2,6
Finansnetto	-0,5	0,2	0,1	-0,1	-0,1
TOTALT	98,3	98,0	94,0	92,5	95,5

4. Investeringar

Kommunens nettoinvesteringar uppgår hittills till 86 miljoner kronor. Stora delar av investeringarna utgörs av infrastruktur som gator och vägar samt IT-investeringar.

Gamla Byn AB har investerat drygt 20 miljoner kronor i kommunala förvaltningslokaler som bland annat skolbyggnad vid Skogsbo skola och nytt LSS-boende i Skogsbo.

Avesta Vatten & Avfall AB har investerat främst i förnyelse av ledningsnät och anläggningar samt överföringsledning Horndal-Dicka.

5. Skattefinansieringsgrad av investeringar

Självfinansieringsgraden mäter hur stor andel av investeringarna som har kunnat finansieras med inkomster från försäljning av tillgångar, till exempel exploateringsfastigheter, samt de skatteintäkter som inte har förbrukats i den löpande verksamheten. Om måttet är 100 procent eller högre innebär det att samtliga investeringar har investerats med skatteintäkter och att kommunen inte har behövt låna till investeringarna och därmed har det långsiktiga finansiella handlingsutrymmet stärkts.

För åren 2020–2022 har skattefinansieringsgraden uppgått till mer än 100 procent. Det vill säga medel som varit kvar när verksamheten är betald har kunnat användas för att betala årets investeringar. För 2018–2019 uppgick finansieringsgraden som mest till 50 procent. För dessa år har kommunen nyttjat en betydande del av sin likviditet för att kunna betala investeringarna.

mkr	2018	2019	2020	2021	2022
Finansiering:					
Avskrivningar	31	34	37	38	41
Investeringsbidrag	3	2	3	1	1
Försäljning av fastigheter	7	4	3	5	2
Resultat före extraordinära poster exkl. resultat från försäljning (ingår ovan)	16	24	85	110	68
Utrymme för självfinansiering					
	57	64	128	154	113
Årets bruttoinvestering	146	128	57	48	87
Överskott: att använda till amortering			71	106	26
Underskott: finansieras via olika skulder/nyttjande av likvida medel	-89	-64			
Självfinansieringsgrad, procent	39%	50%	225%	321%	130%

6. Nettoinvesteringar i relation till verksamhetens kostnader

Nettoinvesteringar i relation till avskrivningar visar om kommunen reinvesterar i den takt som anläggningsstillgångarna minskar i värde.

För att inte urholka kommunens anläggningskapital bör investeringarna minst ligga på samma nivå som avskrivningarna.

	2018	2019	2020	2021	2022
Bruttoinvestering/ verksamhetens nettokostnader, %	11	9	4	3	6
Bruttoinvesteringar/ avskrivningar, %	471	376	154	126	212
Bruttoinvesteringar, mkr	146	128	57	48	87
Avskrivningar, mkr	31	34	37	38	41

Investeringsutgifternas andel av verksamhetens nettokostnader har varit höga 2018–2019 beroende på investering i äldreboende. För år 2022 är andelen 6 procent av verksamhetens nettokostnader.

Avesta kommuns höga investeringstakt under de senaste åren innebär att en högre andel av driftkostnaderna kommer att bestå av avskrivningar och finansiella kostnader. De investeringar som Gamla Byn AB gör i kommunala verksamhetslokaler påverkar kommunen genom ökande hyreskostnader.

7. Räntekostnader upptagna lån

mkr	2019	2020	2021	2022
Koncern	22,4	22,3	20,4	20,4
– varav kommun	3,7	2,1	0,7	1,0

Räntekostnader 2022 Internbanken

Räntekostnad derivat:	10,4 mkr
Räntekostnad lån:	10,0 mkr
TOTALT:	20,4 mkr

KAPACITET

8. Skuldsättningsgrad

Skuldsättningsgraden mäter hur stora andel av tillgångarna som har finansierats med främmande kapital. Ju lägre skuldsida desto starkare finansiellt handlingsutrymme. Skuldsättningsgraden är motsatsen till soliditeten. Skuldsättningsgraden visar hur tillgångsmassan har finansierats.

Avesta kommun

%	2018	2019	2020	2021	2022
Total skuldsättningsgrad	105%	102%	93%	83%	79%
– varav avsättningar	13%	16%	16%	15%	13%
– varav kortfristig skuldsättning	25%	24%	27%	26%	28%
– varav långfristig skuldsättning	20%	12%	7%	2%	2%
– varav pensionsförpliktelse	47%	50%	44%	40%	35%

I och med att pensionsförpliktelseerna som tjänats in före 1998 nu börjar att betalas ut minskar den totala skuldsättningsgraden. Detta påverkar också soliditetsmättet positivt. I beräkningen för kommunen ingår endast kommunens egna lån.

Koncernen

%	2018	2019	2020	2021	2022
Total skuldsättningsgrad	100%	98%	94%	89%	87%
– varav avsättningar	7%	8%	8%	8%	7%
– varav kortfristig skuldsättning	15%	14%	15%	13%	14%
– varav långfristig skuldsättning	54%	52%	50%	50%	49%
– varav pensionsförpliktelse	24%	24%	21%	18%	17%

Sammansättningen av skuldsättningen förändras i sammansättningen för koncernen. Här utgör de långfristiga lånen hälften av alla skulder. Lånen uppgår till 1,5 miljarder kronor.

9. Soliditet

Soliditeten är ett mått på organisationens långsiktiga betalningsförmåga. Den redovisar hur stor andel som är finansierade med skattemedel. En god soliditet innebär att organisationen har ett bra utgångsläge för att hantera ekonomiska nedgångar.

Den anger hur stor del av kommunens tillgångar som är finansierade med egna medel. Resterande del upp till 100 procent utgör kommunens skulder. Ju högre soliditet, desto starkare blir kommunens långsiktiga finansiella förmåga. Förändringarna i soliditetsmättet är beroende av investeringstakten, skuldförändringarna och det ekonomiska resultatet. Om soliditeten är oförändrad innebär det att det egna kapitalet och tillgångarna utvecklas i samma takt.

Kommunens soliditet, inklusive den totala pensionsskulden, uppgår till 21 procent. Den upplåning som sker för bolagens behov är exkluderad.

Det egna kapitalet uppgår till 305 miljoner kronor när totala pensionsskulden ingår.

	2018	2019	2020	2021	2022
Soliditet, inkl. samtliga pensionsförpliktelser och exklusive upplåning för bolagens behov	-5	-2	7	17	21

10. Kommunkatt

	Avesta	Dalarna	Riket
Kommun	21,97	22,20	20,67
Region	11,63	11,63	11,56
Total kommunskatt	33,60	33,83	32,24

Avesta kommuns skattesats har varit oförändrad sen 2006 med undantag för två skatteväxlingar med Region Dalarna 2013 och 2018 då huvudmannskapet ändrades för hemsjukvård och kollektivtrafik.

Under årets utbetalas preliminära skatteintäkter. Enligt god redovisningssed justeras de med den prognos över kollektiv slutavräkning som SKR presenterar i december. Den slutliga skatten för 2021 fastställs i december 2022 och eventuell justering påverkar resultatet 2022.

RISK OCH KONTROLL

11. Likviditet

Likviditet är ett viktigt nyckeltal och ett riskområde för kommunens finansiella styrka då likviditeten mäter den kortsiktiga betalningsförmågan. Hög likviditet innebär god finansiell styrka och i och med det liten finansiell risk.

	2018	2019	2020	2021	2022
Likvida medel, mkr	238	75	135	180	208
Kassalikviditet 1)	112%	59%	71%	90%	96%
Rörelsekapital, mkr 2)	35	-110	-94	-34	-15
Likviditetsdagar 3)	55	17	29	38	43

1) Kassalikviditet är kortfristiga fordringar + likvida medel / kortfristiga skulder

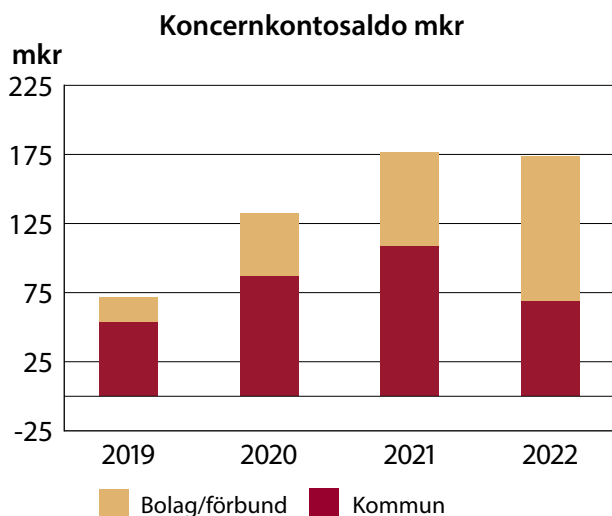
2) Omsättningstillgångar - kortfristiga skulder

3) Antal dagar som kommunens medel räcker för beräknade utbetalningar

En kassalikviditet som överstiger 100 procent innebär att samtliga kortfristiga skulder kan betalas om de faller till omgående betalning. Räknar vi bort semesterlöneskulden, som utgör en femtedel av de kortfristiga skulderna uppgår kassalikviditeteten till 116 procent. Semesterlöneskulden förväntas inte omsättas de närmaste åren.

Under året har likviditeten ökat från 179 miljoner kronor till 208 miljoner kronor. Kommunen har genom avtalad checkräkningskredit på 150 miljoner kronor möjlighet att möta temporära svackor i likviditeten. Krediten disponerar man tillsammans med koncernbolagen och räddningstjänstförbundet.

Likviditetsreserv:	mkr
Checkräkningskredit	150
Inlåning koncernkonto	174
Inlåning övriga konton	34
Summa	358
Riktlinje	> 150

Diagrammet visar saldot i miljoner kronor på koncernkontot fördelat på kommun och övriga ingående bolag och förbund.

12. Pensionsskulden

mkr	2018	2019	2020	2021	2022
Pensioner, kortfristig del	43	43	41	43	43
Avsättningar till pension	101	109	117	129	145
Pensionsförpliktelse äldre än 1998	566	550	534	518	500
Total pensionsskuld	710	702	692	690	688
Förpliktelse i % av total skuld	80%	78%	77%	75%	73%
Aktualiseringsgrad %	96%	96%	96%	96%	96%

Avesta kommun har ett stort pensionsåtagande som redovisas enligt den lagstadgade blandmodellen. Det innebär att pensioner som har intjänats före 1998 inte ingår som skuld i balansräkningen eller som kostnader vid värdeförändring i resultaträkningen. Den anges i stället som en ansvarsförbindelse.

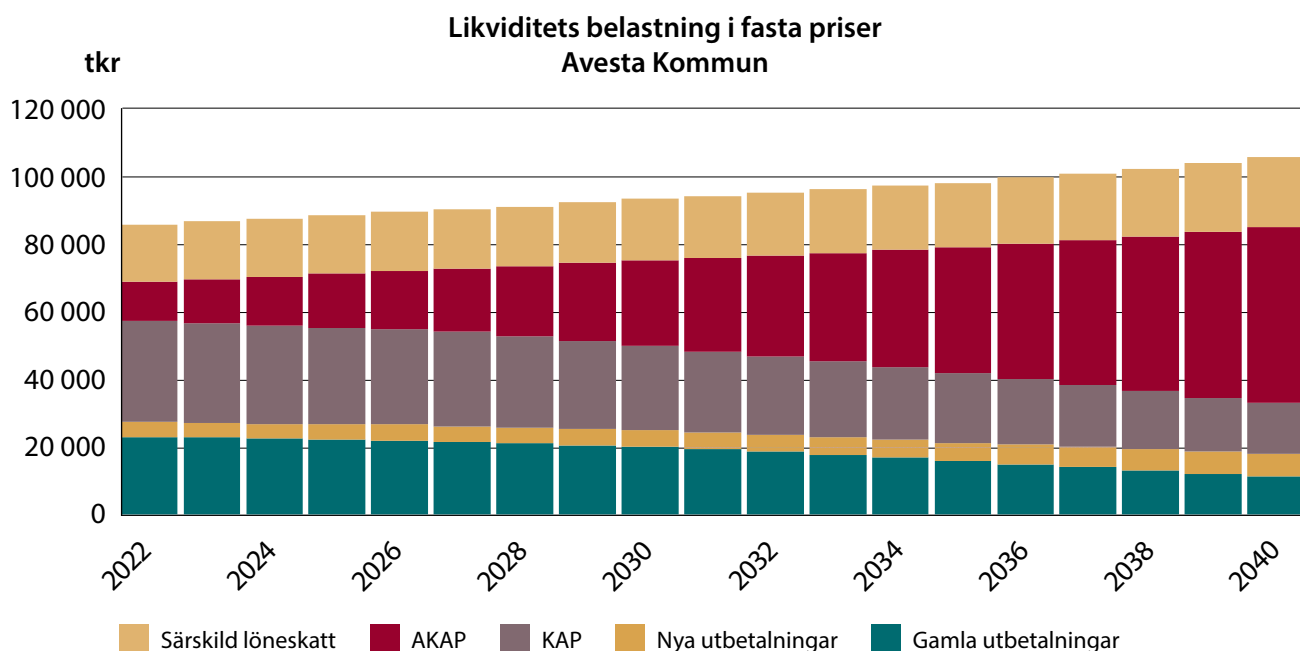
Kommunens totala pensionsskuld uppgår till 688 miljoner kronor varav 500 miljoner kronor som ansvarsförbindelse. Det innebär att 73 procent av den totala skulden redovisas utanför balansräkningen.

För förtroendevalda som omfattas av PBF och OPF-KL görs beräkning via kommunens pensionsförvaltare.

Avesta kommun har inga finansiella placeringar avseende pensionsförpliktelser. Avsättningar till pensioner i balansräkningen återlånas i sin helhet i verksamheten.

Aktualiseringsgraden uppgår till 96 procent, vilket är en mycket bra nivå. Aktualiseringsgraden är den andel, av personakterna för anställd personal, som är uppdaterad med avseende på tidigare pensionsgrundande anställningar.

I diagrammet redovisas hur den totala pensionsförpliktelsen beräknas belasta likviditeteten under den kommande tjugofemårsperioden 2022–2040, räknat i fasta priser. Den nedersta delen av diagrammet utgörs av ansvarsförbindelsen, som räknas vara fullgjord efter prognosintervallet om 40 år, det vill säga år 2059.

13. Budgetföljsamhet

En grundläggande förutsättning för god ekonomisk hushållning är att kommunens styrelser klarar av att bedriva verksamheten inom tilldelade budgetramar.

Av driftredovisningen framgår att budgetavvikelsen är positiv vid årets slut och uppgår till 8 miljoner kronor.

Kommunstyrelsens överskott utgörs till största del av kom-
mungemensamma kostnader som realisationsvinst, moms-
sättning till kommuner.

	2018	2019	2020	2021	2022
Kommunfullmäktige	0	0	1	0	-1
Kommunstyrelsen	16	26	47	29	24
Omsorgsstyrelsen	-10	7	6	9	-14
Bildningsstyrelsen	-9	-13	-1	2	-4
Miljö- och byggnadsnämnd	3	-2	3	2	2
Summa budgetavvikelse	0	18	54	42	8

14. Känslighetsanalys

I känslighetsanalysen framgår hur ett antal faktorer påverkar kommunens ekonomi.

	mkr
Löneförändring med 1% inkl. PO samtlig personal i kommunen	12
Bruttokostnadsförändring med 1%	18
Förändrad äldreomsorgstaxa med 10%	3
Förändrad barnomsorgstaxa med 10%	1
Förändrad utdebitering med 1 kr	55
Förändring av befolkningen med 50 personer	3
Generella statsbidrag med 1%	4
Förändring av skatteintäkter 1%	11

En förändring av bruttokostnaderna innebär en kostnadsökning med cirka 18 miljoner kronor. En löneförändring med en procent inklusive personalomkostnader innebär en förändring av kostnaderna med 12 miljoner kronor. Det visar att en liten procentuell förändring får en relativt stor förändring på kommunens ekonomi. Analysen visar också att kommunen inte har så stora möjligheter att radikalt förbättra sin ekonomi genom att höja olika taxor.

FOTO THERESE ASPLUND

Väsentliga personalförhållanden

PERSONALPOLITISKT PROGRAM

Jämställdhet, jämlikhet och mångfald

Under 2022 har arbetsvärderingen vid lönekartläggning där Avesta kommuns medarbetares löner analyseras för att hitta och justera eventuella löneskillnader som är osakliga utifrån kön arbetats om. En jobbkitektur har tagits fram som ger möjlighet till jämförelser inom kommunen men även med andra kommuner. Möjligheten till att skapa lönekarriärer har skapats.

Fortsatt arbete med integrations- och mångfaldsarbetet ”Vilka är vi” pågår och arbetet ingår nu i ordinarie arbete för alla verksamheter.

Medarbetarskap

Ett arbetsgivarvarumärke har arbetats fram under året och genom både fysiska och digitala workshops med stor delaktighet från Avesta kommuns medarbetare har uppfattningen om Avesta kommun kartlagts. Arbetet med arbetsgivarvarumärket är nu i ett första steg presenterat för kommunens medarbetare i ytterligare workshops och kommer att lanseras under första kvartalet 2023.

I november 2022 genomfördes en medarbetarundersökning med fokus på hållbart medarbetarengagemang i alla kommunens förvaltningar. Resultatet av enkäten påvisar ett stort engagemang, att kommunens medarbetare känner meningsfullhet i arbetet och att det kollegiala stödet är stort. Svarsfrekvensen till undersökningen var relativt god. Utmaningarna som framkommer är arbetsbelastning och möjlighet till prioritering av arbetsuppgifter.

Chef och ledarskap

Ledarplattformen

Syftet med ledarplattformen är att kommunens chefer ska få goda kunskapsmässiga förutsättningar för att kunna klara sitt uppdrag. Flertalet av de planerade utbildningsaktiviteterna har genomförts under året men deltagandet har varit förhållandevis lågt, vilket kommer att utvärderas. Utbildningar erbjuds både i fysisk och digital form utifrån vilken utbildning det är. Vissa utbildningar har inte genomförts under året på grund av resurs- och/eller kompetensbrist. 2023 kommer utbildning för chefer kopplat till mål- och budgetprocessen återigen kunna erbjudas under ledning av kommunens nya ekonomichef.

Ledarforum för alla kommunens chefer och ledare har startats upp och två träffar har genomförts. Vid Ledarforum har framtidens ledarskap och att leda komplexa uppdrag lyfts som teman. Utifrån önskemål från verksamheterna har konceptet tematräffar startats upp igen. Tematräffarna inleds med en kortare inledning varefter case eller frågeställningar av praktisk och operativ karaktär diskuteras, ofta tvärsektorieellt. Tematräffarna ger möjlighet till erfarenhetsutbyte och nätverkande. Två tematräffar har genomförts under hösten och framåt planeras 4 träffar per år.

LeDa

LeDa står för Ledarskap i Dalarna och är ett samarbete mellan de flesta kommuner i länet och Högskolan Dalarna. Utbildningarna inom LeDa syftar till ökat lärande inom ledarskap i offentlig sektor och genomförs tillsammans med chefer inom övriga dalakommuner. Under 2022 har 1 medarbetare gått utbildningen ”Nyfiken på ledarskap” som har ersatt tidigare Aspirantprogram. 1 chef har gått ”Ny som chef” och 2 chefer har gått ”Ledarskap för effektivt samarbete”. I LeDa genomförs också en seminariedag om året för ledningsgrupper. Avesta kommun hade visst deltagande vid 2022 års seminarium som lyfte tillitsbaserad styrning, dess organisatoriska förutsättningar och vad det kan innebära i praktiken.

Arbetsmiljö och hälsa

Det systematiska arbetsmiljöarbetet

Arbetsmiljöverket som genomfört en inspektion avseende hur kommunen arbetar med rutiner och uppföljning av det systematiska arbetsmiljöarbetet på en övergripande nivå avslutade under 2022 ärendet med bedömningen att Avesta kommun uppfyller de krav som Arbetsmiljöverket ställer.

Friskfaktorer för öka hälsa, engagemang och trivsel

Arbetet med Friskfaktorer fortsätter och under hösten har projektarbetet tillsammans med Sunt Arbetsliv avslutats och arbetet har övergått till ordinarie verksamhet med en arbetsgrupp och en styrgrupp. Flera arbetsgrupper har påbörjat arbetet med friskfaktorerna och material har tagits fram för att underlätta arbetet för verksamheterna.

Friskfaktorerna är ett förhållningsätt avsett att genomsyra hela kommunen, allt från styrdokument och riktlinjer till arbetssätt i det vardagliga arbetsmiljöarbetet ute i verksamheterna. Först ut har Arbetsmiljöpolicyn varit som har uppdaterats och bygger på friskfaktorerna.

Arbetsmiljödag

Avesta kommun genomförde sin årliga Arbetsmiljödag i november tillsammans med chefer och skyddsombud samt fackliga företrädare. Arbetsmiljödagen hade temat Kommunikation, vilket är en av friskfaktorerna som kommunen arbetar med. Arbetsmiljödagen innehöll bland annat två föreläsningar på temat kommunikation med Popretorik och Snacka snyggt samt inslag från kommundirektör, HR-enheten och kommunens kommunikatör. Innehållet lyfte ämnet från strategisk nivå till operativ nivå. En fortsättning på en av föreläsningarna kommer att erbjudas under 2023 för att fortsätta arbetet långsiktigt.

Arbetsmiljökartläggning av chefers förutsättningar

Under 2022 har alla chefer i Avesta kommun erbjudits att delta i en kartläggning som genomförts av Avestahälsan som är kommunens företagshälsovård. Kartläggningen innebär en enkät, enskilda intervjuer samt återkopplingstillfällen för varje verksamhet. Resultatet av kartläggningen har jobbats vidare med och varje förvaltning har tagit fram en handlingsplan kopplat till resultaten. En övergripande handlingsplan har tagits fram med innehåll som att se över antal medarbetare per chef och uppdrag, stödfunktionernas roll och uppdrag och fokus på digital onboarding och offboarding.

Min hälsa

Inom kommunen finns sedan 2017 ett förbyggande hälsoprogram som heter Min Hälsa. Programmet genomförs av företagshälsovården på uppdrag av kommunen. Syftet är att jobba proaktivt med personer som riskerar ohälsa och nedsatt arbetsförmåga om inte förebyggande insatser sätts in, även om deltagare ibland redan är i en sjukskrivning. Under 2022 deltog 6 personer i Min Hälsa.

Anställningsvillkor, löner och förmåner

Lönebildning

Löneöversynen för år 2022 strukturerades upp på ett tydligt sätt för att möjliggöra en snäv tidplan med utbetalning av nya löner med aprillönen. Genom gott samarbete mellan förvaltningar, chefer och HR samt god samverkan mellan parterna kunde planen hållas och processen fungerade bra.

Under året har ett omfattande arbete med kommunens lönebildning fortsatt att arbeta med, bland annat har ytterligare utbildning i lön och lönesättning har skett för kommunens chefer och även för de fackliga företrädarna, en gedigen intern, digital löneutbildning finns som samtliga chefer kan genomföra på egen hand samt att lönekartläggning inklusive arbetsvärdering har pågått under hela hösten. Utifrån lönekartläggningen har en handlingsplan tagits fram för att arbeta vidare med de delar som behöver undersökas ytterligare. Den handlingsplan som togs fram föregående år har till största delen redan hanterats och åtgärderna har gett effekt.

Program för kompetensförsörjning 2030

En kommunövergripande HR-strategisk plan för kompetensförsörjning ligger som grund för förvaltningarnas planer.

Den HR-strategiska planen har fungerat som ett styrdokument för HR-enhetens strategiska arbete, där aktiviteter och insatser har angetts och genomförts. Det är ett levande styrdokument som har följts upp inom HR-enheten, vid behov och löpande under året.

Förvaltningarna har arbetat med sina handlingsplaner för kompetensförsörjning och den kommunövergripande handlingsplanen har följts upp i december. Inför 2023 förenklas och förändras handlingsplanens struktur så att den överensstämmer med SKR:s rekommendationer om hur kompetensutmaningen ska mötas. Fokus sätts på att hitta nya lösningar och att öka förmågan att ställa om i arbetslivet då det inte kommer finnas kompetens att rekrytera i sådan utsträckning som skulle behövas. Att arbeta med ”behålla-perspektivet”, en god arbetsmiljö och ett hållbart arbetsliv där medarbetare stannar kvar och trivs har kanske aldrig varit viktigare än nu.

Personalredovisning, statistik

Tillsvidareanställda i förvaltningar, bolag och förbund

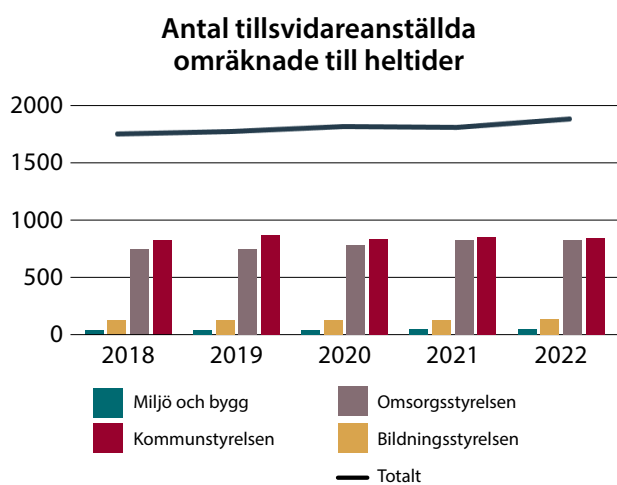
Antalet anställda i Avesta kommun uppgick under 2022 till 1 915 tillsvidareanställda. Motsvarande siffra för 2021 var 1 911. Omräknat till heltider innebär det att kommunen hade 1 895 årsarbetare under 2022. Det innebär att kommunen har en hög andel heltidstjänstgörande medarbetare. Tabellerna visar antalet anställda och antalet heltidsarbetande per förvaltning. Av fördelningen mellan män och kvinnor framgår att Avesta kommun är en kvinnodominerad arbetsplats, där andelen kvinnor uppgår till 81 procent.

Den förändring som kan noteras för 2022 är att Omsorgsförvaltningen, Kommunkansliet samt Bildningsförvaltningen har ökat antalet anställda.

När det gäller den generella utvecklingen av antalet anställda under åren 2017–2022 är det ökningen inom Bildningsförvaltningen som är mest markant p g a demografiska faktorer. Omsorgsförvaltningen har även den en stor ökning och den största ökningen har skett de senaste åren genom ett aktivt arbete med att minska antalet timavlönade anställningar och i stället öka tillsvidareanställningarna.

Att notera är också att antalet män inom offentlig verksamhet ökar medan antalet kvinnor i stället minskar.

Angående personalsammansättningen inom kommunens bolag och Södra Dalarnas räddningstjänstförbund så har endast marginella förändringar skett av antalet anställda, både över tid och under 2022. På Avesta Vatten och Avfall har antalet tillsvidareanställda minskat.

Antal tillsvidareanställda

Förvaltning	Kvinnor	Män	Totalt
Bildningsstyrelse	672	192	864
Omsorgsstyrelse	727	119	842
Kommunstyrelse	106	46	152
Miljö- och bygg	35	22	57
Totalt	1536	379	1915

Antal tillsvidareanställda omräknat till heltider

Förvaltning	Kvinnor	Män	Totalt
Bildningsstyrelse	664	192	854
Omsorgsstyrelse	716	119	835
Kommunstyrelse	104	46	149
Miljö- och bygg	35	22	57
Totalt	1519	379	1895

Antal tillsvidareanställda omräknat till heltider, bolag och räddningstjänst

Förvaltning	Kvinnor	Män	Totalt
Gamla Byn	12	18	30
Avesta Vatten AB	7	26	33
Räddningstjänst	5	35	40
Totalt	24	79	103

Sjukfrånvaro

I tabellen nedan framgår sjukfrånvaroutvecklingen under 2022

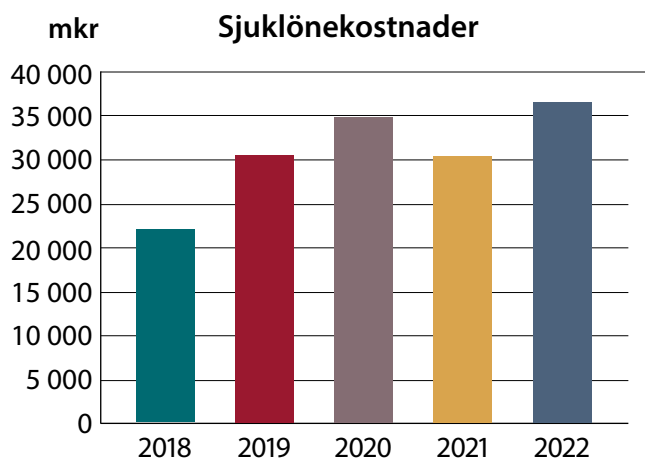
Sjukfrånvaro i %	2018	2019	2020	2021	2022
Alla anställda	7,41	7,33	8,91	7,88	8,58
Kvinnor	8,33	8,36	9,92	8,74	9,4
Män	4,31	3,80	5,29	4,89	5,71
29 år och yngre	7,00	6,98	8,38	7,27	8,61
30 – 49 år	7,23	6,84	8,51	7,41	7,97
50 år och äldre	7,73	7,89	9,52	8,47	9,16
Frånvaro 60 dagar och mer	38,49	37,18	28,43	29,84	28,42

Under 2022 ökade den totala sjukfrånvaron i Avesta kommun från 7,88 procent 2021 till 8,58 procent. Målsättningen har varit att minska sjukfrånvaron med 0,5 procentenhet varje år. En del av den minskade sjukfrånvaron kan sannolikt förklaras utvecklingen av med arbetsbelastning under året utifrån genomförd medarbetarundersökning, ytterligare utredning behövs dock. Övriga Dalakommuner har uppvisat en motsvarande utveckling av sjukfrånvaron. Det kan konstateras att andelen längre sjukfrånvaro, dvs från 60 dagar eller mer, har minskat igen och att det är korttidssjukfrånvaron som ökar både hos kvinnor och män.

Under det senaste året har fokus lagts på främjande åtgärder genom Friskfaktorer. Vi kan konstatera att ytterligare åtgärder för att minska korttidssjukfrånvaron behövs. Arbetet med att minska korttidssjukfrånvaron fortsätter.

En viktig samarbetspartner för att stödja arbetet med lägre sjukfrånvaro är företagshälsovården då de har god kunskap om hur ett förebyggande och proaktivt arbete kan bedrivas samt en helhetsbild av kommunens redan pågående insatser som sker i samverkan mellan parterna.

Kostnaderna för sjukfrånvaron har under 2022 ökat liksom sjukfrånvaron har ökat.

Rekrytering

Under 2022 annonserades 424 tillsvidarejänster ut i 299 annonser, vilket är en rejäl ökning från 2021. 97 procent av de utannonserade tjänsterna är tillsvidarejänster. Utifrån hur många som har anställts så är 69,3 procent av de tjänster som utannonserats tillsatta. Att ta med i den beräkningen är att vissa tjänster annonseras igen om de inte blir tillsatta vid första annonseringen. Detta mått är ett av de mått som ska följas upp i programmet för kompetensförsörjning. Målet är att denna siffra 2030 ska ligga på 80 procent. 2021 låg den på 69 procent. Avesta kommun känner nu av den stora rekryteringsutmaning som pratats om under en längre period och att det i vissa yrken är svårare att hitta rätt kompetens.

Personalomsättning 2022

Personalomsättningen i Avesta kommun var år 2022 14 procent, vilket är något lägre än 2021 då det var 16 procent. Nedan visas en tabell över personalomsättningen på de olika förvaltningarna för tillsvidareanställd personal. Lägsta antalet av börjat och slutat har dividerats med genomsnittligt antal anställda i respektive förvaltning under 2022. För att visa om antalet anställda har ökat eller minskat i respektive förvaltningar specificeras förändrat antal under perioden.

Område	Förändrat antal	Medelantal anställda	Personalomsättning
Bildning	6	859	12%
Omsorgen	26	838	16%
Kommunkansliet	3	149	13%
V-dala	6	52	17%
Totalt	41	1898	14%

Åldersstruktur

Åldersstrukturen i Avesta kommun förhåller sig relativt konstant under åren, andelen äldre medarbetare har under 2021 minskat något. Åldersstrukturen på medarbetarna under 2021 fördelades på följande siffror, enligt nedanstående tabell.

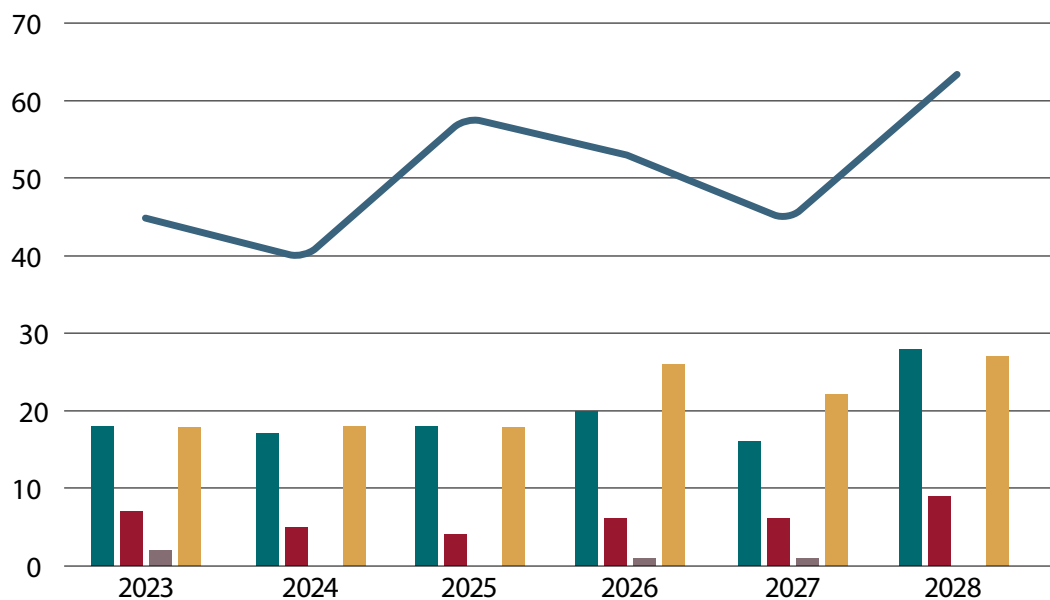
Tabellen visar årsintervaller och det totala antalet anställda i procent

ÅR	%	ÅR	%
0-29 år	11,1	62-63 år	5,1
30-39 år	22,9	64-65 år	4,1
40-49 år	21,3	66-67 år	1,8
50-59 år	28,2	68-69 år	0,4
60-61 år	5,1	70-99 år	0,2

Pensionsavgångar

Under de kommande åren ökar pensionsavgångarna fram till 2025 för att sedan sakta börja avta under de följande två åren innan ytterligare en ökning kommer. De flesta pensionsavgångarna väntas inom Omsorgsförvaltningen samt även inom Bildningsförvaltningen. Pensionsavgångarna väntas vara spridda inom olika yrkesområden.

Pensionsavgångar 65 år

■ Bildning	18	17	28	20	16	28
■ Kommunkansliet	7	5	4	6	6	9
■ Miljö och Bygg	2	0	0	1	1	0
■ Omsorg	18	18	26	26	22	27
— Totalt	45	40	58	53	45	64

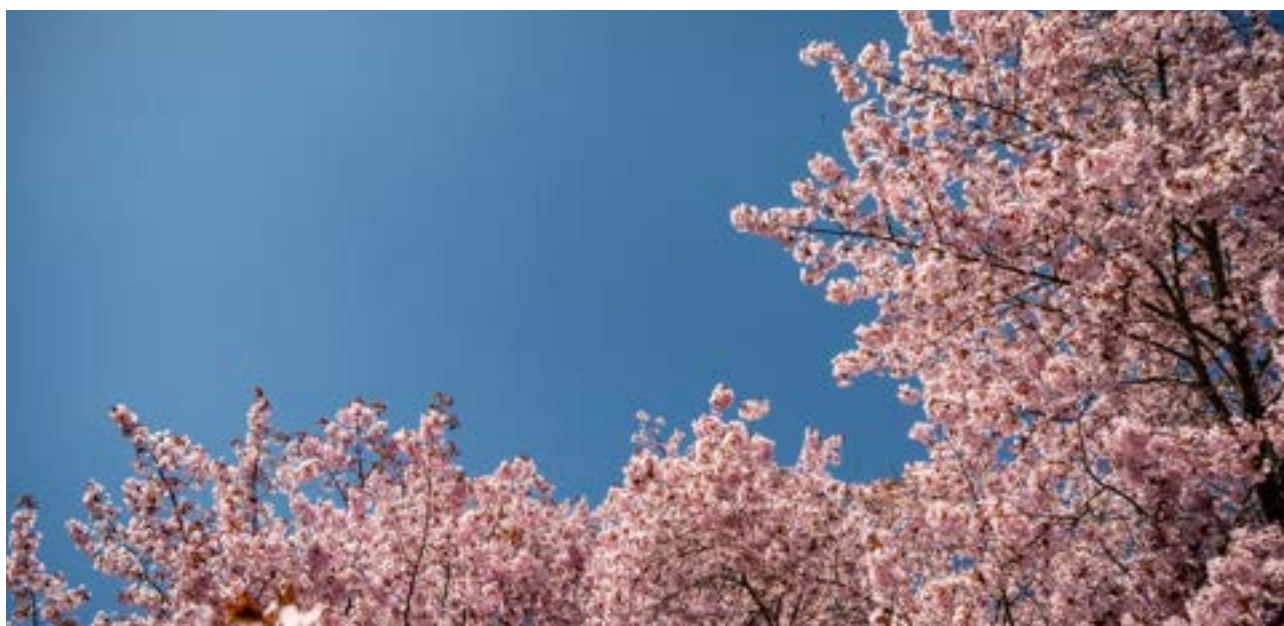

FOTO SANNA.LANDENBERG

FOTO THERESE ASPLUND

Förväntad utveckling

Utveckling de kommande åren

mkr	2023	2024	2025
Verksamhetens nettokostnad	-1531	-1576	-1592
Skatteintäkter och statsbidrag	1587	1646	1696
Räntenetto	-11,4	-11,1	-0,1
Årets resultat	0	8	36
Resultat andel av skatter och statsbidrag	0%	0,5%	2,1%
Soliditet inklusive pensionsförpliktelse, exklusive lån för bolagens behov	19%	19%	23%
Investeringar (netto)	109	148	136
Självfinansieringsgrad, investeringar	50%	45%	78%

Demografi

Den faktiska befolkningsutvecklingen 2022 som ligger till grund för 2023 års skatteberäkning är något lägre än den budgeterade. Det ger en osäkerhet när det gäller befolkningsutvecklingen och budgetarbetet för de kommande åren. Den förändring av demografen som förväntas de kommande åren med fler äldre, främst 80 år och äldre, gör att ekonomin blir mer ansträngd.

Investeringsbehov

Investeringar för infrastruktur kommer att behöva göras de kommande åren. De broar kommunen ansvarar för behöver renoveras alternativt bytas ut. Investeringarna för dessa uppgår till stora belopp. Årsresultaten och de medel som avskrivningar tillför kommer inte att räcka. Ytterligare medel behövs tillföras för att kunna genomföra projekten.

Rekrytering

Rekryteringsläget är ansträngt för flera yrkeskategorier i Avesta på samma sätt som i stora delar av Sveriges kommuner. Den förändrade åldersstrukturen med fler över 80 år kommer att ställa allt högre krav på bemanningen. Avesta skiljer sig inte från andra kommuner i någon högre grad. I arbetet med kompetensförsörjningen genomförs flera utbildningsinsatser för att säkra kompetensen, till exempel Äldreomsorgslyftet där vårdbiträden utbildar sig till undersköterskor. Grupper som är och bedöms bli svårrekryterade de närmaste åren är sjuksköterskor, lärare, ingenjörer och andra specialistkompetenser inom en rad områden. Pensionsavgångarna till och med 2028 beräknas uppgå till 300–350 medarbetare.

Pensionskostnader

Under de kommande åren ökar pensionsavgångarna fram till 2025 för att sedan sakta börja avta under de följande två åren

innan ytterligare en ökning kommer. De flesta pensionsavgångarna väntas inom Omsorgsförvaltningen samt även inom Bildningsförvaltningen. Pensionsavgångarna väntas vara spridda inom olika yrkesområden.

Prognosen för kommunens årliga pensionskostnad beräknas av Skandia, vilken är kommunens pensionsförvaltare. Enligt prognosen ligger de årliga pensionskostnaderna på cirka 128 mkr inklusive särskild löneskatt, vilket totalt innebär 387 mkr för perioden 2023–2025. Den avgiftsbestämda pensionen beräknas som procentuell andel av den årliga lönesumman som utbetalas årligen till de anställda. Den avgiftsbestämda pensionen ökar 2023 från 4,5 till 6,0 procent av de anställdas lönesumma vilket påverkar kostnaderna kraftigt. Finansiering av de årliga pensionskostnaderna sker via återlåning, det vill säga via beskattningsrätten. Samtliga pensionsförpliktelser beräknas uppgå till 712 mkr vid budgetperiodens slut.

Balanskravsresultat

tkr	2022	2021	2020
Årets resultat enligt resultaträkningen	70 609	113 358	88 226
Samtliga realisationsvinster	-3 227	-4 486	-2 975
Årets resultat efter balansjusteringar	67 382	108 872	85 251
– Reservering av medel till resultatutjämningsfond	0	0	0
– Användning av medel från resultatutjämningsfond	0	0	0
Årets balanskravsresultat	67 382	108 872	85 251

Enligt kommunallagen finns krav på att kommunen ska ha en ekonomi i balans, det vill säga intäkterna ska minst vara lika stora som, eller större än kostnaderna, det så kallade balanskravet. Om resultatet ett år är negativt är kommunen skyldig att återställa underskottet inom de tre påföljande åren. Det justerade resultatet för 2022 uppgår till 67 miljoner kronor och därmed är årets balanskrav uppfyllt.

Enligt reglerna för balanskravet finns möjlighet att sätta av medel med den del som överstiger 2 procent av skatter och generella statsbidrag. För Avesta kommun innebär det att resultatet ska överstiga 31–32 miljoner kronor. Medlen som överstiger 2 procent ingår som en del i det egna kapitalet och kallas resultatutjämningsreserv. Den uppgår för 2022 till 40 miljoner kronor, vilket är den maximala nivå som Kommunfullmäktige beslutat.

Bla bla bla

Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten

Kommunens styrmodell

De kommunala bolagen styrs via ägardirektiv och bolagsordning som beslutas av kommunfullmäktige. Det finns inga kommunala mål beslutade som omfattar bolagen. Kommunfullmäktiges vision av hur kommunen ska utvecklas är utgångspunkten för målstyrningsprocessen. Utifrån visionen beslutar fullmäktige om Mål och budget för en treårig planperiod. Mål och budget innehåller de ekonomiska ramarna för styrelserna och de mål som fullmäktige vill att kommunen ska uppnå under de kommande tre åren. Kommunfullmäktige fattar beslut om Mål och budget i juni, då också skattesatsen beslutas. Revidering av Mål och budget sker i november då också taxor fastställs av fullmäktige. Mätbara mål är ett viktigt krav för att målen ska kunna följas upp. Mätbarheten åstadkoms med hjälp av så kallade indikatorer. Indikatorer visar hur väl målet är uppnått. Indikatorerna kan vara kommunövergripande eller styrelsespecifika. Oftast krävs det flera indikatorer för att kunna avgöra om kommunen närmar sig det uppsatta målet. Om den politiska målsättningen inte kan mätas i form av en indikator ska den i stället formuleras som en inriktning, fullmäktige kan då ge styrelserna direkta uppdrag. Ansvarsområde, åtgärder och indikatorer ska anges i styrelsernas respektive verksamhetsplaner. Styrelserna ska även ange de aktiviteter som kortfattat talar om vilka åtgärder som styrelsen planerar att genomföra för att uppnå målsättningen i den strategiska planen.

Styrelsernas uppdrag

Styrelsernas uppdrag är att följa fullmäktiges mål. Den långsiktiga ekonomiska inriktningen i styrelsernas budgetarbete ska vara att skapa en buffert i verksamheten motsvarande två procent varje år för att kunna möta särskilda händelser som kan uppstå under året. Kommunfullmäktiges mål ska ligga till grund för styrelsernas indikatorer för sina respektive verksamheter. Styrelsernas Mål och Budget med indikatorer för verksamheterna ska överensstämma med fullmäktiges mål ska därefter beslutas av respektive styrelse. Styrelserna har möjlighet att fritt budgetera om mellan sina resultatenheter. Styrelsernas budgetarbete ska ske i nära dialog med verksamheterna.

Uppföljning

Kommunstyrelsens ansvar

Kommunstyrelsen ansvarar för uppföljning och dialog med styrelserna utifrån sin uppsiktsplikt. Kommunstyrelsen bereder också delårsrapport samt årsredovisning inför behandling i kommunfullmäktige.

Styrelsernas ansvar

Respektive styrelse ansvarar för uppföljning av sina planer och beslut om eventuella åtgärdsplaner för att nå de mål som anges inom sina ekonomiska ramar.

Månadsuppföljning

Uppföljningen ska ske för månaderna februari, april, juli och september. För oktober månad presenteras endast aktuellt utfall.

Årsredovisning och delårsrapport

Dessa uppföljningar är lagstyrda och omfattar kommunkoncernen. De behandlas av kommunfullmäktige.

Styrande dokument

Syftet med att ha riktlinjer för Avesta kommuns styrdokument är att fastställa vad som är styrande dokument, skapa ett enhetligt system av beteckningar och struktur för de olika dokumenten och ange beslutsnivå och tidsomfattning. Namnet på dokumentet anger vilken dignitet, betydelsegrad, styrdokumentet har. Styrdokumentet ska kontinuerligt vara föremål för utvärdering och uppföljning. Det är angeläget att styrdokumentet samordnas och att de är så konkreta, enkla och få att man skapar goda förutsättningar för styrning och uppföljning. Inom vissa områden är lagstiftningen starkt styrande för den verksamhet som en kommun bedriver. Lagstiftningen kan ställa krav på att kommunen upprättar vissa styrande dokument som till exempel översiktsplan, jämställdhetsplan och riktlinjer enligt hälso- och sjukvårdslagstiftningen, i dessa dokument styr lagstiftningen utformningen. Riktlinjerna för Avesta kommuns styrdokument gäller inte för åtgärdsplan för enskild person eller till exempel likabehandlingsplan, utrymningsplan eller liknande för en skola/enhet.

Definition av styrdokumentets benämning – Nomenklatur

Vision

Anger ett framtida önskat tillstånd som formuleras av förtroendevalda. Avesta kommun har en gemensam vision som ska vara ledstjärna för all kommunal verksamhet.

Mål och budget

Mål och budget är det viktigaste styrdokumentet som formuleras och beslutas av förtroendevalda i Avesta kommun.

FOTO SANNA.LANDENBERG

Policy

En policy anger viljeinriktningen som ska styra arbetet inom ett område. Den ska vara vägledande för styrning och beslut. En policy ska inte ange några fasta regler. En policy gäller tillsvidare och bör revideras vid behov.

Program

Ett program talar om vad kommunen ska uppnå inom ett visst område. I programmet anges de övergripande prioriteringar som ska göras inom viss verksamhet, eller ett område som berör flera verksamheter. Ett program ska ge svar på frågan vad Avesta kommun vill uppnå inom det här området under den här tidsperioden.

Plan

En plan ska ange vad som ska uppnås inom ett visst område på en detaljerad nivå. Planen ska beskriva önskade åtgärder och vem som ansvarar för att åtgärderna genomförs, när de ska ske samt i vilken prioriteringsordning. Planen syftar till att förverkliga mål, policy med mera.

Riktlinjer

Riktlinjer är en slags handbok som anger ramarna för vårt handlingsutrymme inom ett visst område/fråga. Syftet med riktlinjer är att reglera befintlig verksamhet så att den bedrivs likartat, effektivt och med god kvalitet.

Regler

Regler ska liksom lagtext vara tydliga och inte innehålla formuleringar som låter den enskilde göra egna tolkningar. Reglers roll är att sätta gränser och förbjuda beteenden.

Rutiner

Rutiner är detaljerade instruktioner för hur en viss fråga ska hanteras.

Reglemente

I ett reglemente regleras respektive styrelses/ nämnds ansvarsområde och uppgifter

Delegationsordning

En styrelse/nämnd får uppdra åt ett utskott, åt en ledamot eller ersättare eller åt en anställd hos kommunen eller Regionen att besluta på styrelse/nämndens vägnar i ett visst ärende eller en viss grupp av ärenden.

Bolagsstyrning

Kommunala aktiebolag ska följa såväl aktiebolagslagen som kommunallagen. De kommunala bolagen styrs av bolagsordning och ägardirektiv.

Taxor och avgifter

Kommunen har befogenhet att ta ut avgifter av enskilda som ersättning antingen för kommunala prestationer eller för rätten att nyttja allmänna platser och inrättningar. Avgifter som är privaträttsliga och är grundade på frivilliga avtal kallas avgift. Avgifter som är offentligrättsliga det vill säga påtvingad prestation med stöd av bestämmelser i en allmän författning kallas taxor.

Internkontrollplan

Omsorgsstyrelsen

Omsorgsstyrelsen har 16 internkontrollpunkter i den internkontrollplan som har antagits för 2022. Kontroll har skett på samtliga punkter och redovisats för omsorgsstyrelsen. I kontrollen har det framkommit behov av revidering av tre riktlinjer/rutiner. Dessa är uppföljning av lag om skydd mot olyckor, dokumenthanteringsplan och beredskapsplan. Vidare framkom att större efterlevnad för brandutbildning behöver ske samt att två nya rutiner är under införande; nyckel/taggshantering och uppföljning av loggar.

Västmanland-Dalarnas miljö- och byggnadsnämnd

V-Dala miljö- och byggnadsnämnd har antagit 5 kontrollpunkter för internkontrollen 2022. Dessa punkter berör Anmälan av miljöfarlig verksamhet, Kontroll utförs enligt kontrollplanen för Livsmedelslagen, Kontroll av nybyggnadskartor, Debitering bygglov och Tjänsteskrivelse enligt rutin till nämnden och andra politiska organ. Vid 4 av kontrollpunkterna har avvikelser påträffats och vid dessa kontrollpunkter har åtgärder vidtagits. Enligt rutin ska inkommande anmälningar av miljöfarlig verksamhet delges nämnden men i några fall har ärenden missats. Åtgärd för att hindra detta är att påminna inspektörerna om att följa rutinen. Kontroll utförs enligt kontrollplanen för Livsmedelslagen. Kontrollen utförs enligt kontrollplanen då dokumentationen har förbättrats sedan internkontrollen för första halvåret. Beslut om avgift kontrollräknas mot taxa gällande debitering av bygglov. Av elva slumpmässigt utvalda ärenden var åtta korrekta. De övriga tre var felaktigt beräknade och handläggaren har missat att ta ut avgifter för vissa delar. En ny taxa har beslutats för 2023 där risken för felaktiga avgifter eliminerats. Tjänsteskrivelse till nämnd och andra politiska organ där handläggare inte använt rätt mall har skett vid något enstaka tillfälle under 2022. Nämndsekreteraren har vid dessa tillfällen kontaktat handläggaren för åtgärd innan protokollskrivning.

Bildningsstyrelsen

Bildningsstyrelsen har följt upp sjukfrånvaro, uppföljning av olycksfall och tillbud, avvikelserapport med åtgärdsplan för budget och attestering av löner, dokumenthanteringsplan samt delegationsbeslut. Avvikelse har konstaterats i kontrollmomenten uppföljning av olycksfall och delegationsbeslut. För att åtgärda avvikelse har bland annat utbildningsinsatser genomförts och rutiner tagits fram, exempelvis ska cheferna avsätta tid varje månad för att rapportera delegationsbeslut.

Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsens interna kontroll 2022 bestod av 6 kontrollpunkter. En punkt, den gällande behörigheter i samband med implementering av e-handelssystem har inte kunnat kontrolleras då systemet inte tagits i drift ännu. Gällande intern och extern representation har hanteringen förbättrats men alla fyller fortfarande inte i deltagare och syfte, fortsatt utbildning behövs. Kontrollmomentet köptrohet mot ramavtal visar att många köp med inköpskort sker hos icke avtalade leverantörer av produkter där avtal finns hos andra leverantörer. Många av köpen handlar om att man köper "rätt" produkt hos en leverantör med kortet, men samtidigt köper in en annan vara som är "fel" hos just den leverantören. Den årliga uppföljningen av systematiskt arbetsmiljöarbete visar att det fortfarande finns ett jobb att göra med att få cheferna att genomföra den årliga uppföljningen och dokumentera den i KIA, ett system för arbetsmiljöarbete. Kontrollmomentet gällande att olycksfall och tillbud som rapporteras i KIA ska arbetas med och slutföras visar att det händer att incidenter rapporteras men på fel nivå och därför blir liggande. I några fall har chefer som slutar inte avslutat ärenden, vilket lett till att ingen hanterat dem och att medarbetare riskerar att bli utan eventuell ersättning. Kontroll av att riktlinjer för e-post följs visar att riktlinjerna följs till viss del avseende autosvar vid frånvaro, men att ytterligare arbete behövs för att påminna medarbetarna.

EKONOMISK REDOVISNING

Resultaträkning

Perioden 2022-202212

Resultaträkning i tkr	Not	KOMMUNKONCERNEN			KOMMUNEN		
		2022	2021	Budget	2022	Avvikelse	2021
Verksamhetens intäkter	3	543 118	552 942	279 838	344 527	64 689	357 550
Verksamhetens kostnader	4	-1 906 654	-1 812 685	-1 741 955	-1 806 589	-64 634	-1 727 706
Avskrivningar	5	-100 821	-109 344	-48 602	-40 877	7 725	-38 406
Jämförelsestörande poster	11		0	0	0	0	0
Verksamhetens nettokostnader		-1 464 356	-1 369 087	-1 510 719	-1 502 939	7 780	-1 408 563
Skatteintäkter	6	1 150 726	1 104 458	1 120 684	1 150 726	30 042	1 104 458
Generella statsbidrag och utjämning	7	421 749	416 030	410 347	421 749	11 402	416 030
Verksamhetens resultat		108 119	151 401	20 312	69 536	49 224	111 925
Finansiella intäkter	8	1 516	3 663	23 700	25 624	1 924	24 231
Finansiella kostnader	9	-25 143	-26 915	-24 212	-24 551	-339	-22 799
Resultat efter finansiella poster		84 492	128 149	19 800	70 609	50 809	113 358
ÅRETS RESULTAT		84 492	128 149	19 800	70 609	50 809	113 358
Realisationsvinst		-3 227	-10 457	0	-3 227	-3 227	-4 486
RESULTAT ENL BALANSKRAVET		81 265	117 693	19 800	67 382	47 582	108 872

Balansräkning

Perioden 202201-202212

tkr	Not	KOMMUNKONCERNEN		KOMMUNEN	
		2022	2021	2022	2021
TILLGÅNGAR					
Anläggningstillgångar					
Materiella anläggningstillgångar					
– Mark, byggnader och tekniska anläggningar	10	2 038 120	1 926 070	527 882	523 976
– Pågående investeringar	11	231 146	265 978	46 021	15 748
– Maskiner o inventarier	12	294 599	262 260	115 817	104 114
Finansiella anläggningstillgångar	13	20 334	19 959	1 783 941	1 703 637
Summa anläggningstillgångar		2 584 200	2 474 267	2 473 660	2 347 474
Bidrag till infrastruktur	14	28 405	24 466	28 405	24 466
Omsättningstillgångar					
Förråd		302	369	152	188
Fordringar	15	190 529	131 308	179 217	118 684
Kassa och bank	16	220 335	179 739	208 334	179 725
Summa omsättningstillgångar		411 166	311 416	387 704	298 597
SUMMA TILLGÅNGAR EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER		3 023 771	2 810 149	2 889 769	2 670 537
Eget kapital		819 213	691 132	734 452	621 094
Varav resultatutjämningsreserv		40 000	40 000	40 000	40 000
Årets resultat		84 492	128 149	70 609	113 358
Summa eget kapital	17	903 705	819 281	805 060	734 452
Avsättningar					
Avsättning för pensioner och liknande förpliktelser	18	165 644	148 898	145 489	129 100
Övriga avsättningar	19	42 531	62 141	41 377	60 987
Summa avsättningar		208 175	211 039	186 866	190 087
Skulder					
Långfristiga skulder	20	1 495 840	1 412 676	1 495 463	1 412 153
Kortfristiga skulder	21	416 051	367 153	402 380	333 845
Summa skulder		1 911 891	1 779 829	1 897 843	1 745 998
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER		3 023 771	2 810 149	2 889 769	2 670 537
Ansvars- och borgensförbindelser	22	2 228	2 317	2 228	2 317
Ansvarsförbindelse pensioner	23	500 142	518 233	500 142	518 233

Kassaflödesanalys

Perioden 202201-202212

tkr	Not	KOMMUNKONCERNEN		KOMMUNEN	
		2022	2021	2022	2021
DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN					
Årets resultat		84 492	128 149	70 609	113 358
Justering för avskrivningar		100 821	109 344	40 877	38 406
Justering för realisationsvinst		-3 227	-10 457	-3 227	-4 486
Justering för gjorda avsättningar					
- pensioner		16 746	13 379	16 389	12 365
- övriga avsättningar		-19 610	-12 757	-19 611	-12 984
Justering för övriga ej likviditetspåverkande poster	25	309	9 233	309	7 321
Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital		179 531	236 892	105 346	153 980
Ökning(-)/minskning(+) kortfristiga fordringar		-59 221	-20 553	-60 533	-23 627
Ökning(-)/minskning(+) förråd		67	10	36	31
Ökning(+)/minskning(-) kortfristiga skulder		48 898	-23 390	68 535	9 965
Kassaflöde från den löpande verksamheten		169 275	192 959	113 383	140 348
INVESTERINGSVERKSAMHETEN					
Inköp av materiella tillgångar		-214 470	-260 417	-86 837	-47 646
Inköp av finansiella tillgångar		-375	-68	-304	0
Avyttrade materiella tillgångar		7 212	9 981	3 267	4 906
Kassaflöde från investeringsverksamhet		-207 633	-250 504	-83 874	-42 740
FINANSIERINGSVERKSAMHETEN					
Utlåning					
Utlåning/ökning långfristiga fordringar				-80 000	-155 000
Upplåning					
Långfristig upplåning		84 305	102 236	84 450	102 084
Kassaflöde från finansieringsverksamhet		84 305	102 236	4 450	-52 916
BIDRAG TILL INFRASTRUKTUR					
Utbetalning av bidrag till statlig infrastruktur		-5 350	0	-5 350	0
Årets kassaflöde		40 596	44 691	28 610	44 692
Ingående värde likvida medel		179 739	135 048	179 725	135 033
Utgående värde likvida medel		220 335	179 739	208 334	179 725

Nothänvisningar

Not 1 Redovisningsprinciper

Redovisningen har upprättats i enlighet med lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning (LKBR). Kommunen följer god redovisningssed och tillämpar de rekommendationer som ges ut av Rådet för kommunal redovisning (RKR). Kompletterande upplysningar lämnas nedan.

De grundläggande redovisningsprinciper som beaktats i redovisningen för att ge en så rättvisande bild som möjligt är;

- Fortlevnadsprincipen – kommunen ska förutsättas fortsätta sin verksamhet.
- Konsekvensprincipen – samma principer för värdering, klassificering och indelning av de olika posterna ska konsekvent tillämpas från ett räkenskapsår till ett annat.
- Försiktighetsprincipen – värdering av de olika posterna ska göras med iakttagande av rimlig försiktighet.
- Periodiseringsprincipen – intäkter och kostnader som är hänförliga till räkenskapsåret ska tas med oavsett tidpunkt för betalningen.
- Principen om post för postvärdering – de olika beståndsdelar som balansräkningens poster består av ska värderas var för sig.
- Kvittningsförbud – tillgångar och skulder får inte kvittas mot varandra. Inte heller får intäkter och kostnader kvittas mot varandra.
- Kontinuitetsprincipen – den ingående balansen för ett räkenskapsår ska stämma överens med den utgående balansen för det närmast föregående räkenskapsåret.
- Kongruensprincipen – förändringar i eget kapital ska redovisas i resultaträkningen.

Ändrade redovisningsprinciper

Från och med räkenskapsår 2020 tillämpas Intäkter RKR R2. Ingen justering av intäkterna i årsredovisningen har gjorts till följd av ändringen.

Intäkter, RKR R2

I bokslutet tillämpas RKR:s nya rekommendationer gällande redovisning av skatteintäkter och intäkter från avgifter, bidrag och försäljningar.

Skatteintäkter har periodiserats och redovisats det år den beskattningsbara inkomsten intjänats av den skattskyldige. Det innebär att kommunen i bokslutet kommer att ha bokfört hela den definitiva slutavräkningen för 2020 och en preliminär slutavräkning för 2021.

EU och stadsbidrag redovisas i enlighet med det aktuella bidragets villkor och restriktioner.

Investeringsbidrag och anslutningsavgifter som erhållits från och med 2013 har redovisats bland långfristiga skulder och periodiserats samt intäktsförts över de berörda anläggningarnas nyttjandeperiod.

Tillämpning av RKR R2 beträffande anslutningsavgifter kommer att ske from 2021.

Löner, semesterersättningar och övriga löneförmåner

Löner och övriga ersättningar har redovisats enligt kontantmetoden. Intjänade timlöner har bokförts löpande månadsvis med en månads förskjutning och kostnaden för verksamhetsåret har justerats i samband med årsskiftet.

Kostnadsräntor

Kostnadsräntor hänförliga till redovisningsperioden har skuldbokförts och belastat perioden.

Investeringsredovisning

Som investering har redovisats inventarier med belopp som överstiger ett basbelopp och med en ekonomisk livslängd över 3 år.

Materiella anläggningstillgångar, RKR R4

Anläggningstillgångar har upptagits till anskaffningskostnaden. Exploateringsmark för stadigvarande bruk eller innehav har redovisats som anläggningstillgång i enlighet med RKR:s Redovisning av kommunal mark-exploatering. Tomtmark för småhus som iordningsställt i avsikt att försäljas har redovisats som anläggningstillgång mot bakgrund av de senaste årens relativt låga omsättningstakt.

Avskrivningar

Avskrivningar har beräknats planenligt på tillgångarnas ursprungliga anskaffningsvärde utifrån kommunens bedömning om tillgångens ekonomiska livslängd. Följande avskrivningstider tillämpas normalt i kommunen; 3, 5, 10, 15, 20, 25, 30, 33, 40, 50 och 100 år. Avskrivning påbörjas när tillgången tas i bruk. På tillgångar i form av mark, konst och pågående arbeten görs inga avskrivningar.

En samlad bedömning av nyttjandeperioden för respektive tillgångstyp görs. Individuella bedömningar av nyttjandeperioden sker om det finns särskilda omständigheter. Om en ny bedömning av nyttjandeperioden avviker från tidigare fastställd avskrivningstid ändras avskrivningstiden alltid om den blir kortare.

Komponentavskrivningar

Nyttjandeperioden för komponenterna varierar. Kommunen har valt att ha följande komponenter;

- bärlager/markanläggning evig
- stomme 100 år
- fasad, fönster, dörrar 50 år
- tak 40 år
- slitlager mark, park, gata 20 år
- fastighetsinventarier 15 år
- byggnadsinventarier VA, värme-elledningar, ventilation, hissar, köksinredningar mm 30 år

Lånekostnader

Lånekostnader har belastat resultatet då de uppkommit.

Fordringar

Fordringar har tagits upp till det belopp som bedömts bli inbetalt. Fordringarna har prövats i enlighet med kommunens riktlinjer och regler för fakturering och krav verksamhet.

Leasingavtal, RKR R5

I kommunen finns både finansiella och operationella leasingavtal. Den finansiella leasingen syns i balansräkningen och i not, och den operationella endast som not.

Avsättningar, RKR R9

Avsättning för omstruktureringsutgifter görs enbart när kriterierna för avsättningar är uppfyllda.

Pensionsförpliktelser

Pensionsförpliktelser har redovisats enligt den s.k. blandmodellen. Det innebär att pensionsförmåner intjänade från och med 1998 har bokförts som en avsättning för pensioner i balansräkningen. Förändringen av pensionsskulden har bokförts bland verksamhetens kostnader i resultaträkningen.

Avgiftsbestämd ålderspension har redovisats som kortfristig skuld för utbetalning året efter bokslutsåret.

Pensionsförmåner som intjänats före 1998 ingår som ansvarsförbindelse. Utbetalningar avseende pensionsförmåner intjänade före 1998 har redovisats bland verksamhetens kostnader i resultaträkningen.

Särskild löneskatt

Särskild löneskatt på pensionskostnader har periodiserats och redovisats enligt samma principer som gäller för redovisning av pensionsförpliktelser. Detta innebär att såväl de pensionsförpliktelser som redovisats som avsättning som de som redovisats som ansvarsförbindelse inkluderar den särskilda löneskatten.

Semesterlöneskuld och okompenserad övertid

Semesterlöneskuld och okompenserad övertid har bokförts som kortfristig skuld. Detta gäller även okompenserade timmar i timbanken. Skulden har justerats i samband med årsbokslutet.

Sammanställda räkenskaper, RKR R16

Kommunens sammanställda räkenskaper har upprättats med proportionell konsolidering. Med proportionell konsolidering menas att endast ägda andelar av dotterföretagens resultat- och balansräkningar tas in i de sammanställda räkenskaperna.

Förvärvsmetoden innebär att förvärvat eget kapital i ett företag elimineras. I de sammanställda räkenskapernas egna kapital ingår härmed förutom kommunens eget kapital endast den del av dotterföretagens eget kapital som intjänats efter förvärvet. Eftersom de sammanställda räkenskaperna endast ska redovisa koncernens relationer med omvärlden har interna mellanhavanden inom koncernen eliminerats. I delårsrapporten görs en enklare konsolidering i vilken endast aktiekapital och delar i internbanken elimineras.

I de sammanställda räkenskaperna ingår juridiska personer där kommunen har ett betydande inflytande, det vill säga bolag där kommunen har 20 procent eller fler röstandelar. Den uppskjutna skatten i bolagets reserver har redovisats som avsättning och resterande del har hänförs till eget kapital.

Tillämpade internredovisningsprinciper

Driftredovisningens intäkter och kostnader ska spegla respektive styrelse och nämnds ekonomiska relationer till sin omvärld, där de andra styrelserna och nämnderna utgör en del av omvärlden. Det innebär att jämfört med resultaträkningens intäkter och kostnader, som endast innehåller kommunexterna poster, så innehåller driftredovisningen även kommuninterna poster, såsom köp och försäljning mellan styrelser och nämnder. Poster som finns i resultaträkningen, men inte i driftredovisningen, är skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämningsbidrag, finansiella intäkter och kostnader samt extraordinära poster.

Poster som kalkylmässigt simuleras i driftredovisningen är:

- **personalkostnader** i form av arbetsgivaravgifter, avtalspension och kostnader för rehab. Dessa kalkyleras schablonmässigt till att uppgå till 41,15 procent av lönekostnaden;
- **kapitalkostnader** i form av avskrivningar och ränta på bundet kapital. Kapitalkostnaderna beräknas enligt rak nominell metod, vilket innebär att kostnaden består av linjär avskrivning på anläggningstillgångarnas avskrivningsbara värde och ränta på tillgångarnas bokförda restvärde. Den internt beräknade räntan har satts till 1,65 procent.

Gemensamma kostnader som fördelas mellan kommunens olika verksamheter genom interndebitering är:

- **kost:** debitering sker av kommunens produktionskök till självkostnad
- **städ:** debitering sker av kommunens städenhet till självkostnad
- **intern postdistribution:** debitering sker av teknisk service till självkostnad
- **egen personal teknisk service:** debitering sker av teknisk service till självkostnad
- **hyreskostnader:** internhyran sätts till teknisk service självkostnad, beräknad på kvadratmeterpris. Ny intern hyres-sättningsmodell har införts 2020
- **central bilpool:** debitering sker av teknisk service där varje förvaltning betalar en andel utifrån nyttjande

Gemensamma kostnader som fördelas med schablon är:

- telefoni

Investeringsredovisning

Investeringsredovisningen utgifter består av kommunexterna utgifter och utgifter för egen anläggningspersonals timkostnader. Investeringsredovisningen omfattar också interna kostnader för personal och maskiner.

FOTO SANNA.LANDENBERG

Redovisningsmodell

Drift- och investeringsredovisning

Den ekonomiska styrningen sker bl.a. genom att fullmäktige i budget anvisar resurser till styrelser och nämnder för verksamhet och investeringar. Fullmäktiges budget utgör därmed en gräns för verksamhetens och investeringarnas omfattning.

Fullmäktige beslutar om budgetramar i juni. Styrelser och nämnder upprättar därefter internbudgetar för sina ansvarsområden. Fullmäktige fastställer taxor och eventuell revidering av budgeten i november. I december lämnar styrelser och nämnder sina detaljbudgetar.

Driftbudget

Fullmäktige tilldelar styrelser och nämnder nettoanslag för att bedriva de verksamheter som styrelser och nämnder ansvarar för. Det innebär att anslagen ska täcka de kostnader som återstår när intäkter i form av taxor, avgifter och bidrag inte täcker verksamhetens kostnader fullt ut. Nettoanslagen binds av fullmäktige på styrelse- och nämndnivå. Omdisponering av anslag mellan styrelser och nämnder samt tilläggsanslag kan beslutas av fullmäktige under året.

Styrelser och nämnder fördelar fullmäktiges nettoanslag i sin internbudget. Det sker brutto uppdelat på intäkter och kostnader samt på de verksamheter och organisatoriska enheter som respektive styrelse och nämnd bestämmer. Omdisponeringen av dessa anslag under året får ske genom nämndbeslut, så länge de ej påverkar fullmäktiges nettoanslag.

Ekonomi för den löpande verksamheten har en treårig planeringshorisont, där det första året utgår budgetåret och de därefter följande två åren utgör planeringsår.

Investeringsbudget

Fullmäktige beslutar om en total investeringsvolym för kommunen. Investeringsbeslut hanteras under löpande budgetår enligt den av fullmäktige fastställda investeringspolicyn.

Investeringarna har en treårig planeringshorisont, där det första året utgör budgetåret och de två därefter följande åren utgör planeringsår.

Positiv budgetavvikelse för ett investeringsprojekt överförs till kommande års investeringsbudget så länge projektet pågår.

Resultaträkning

Resultaträkningen redovisar intäkter och kostnader, samt återger hur förändringen av kommunens eget kapital framkommit. Denna förändring kan också utläsas genom att jämföra eget kapital i de två senaste årens balansräkningar.

Balansräkning

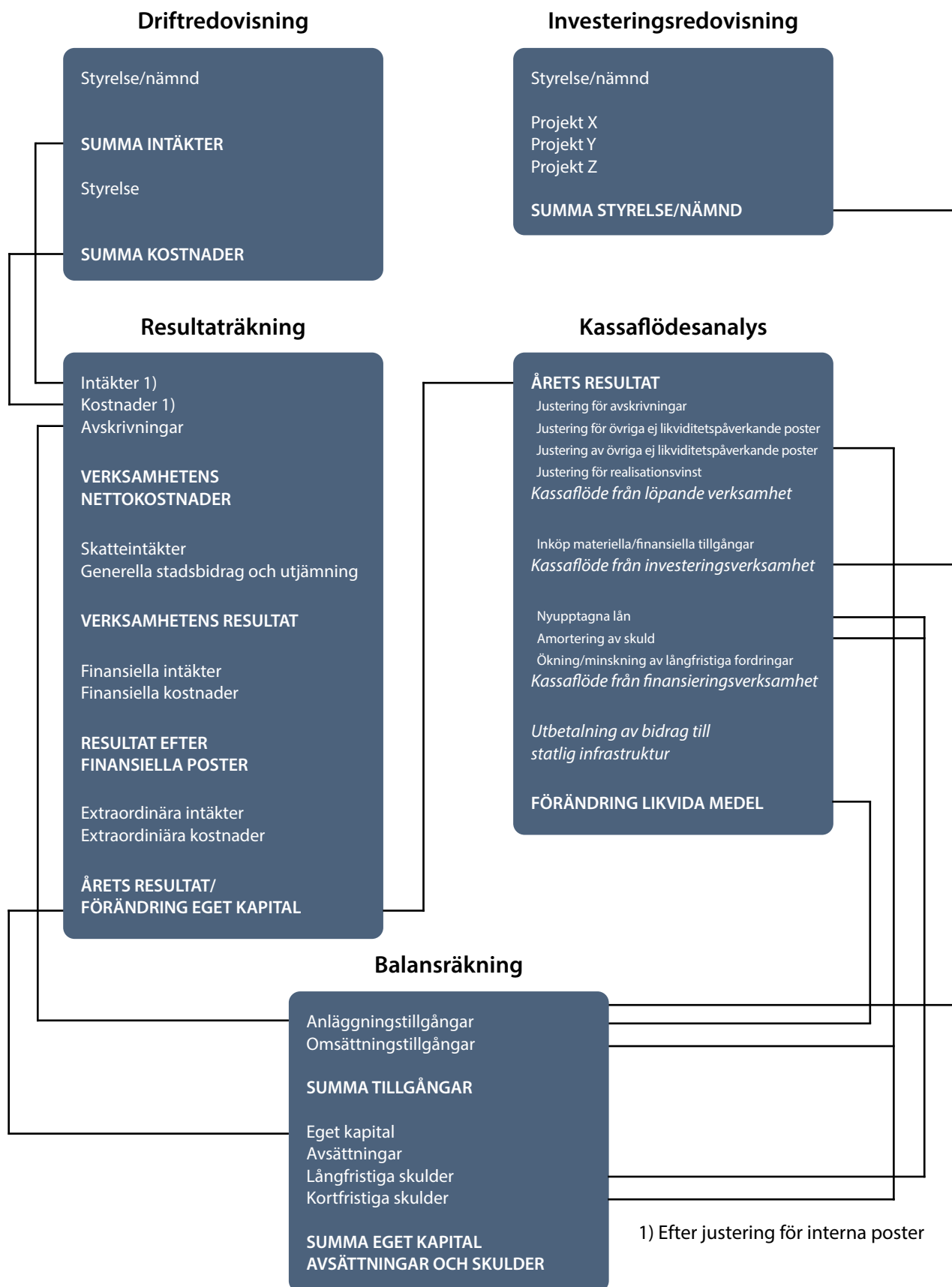
Balansräkningen visar vilka tillgångar och skulder kommunen har på bokslutsdagen – den ekonomiska ställningen vid årets slut. Av den framgår hur kommunen har använt sitt kapital (i anläggnings- och omsättningstillgångar) respektive hur kapitalet har skaffats (lång- och kortfristiga skulder samt eget kapital).

Mellan två tidpunkter inträffar ett antal händelser, vilket innebär att den finansiella ställningen förändras. Dessa händelser redovisas i resultaträkningen och/eller kassaflödesanalysen.

Kassaflödesanalys

Kassaflödesanalysen visar hur kommunen fått in pengar och hur de använts under året. Här behandlas ut- och inbetalningar till skillnad från resultaträkningen som innehåller kostnader och intäkter. Kassaflödesanalysens uppställning bygger på fyra sektorer, löpande verksamhet, investeringsverksamhet, finansieringsverksamhet och bidrag till infrastruktur. Den sektorindelade rapporten visar verksamhetens fyra grundläggande aktiviteter och relationerna mellan dem.

Summan av förändringen av de fyra sektorerna, löpande verksamhet, investerings- och finansieringsverksamheterna samt bidrag till infrastruktur visas i förändringen av likvida medel. Denna förändring kan också utläsas i balansräkningen om man jämför likvida medel innevarande år med föregående år.

1) Efter justering för interna poster

Not 2 Uppskattningar och bedömningar

Redovisningen avseende uppskattningar och bedömningar har upprättats i enlighet med lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning (LKBR). Kommunen och tillämpar de rekommendationer som ges ut av Rådet för kommunal redovisning (RKR). Kompletterande upplysningar lämnas nedan.

De uppskattningar och bedömningar som redovisas bland avsättningar i kommunens balansräkning består av följande poster;

- **Infrastrukturbidrag;** Cirkulationsplats Lerbäckens. Värdet i balansräkningen baseras på avtal mellan kommunen och Trafikverket.
- **Deponi;** Avser sluttäckning av nedlagd avfallsanläggning, Karlslund. Avsättningen baseras på beräkningar av kommunens dotterbolag, Avesta Vatten och Avfall AB, för sluttäckning.
- **Pensioner;** Under avsättningar redovisas avsättningar till pensioner för arbetstagare och förtroendevalda med intjänande efter 1998. Kommunen har under år 2021 bytt pensionsförvaltare till Skandia. Då vi har fått vår första beräkning under år 2022 syns inte vad förändringarna beror på.
- Exploateringstillgångar redovisas bland anläggningstillgångar.
- Kommunen har inte haft några jämförelsestörande intäkter eller kostnader under åren 2021 eller 2022.

NOTHÄNVISNINGAR	KOMMUNKONCERNEN		KOMMUN	
	BENÄMNING	2022	2021	2022
Not 3 Verksamhetens intäkter				
Försäljningsintäkter			22 858	20 341
Taxor och avgifter			52 674	50 508
Hyror och arrenden			31 643	30 524
Bidrag och kostnadsersättningar från staten			157 294	174 418
EU-bidrag			0	519
Övriga bidrag			14 435	18 299
Försäljning av verksamhet och konsulttjänster			50 979	46 114
Realisationsvinster på anläggningstillgångar			3 227	4 486
Övriga verksamhetsintäkter			10 253	11 309
Eget arbete investeringar			1 163	1 031
Totalt not 3 Verksamhetens intäkter	543 118	552 942	344 527	357 550
Not 4 Verksamhetens kostnader				
Personalkostnader exklusive pensionskostnader			1 084 361	1 040 210
Pensionskostnader			99 443	99 147
Lämnade bidrag			93 002	96 453
Köp av verksamhet			117 257	126 750
Lokal- och markhyror samt övriga fastighetskostnader			195 101	178 268
Inköp av material och varor			68 599	60 091
Inköp av tjänster			85 820	70 115
Övriga verksamhetskostnader			63 005	56 672
Totalt not 4 Verksamhetens kostnader	1 906 654	1 812 685	1 806 589	1 727 706
Not 5 Av och nedskrivningar				
Avskrivning byggnader och anläggningar	71 198	88 533	20 257	19 244
Avskrivning maskiner och inventarier	29 623	20 811	20 620	19 162
Totalt not 5 Av- och nedskrivningar	100 821	109 344	40 877	38 406
Not 6 Skatteintäkter				
Preliminär kommunalskatt	1 116 497	1 074 173	1 116 497	1 074 173
Prel. slutskatteavräkning år 2019	0	56	0	56
Prel. slutskatteavräkning år 2020	0	3 827	0	3 827
Prel. Slutskatteavräkning år 2021	7 380	26 403	7 380	26 403
Pre.I Slutskatteavräkning år 2022	26 850		26 850	
Totalt not 6 Skatteintäkter	1 150 726	1 104 458	1 150 726	1 104 458

NOTHÄNVISNINGAR	KOMMUNKONCERNEN		KOMMUN	
	BENÄMNING	2022	2021	2022
Not 7 Generella statsbidrag och utjämning				
Inkomstutjämning	275 102	256 941	275 102	256 941
Regleringsbidrag/avgift	63 294	68 678	63 294	68 678
Kostnadsutjämningsbidrag/avgift	40 442	37 815	40 442	37 815
Bidrag/avgift LSS-utjämning	-17 525	-15 297	-17 525	-15 297
Kommunal fastighetsavgift	54 956	54 018	54 956	54 018
Övriga generella bidrag från staten	5 481	13 875	5 481	13 875
Totalt not 7 Generella statsbidrag och utjämning	421 749	416 030	421 749	416 030
Not 8 Finansiella intäkter				
Utdelningar från koncernföretag	0	0	19 436	19 661
Utdelningar på aktier och andelar	0	0	572	108
Ränteintäkter	0	0	569	14
Övriga finansiella intäkter	1 516	3 663	5 046	4 448
Totalt not 8 Finansiella intäkter	1 516	3 663	25 624	24 231
Not 9 Finansiella kostnader				
Räntekostnader på lån	21 011	24 456	20 419	20 340
Finansiell kostnad, förändring av pensionsavsättningar	3 432	1 746	3 432	1 746
Övriga finansiella kostnader	700	713	700	713
Totalt not 9 Finansiella kostnader	25 143	26 915	24 551	22 799
Genomsnittlig upplåningsränta efter räntesäkring	1,38%		1,69%	1,48%
Genomsnittlig upplåningsränta före räntesäkring	1,01%		2,27%	0,15%
Räntesäkring har påverkat kostnaden med	10 600		10 400,00	18 100

NOTHÄNVISNINGAR	KOMMUNKONCERNEN		KOMMUN	
	BENÄMNING	2022	2021	2022
Not 10 Mark, byggnader och tekniska anläggningar				
Ingående anskaffningsvärde	3 050 073	2 849 853	790 217	762 265
Inköp	31 024	45 491	23 439	28 454
Försäljningar	-13 460	-13 701	-39	-502
Överföringar från annan anläggningsgrupp	165 100	168 430	763	0
Utgående anskaffningsvärde	3 232 737	3 050 073	814 380	790 217
Ingående ackumulerade avskrivningar	-938 373	-886 586	-266 241	-246 997
Försäljningar	12 037	11 232	0	0
Årets avskrivningar	-66 291	-63 019	-20 257	-19 244
Utgående ack avskrivningar	-992 627	-938 373	-286 498	-266 241
Ingående ack upp/nedskrivningar	-185 629	-182 359	0	0
Årets nedskrivningar/återföringar	-16 361	-3 270	0	0
Utgående ack nedskrivningar	-201 990	-185 629	0	0
Totalt Redovisat värde not 10	2 038 120	1 926 070	527 882	523 976
<i>Bedömd genomsnittlig nyttjandeperiod</i>	20-100 år	20-100 år	30 år	30 år
Not 11 Pågående investeringar				
Ingående anskaffningsvärde	265 978	265 001	15 748	18 952
Aktiverade pågående investeringar	-180 010	-177 194	-6 352	-8 764
Årets pågående investeringar	145 178	180 872	36 625	10 207
Överföring till annan anläggningsgrupp	0	-4 648	0	-4 648
Nedskrivning	0	1 948	0	0
Redovisat värde	231 146	265 978	46 021	15 748
Totalt redovisat värde not 11	231 146	265 978	46 021	15 748
Not 12 Maskiner och inventarier				
Ingående anskaffningsvärde	674 428	645 267	417 924	400 523
Inköp	38 268	29 781	29 376	17 749
Försäljningar	-1 872	-725	0	-450
Överföringar från annan anläggningsgrupp	25 358	0	2 946	103
Utrangering	-16 929	103	-16 929	0
Utgående anskaffningsvärde	719 253	674 426	433 318	417 924
Ingående ackumulerade avskrivningar	-412 168	-382 851	-313 810	-295 078
Försäljningar	282	670	0	450
Utrangering	16 929	-20	16 929	-20
Årets avskrivningar	-29 697	-29 965	-20 620	-19 162
Utgående ack avskrivningar	-424 654	-412 166	-317 501	-313 810
Totalt Redovisat värde not 12	294 599	262 260	115 817	104 114
Därav finansiell leasing	7 802	2 412	7 305	1 744
<i>Bedömd genomsnittlig nyttjandeperiod</i>	5-10 år	5-10 år	9 år	8 år

NOTHÄNVISNINGAR	KOMMUNKONCERNEN		KOMMUN	
	BENÄMNING	2022	2021	2022
Not 13 Finansiella anläggningstillgångar				
Aktier och andelar kommunkoncernföretag				
Kommunaktiebolaget	1	1	1	1
Gamla Byn AB	0	0	295 987	295 987
TIPPS/IUC	50	50	50	50
Avesta Vatten och Avfall AB	0	0	2 000	2 000
Utveckling i Dalarna Holding AB	237	237	237	237
Inera (SKL)	43	43	43	43
Summa Aktier och andelar kommunkoncernföretag	330	331	298 317	298 317
Långfristiga placeringar				
Mellanskog ekonomisk förening	19	19	19	19
Kommuninvest ekonomisk förening	19 354	19 050	19 354	19 050
KGF Dalarna medlemsinsats	0	0	0	0
Summa långfristiga placeringar	19 373	19 069	19 373	19 069
Långfristig utlåning				
Internbanken koncernkonto				
Avesta VA och Avfall AB			302 250	222 250
Gamla Byn AB			1 047 000	1 047 000
Avesta Industristad AB			117 000	117 000
Summa Internbanken			1 466 250	1 386 250
Förlagsbevis Kommuninvest	0	0	0	0
Summa Långfristig utlåning	0	0	0	0
Bostadsrätter	630	560	0	0
Region Dalarna (Dalatrafik)	0	0	0	0
Totalt not 13 Finansiella anläggningstillgångar	20 334	19 959	1 783 941	1 703 637
Not 14 Bidrag till infrastruktur				
Ingående balans	33 489	33 489	33 489	33 489
Förbifart Fors				
Ingående balans Förbifart Fors	11 489	11 489	11 489	11 489
Ingående balans ack upplösning	-7 603	-7 143	-7 603	-7 143
Årets ack upplösning	-460	-460	-460	-460
Summa Förbifart Fors	3 427	3 886	3 427	3 886
Lerbäcken Riksväg 68				
Ingående balans Riksväg 68	22 000	22 000	22 000	22 000
Årets bidrag till statlig infrastruktur	5 350	0	5 350	0
Ingående balans ack upplösning	-1 420	-540	-1 420	-540
Årets ack upplösning	-952	-880	-952	-880
Summa Riksväg 68	24 978	20 580	24 978	20 580
Ack upplösning av bidrag				
Tid för upplösning är 25 år.				
Totalt not 14 Bidrag till infrastruktur	28 405	24 466	28 405	24 466

NOTHÄNVISNINGAR	KOMMUNKONCERNEN		KOMMUN	
	BENÄMNING	2022	2021	2022
Not 15 Fordringar				
Kundfordringar	23 713	27 317	21 133	26 112
Övriga kortfristiga fordringar	20 528	15 500	15 935	11 111
Statsbidragsfordringar och kostnadsersättningar	47 450	38 973	47 450	38 973
Kommunalskattefordringar	13 271	10 659	13 271	10 026
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	85 566	38 859	81 428	32 461
Totalt not 15 Fordringar	190 528	131 308	179 217	118 684
Not 16 Kassa och bank				
Kassa	128	149	117	135
Bank och plusgiro	220 207	179 590	208 217	179 590
Totalt not 16 Kassa och bank	220 335	179 739	208 334	179 725
Not 17 Ingående eget kapital				
Ingående eget kapital	819 281	691 132	734 452	621 094
Varav justering av eget kapital		1 974		1 894
Resultatutjämningsreserv			-40 000	-40 000
Årets förändring obeskattade reserver		1 000		
Uppskjuten skatt på obeskattade reserver		-206		
Södra Dalarnas Räddningstjänstförbund, återbetalning/justering eget kapital	-67	-26		
Årets resultat	84 492	128 149	70 609	113 358
Totalt not 17 Eget kapital	903 773	819 281	805 060	734 452
Not 18 Avsättning för pensioner och liknande förpliktelser				
Ingående avsättning till pensioner inklusive löneskatt	137 061	125 144	117 275	106 360
Nyintjänad pension	1 730	9 831	1 360	8 687
Årets utbetalning	0	-5 468		-5 338
Ränte- och basbeloppsuppräknig	0	1 793		1 793
Ändrat livslängdsantagande	0	5 743		5 743
Övrig post	0	30		30
Summa avsatt till pensioner inklusive löneskatt	138 790	137 073	118 635	117 275
Ingående avsättning till pensioner förtroendevalda inkl löneskatt	11 825	10 374	11 825	10 374
Nyintjänad pension	15 029	1 221	15 029	1 221
Årets utbetalning	0	0		0
Ränte- och basbeloppsuppräknig	0	229		229
Summa avsatt till pensioner förtroendevalda inklusive löneskatt	26 854	11 825	26 854	11 825
Totalt not 18 Avsättning för pensioner och liknande förpliktelser	165 644	148 898	145 489	129 100

NOTHÄNVISNINGAR BENÄMNING	KOMMUNKONCERNEN		KOMMUN	
	2022	2021	2022	2021
Not 19 Andra avsättningar				
Redovisat värde vid årets början	0	0	0	0
Avsättning Lerbäcken Riksväg 68				
Redovisat värde vid årets början	17 541	22 000	17 541	0
Nya avsättningar	0	0	0	22 000
lanspråktaga avsättningar	-17 541	-4 459	-17 541	-4 459
Utgående avsättning	0	17 541	0	17 541
Avsättning deponi				
Redovisat värde vid årets början	42 944	50 558	42 944	50 558
Nya avsättningar	0			
lanspråktaga avsättningar	-2 202	-6 331	-2 202	-6 331
Outnyttjade belopp som återförts	0	0	0	0
Utgående avsättning	40 742	42 944	40 742	42 944
Avsättning asfaltering				
Redovisat värde vid årets början	502	1 296	502	1 296
Nya avsättningar	133	-795	133	-795
Utgående avsättning	635	502	635	502
Avsättning Horndalsbyn 12:1				
Redovisat värde vid årets början	0	117	0	117
lanspråktaga avsättningar	0	-117	0	-117
Utgående avsättning	0	0	0	0
Redovisat värde vid årets början	0	0	0	0
Obeskattade reserver - uppskjuten skatt				
Redovisat värde vid årets början	1 154	927		
Nya avsättningar		227		
Utgående avsättning	1 154	1 154		
Totalt not 19	42 531	62 141	41 377	60 987

NOTHÄNVISNINGAR	KOMMUNKONCERNEN		KOMMUN	
	BENÄMNING	2022	2021	2022
Not 20 Långfristiga skulder				
Finansiell leasing	4 255	1 041	3 877	-518
Internbankens upplåning				
Avesta kommun			3 750	3 750
Gamla Byn AB			1 047 000	1 047 000
Avesta Industristad AB			117 000	117 000
Avesta Vatten och Avfall AB			302 250	222 250
Summa internbankens upplåning	1 470 000	1 390 000	1 470 000	1 390 000
Internbankens skuld koncernkonto				
Avesta kommun	0	0		
Investeringsbidrag				
Anläggnings-/Anslutningsavgifter	0	0	0	0
Ack upplösning anläggningsavgift/anslutningsavgift	0	0	0	0
Investeringsbidrag	26 264	25 297	26 264	25 297
Ej aktiverade investeringsbidrag	573	449	573	449
Ack upplösning investeringsbidrag	-5 252	-4 111	-5 252	-4 111
Summa investeringsbidrag	21 585	21 635	21 585	21 635
Totalt not 20 Långfristiga skulder	1 495 840	1 412 676	1 495 463	1 412 153
Uppgifter om upplåning				
Genomsnittlig ränta %	1,38	1,36	1,69	1,36
Genomsnittlig ränta % exklusive derivat	1,01	0,06	2,27	0,06
Genomsnittlig kapitalbindningstid år	2,04	2,19	1,75	2,19
Kapitalförfall andel av lån %				
0-1 år	41	32	46	32
1-3 år	31	32	27	32
3-5 år	21	29	20	29
5-10 år	7	7	7	7
Över 10 år	0	0	0	0
Genomsnittlig räntebindningstid år				
Genomsnittlig räntebindningstid inklusive derivat	3,63	4,22	3,24	4,22
Genomsnittlig räntebindningstid exklusive derivat	0,16	0,16	0	0,16
Marknadsvärde säkringsinstrument				
Säkrad låneskuld	1 100 000	1 200 000	1 100 000	1 200 000
Marknadsvärde derivat	-59 000	49 000	-68 000	49 000

NOTHÄNVISNINGAR	KOMMUNKONCERNEN		KOMMUN	
	BENÄMNING	2022	2021	2022
Not 21 Kortfristiga skulder				
Leverantörsskulder	90 447	80 997	46 775	43 075
Moms och punktskatter	2 026	2 179	1 820	1 777
Personalens skatter, avgifter och avdrag	39 833	38 763	39 042	37 525
Semester- och övertidsskuld	70 896	72 876	70 066	69 087
Retroaktiva löner och OB-ersättning	15 033	16 561	15 033	16 561
Kortfristiga skulder till banker	120 132	68 317	120 132	68 317
Övriga kortfristiga skulder	-57 786	-31 000	356	334
Övriga upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	135 470	118 460	109 156	97 168
Totalt not 21 Kortfristiga skulder	416 051	367 153	402 380	333 845
Not 22 Panter och därmed jämförliga säkerheter				
Kommunalt borgens- och förlustansvar egnahem o småhus	8	8	8	8
Kommunala bolag	0	0	1 721	1 734
Övriga ansvarsförbindelser	2 220	2 309	499	575
Total not 22 Panter och därmed jämförliga säkerheter	2 228	2 317	2 228	2 317
Not 23 Pensionsförpliktelser som inte tagits upp bland skulderna eller avsättningarna				
Tilläggsupplysning: Ansvarsförbindelse för pensioner och liknande förpliktelser				
Ingående ansvarsförbindelse för pensioner inkl löneskatt	518 189	533 658	518 189	533 658
Ränte- och basbeloppsuppräknig	0	7 793		7 793
Årets utbetalningar	-18 047	-27 323	-18 047	-27 323
Övrig post	0	-1 508		-1 508
Ändring av livslängdsantagande	0	8 589		8 589
Förändring av löneskatt	0	-3 020		-3 020
Summa ansvarsförbindelse för pensioner intjänade före 1998 inkl löneskatt	500 142	518 189	500 142	518 189
Specifikation av ansvarsförbindelse för pensioner				
Intjänad pensionsrätt	402 496	350 806	402 496	350 806
Särskild avtalspension	0	132		132
Livränta	0	8 842		8 842
Utgående pension till efterlevande	0	3 403		3 403
PA-KL och äldre avtal	0	53 838		53 838
Löneskatt	97 646	101 169	97 646	101 169
Summa ansvarsförbindelse för pensioner	500 142	518 190	500 142	518 190
Ansvarsförbindelse förtroendevalda, förpliktelse	0	43		43
Total not 23 Ansvarsförbindelse för pensionsförpliktelser	500 142	518 233	500 142	518 233
Övriga upplysningar om pensioner				
Aktualiseringsgrad	96 %	96 %	96 %	96 %

Under år 2021 bytte kommunen pensionsadministratör till Skandia, därför har vi inte fått någon utförlig beräkning utav ansvarsförbindelsen för år 2022.

NOTHÄNVISNINGAR	KOMMUNKONCERNEN		KOMMUN	
	BENÄMNING	2022	2021	2022
Not 24 Leasing				
Finansiella leasingavtal				
Maskiner och inventarier				
Totala minimileaseavgifter				
Nuvärde minimileaseavgifter	7 201	1 769	7 201	1 769
– därav förfall inom 1 år	3 324	1 564	3 324	1 564
– därav förfall inom 1-5 år	3 877	518	3 877	518
Därav förfall senare än 5 år	0	0	0	0
Variabla avgifter som ingår i periodens resultat				
Maskiner och inventarier				
Ej uppsägningsbara operationella leasingavtal överstigande 1 år				
Minimileaseavgifter	2 443 813	2 580 232	2 443 813	2 579 272
– med förfall inom 1 år	161 576	163 814	161 576	163 334
– med förfall inom 1-5 år	2 282 237	2 416 417	2 282 237	2 415 937
Med förfall senare än 5 år	0	0	0	0
Ej uppsägningsbara operationella leasingavtal uthyrning				
Minimileaseavgifter	960 782	943 521		
– med förfall inom 1 år	207 830	186 201		
– med förfall inom 1-5 år	382 547	382 364		
– med förfall senare än 5 år	370 405	374 956		
Total not 24 Leasing				
Not 25 Ej likviditetspåverkande poster				
Årets upplösning av bidrag till statlig infrastruktur	1 411	1 340	1 411	1 340
Årets upplösning av investeringsbidrag	-1 140	-560	-1 140	-560
Omf från pågående investering till drift	38	385	38	385
Omklassificering konto 11999 till 22900	0	4 263		4 263
Balansjusteringar - eget kapital		2 662		1 894
Årets upplösning av obeskattade reserver		1 000		
Övriga poster		64		
Totalt not 25 Ej likviditetspåverkande poster	309	9 153	309	7 321
Förändring upplåning	80 000	100 000	80 000	100 000
Långfristig leaseingskuld	3 214		3 359	518
Park o gatumark	374		0	0
Tomträttsmark	0		0	150

NOTHÄNVISNINGAR	KOMMUNKONCERNEN		KOMMUN	
	BENÄMNING	2022	2021	2022

Not 26 Uppllysning om upprättade särredovisningar

Följande särredovisningar har upprättats under räkenskapsåret inom kommunkoncernen.

REDOVISNINGEN AVSER:	LAGSTIFTNING:
VA-redovisning	Lag om allmänna vattentjänster

Not 27 Kostnader för revision

Kostnader för räkenskapsrevision				
Sakkunnigt biträde	401	436	240	240
Förtroendevalda revisorer	74	60	74	60
Auktoriserade revisorer (bolagsrevision)				
Totalkostnad för räkenskapsrevision	475	496	314	300
Kostnad övrig revision				
Sakkunnigt biträde	592	428	569	428
Förtroendevalda revisorer	264	223	264	223
Lekmannarevision	40	67		
Totalkostnad för övrig revision	856	651	833	651
Total not 27 Kostnader för revision	1 331	1 147	1 147	951

Begreppsförklaringar

Aktualiseringsgrad

visar hur stor andel av de anställdas pensionsgrundande anställningsuppgifter som är uppdaterade.

Anläggningskapital

visar eget kapital bundet i anläggningar. Utgör skillnaden mellan anläggningstillgångar och långfristiga skulder.

Anläggningstillgångar

är tillgångar som är avsedda att stadigvarande brukas och innehas i verksamheten, till exempel byggnader, fordon, maskiner, värdepapper.

Ansvarsförbindelse

är en upplysning till balansräkningen över ekonomiska åtaganden som inte redovisas som skuld eller avsättning i balansräkningen.

Avskrivningar

är planmässig värdeminskning av anläggningstillgångar för att fördela anskaffningskostnaden över tillgångens beräknade nyttjandeperiod.

Avsättning

är de betalningsförpliktelser som är säkra eller sannolika till sin existens, men där det finns osäkerhet om beloppets storlek eller tidpunkten för betalning, till exempel avsättning för pensioner.

Derivat

Ett derivat eller derivatinstrument är ett finansiellt instrument vars värde beror på en annan underliggande vara. Derivat används för att hantera kurs- och ränterisker.

Driftredovisning

visar de olika verksamheternas kostnader och intäkter för den löpande verksamheten under året fördelat per nämnd/styrelse.

Eget kapital

är totala tillgångar minus avsättningar och skulder (nettoförmögenhet). Det egna kapitalet kan delas upp i anläggningskapital (bundet kapital i anläggningar) och rörelsekapital (fritt kapital för framtida drift- och investeringsändamål).

Externa intäkter och kostnader

är kommunens bruttokostnader och bruttointäkter under året.

Finansiella intäkter/kostnader

avser intäkter och kostnader för räntor på in- och utlåning, utdelningar med mera.

Investeringsredovisning

visar kommunens investeringsvolym av anläggningstillgångar under året.

Jämförelsestörande poster

är poster i resultaträkningen som redovisar resultatet från sådana händelser i kommunens verksamhet som stör jämförelser med andra perioders resultat.

Kortfristiga skulder

är kortfristiga lån och skulder hänförliga till den löpande verksamheten som förfaller inom ett år från bokslutsdagen.

Likviditet

visar förmågan att infria betalningsförpliktelser, det vill säga vilken betalningsberedskap som finns, på kort sikt. Nyckeltalet kassalikviditet är omsättningstillgångar dividerat med kortfristiga skulder.

Långfristiga skulder

avser skulder som förfaller senare än ett år från balansdagen.

Löneskatt

är skatt på pensionsförmåner till anställda.

Nettokostnad

är den kostnad som ska finansieras genom skatteintäkter och generella statsbidrag. Den beräknas som bruttokostnad (alla kostnader för en verksamhet) minus interna och externa intäkter.

Nettoinvesteringar

är investeringsutgifter efter avdrag för investeringsbidrag m.m.

Omsättningstillgångar

är tillgångar som förväntas innehas under kort tid, exempelvis kundfordringar och förråd. Tillgångarna kan snabbt omsättas till likvida medel.

Periodisering

innebär en fördelning av kostnader och intäkter på de redovisningsperioder till vilka de hör.

Rörelsekapital

är skillnaden mellan omsättningstillgångar och kortfristiga skulder. Rörelsekapitalet avspeglar kommunens finansiella styrka.

FOTO SANNA.LANDENBERG

Soliditet

visar i vilken utsträckning tillgångarna är finansierade med eget kapital och därmed hur stabil kommunen är. Nyckeltalet beskriver kapitalstyrkan, vilket ger en vägledning vid investeringsbeslut och dess konsekvenser på lång sikt.

Stibor

3 mån Stibor är en referensränta som visar ett genomsnitt av de räntesatser som storbanker i Sverige är villiga att låna ut pengar till varandra under en viss löptid, i detta fall i 3 månader. Stibor fastställs dagligen.

Swap

En swap är ett derivatinstrument för att hantera kurs- och ränterisker.

tkr

Belopp i tusentals kronor.

mkr

Belopp i miljontals kronor.

Drift- och investeringsredovisning

DRIFTREDOVISNING		Intäkter	Intäkter	Kostnader	Kostnader	Budget	Utfall	Budget- avvikelse	Utfall
BENÄMNING									
tkr		2022	2021	2022	2021	2022	2022	2022	2021
Kommunfullmäktige		707	17	6 510	4 792	5 301	5 803	-502	4 775
Kommunstyrelsen		134 659	135 607	305 766	290 342	195 419	171 107	24 312	154 735
Omsorgsstyrelsen		128 818	143 308	743 324	713 779	600 887	614 506	-13 619	570 471
Bildningsstyrelsen		175 422	178 661	840 400	808 834	661 130	664 978	-3 848	630 173
V-D miljö och bygg		75 060	73 308	91 091	87 813	17 762	16 032	1 730	14 505
Summa styrelser		514 665	530 901	1 987 091	1 905 560	1 480 499	1 472 426	8 073	1 374 658
Justeras: Poster som ej är hänfö- bara till verksamhetens intäkter och kostnader i resultaträkningen		-170 138	-173 352	-180 502	-177 854	-18 382	-10 364	-8 018	-4 502
Kapitaltjänst, Intern ränta				-7 700	-8 926	-9 896	-7 700	-2 196	-8 926
Kapitaltjänst, Avskrivning		0		-40 877	-38 406	-43 029	-40 877	-2 152	-38 406
Personalförsäkring pension		0	0	-57 836	-61 553	-60 848	-57 836	-3 012	-61 553
Pensionskostnader		0	0	99 690	99 422	92 808	99 690	-6 882	99 422
Lönepott		0	0	0	0	3 186	0	3 186	0
Bokslutsjusteringar		0	0	-9 271	-8 362	0	-9 271	9 271	-8 362
Finansiella poster		902	-76	1 512	816	-603	610	-1 213	892
Interna poster förvaltning		-171 040	-173 276	-166 020	-160 844	0	5 020	-5 020	12 432
Verksamhetens intäkter och kostnader enligt resultaträkningen		344 527	357 550	1 806 589	1 727 706	1 462 117	1 462 063	54	1 370 157

Kommentarer

Väsentliga avvikelser

Bildningsstyrelsen

Förvaltningens resultat är -3 848 tkr.

Bildning övergripande, har ett resultat på -121 tkr, bufferten har använts i sin helhet i år för att bekosta bland annat underhållsplan för fritidsanläggningar, förstärkning stödfunktioner Åvestadal skola, och extra klasser på hösttermin i Fors och Bergsnässkolan.

För resultatenhet Förskolan uppgår överskottet till 4 138 tkr. Till positiva resultatet har påverkat höga sjuklöneersättningar kopplat till pandemin, anpassning av personalstyrkan till minskat antal barn i verksamheten, effektiv personal- och vikarieplanering, barnomsorgintäkterna över budget och positiv semesterlöneskuldförändring till följd av minskade heltidstjänster.

Resultatenhet Utbildningen har ett resultat på -6 916 tkr. Bidragsbortfall på 2 685 tkr avseende karriärtjänster för höstterminen förklarar underskottet till viss del. Skolverket påstår de att inte har mottagit rekvisitionen inom tidsramen. Bildningsförvaltningen har överklagat ärendet, men bidragsintäkten bedöms osäker. Grundskolans underskott uppgår till -4 585 tkr. Semesterlöneskulden har ökat med 793 tkr, kostnader för interkommunalersättning och transportkostnader för skolskjuts är över budget, samt bidragstapp gällande karriärtjänster på totalt 2 210 tkr. Gymnasiets underskott blir -2 931 tkr. Till följd av utökad antal klasser och inriktningar, genererar dessa något mer kostnader än budgeterat. Bidragstapp gällande karriärtjänster uppgår till 475 tkr. Vux och Integration gör ett resultat på +599 tkr. Positiva resultatet beror till stor del på att del av anställdas lön har finansierats med projektmedel.

Resultatenhet Fritid, Kultur & Måltider hamnar på -949 tkr. Underskott för Fritid på -995 tkr förklarar delvis av höga elkostnader samt underhålls- och renoveringskostnader som har överstigit budget. Kulturs resultat blir -1 182 tkr. Engångskostnader kopplat till implementering av nytt bibliotekssystem, höga elkostnader och kostnader gällande kulturgarantin, som det inte fanns budget för samt bidragstapp på karriärtjänster, har påverkat resultatet negativt. Måltider gör ett resultat på +1 228 tkr. Orsaker till det positiva resultatet har varit minskade livsmedelskostnader då det har varit färre ätande barn/elevgrupper till följd av pandemin under första kvartalet och vakanta tjänster eller sjukskrivningar som inte har fullt ersatts med vikarier. Livsmedelskostnader har dock ökat markant under året till följd av inflationen. 2022 var totala livsmedelskostnader 2 830 tkr högre än året före.

Varav nedlagda kostnader för Corona: 140 tkr

- avser materialkostnader, hygienartiklar.

Omsorgsstyrelsen

Avvikelse för styrelse totalt: -13 619 tkr

- Förvaltningens buffert är 12 317 tkr.
- Socialtjänstens resultat är -12 469 tkr. Försörjningsstödet har ett underskott med -2 320 tkr. En minskning med 1 700 tkr jmf med föregående år. Antal hushåll har minskat. Barnavården har underskott med -7 200 tkr. En minskning med 8 200 tkr jmf med föregående år. IFO:s vuxenhet redovisar underskott med -2 150 tkr mkr för HVB hemsvård och LVM vård. En minskning med 2 200 tkr jmf med föregående år. Arbete och sysselsättning, LSS gruppboende och socialpsykiatri har positiva resultat. Personlig assistans har underskott med 4 411 tkr med anledning av nya assistansärenden under året.
- Vård och omsorgs resultat är -13 467 tkr. Kostnader för sjuklöner, vikarier och övertid är mycket höga. Samtliga enheter utom ett äldreboende, en hemtjänstgrupp och enheten för biståndshandläggning har negativa resultat.

Bokförda kostnader för corona är 4 337 tkr och intäkter är 5 118 tkr.

- 2 100 tkr är personalkostnader för kohortvård. 2 200 tkr är kostnader för skyddsutrustning och skyddsmaterial. Övriga kostnader för den ökande sjukfrånvaron och övertiden är inte medräknat.
- 5 118 tkr är intäkter för sjuklönekostnader från Försäkringskassan jan-mars.

Kommunstyrelsen

Förvaltningens resultat + 24,3 mkr. Merparten av överskottet återfinns inom det kommungemensamma verksamhetsområdet, 17,2 mkr. Momsersättning för vissa momsbefriade verksamheter utgör den största posten, 5 mkr. Tillfälliga medel för integration bidrar till överskottet med 3,6 mkr. För teknisk service uppgår överskottet till 0,8 mkr. Återigen en ogynnsam vinter för väghållningen med bland annat stora snöfall under mars och början av april. Kommunkansliet uppvisar ett överskott med 6,3 mkr. Stora delar utgörs av personalvakanser samt högre intäkter än förväntat.

Åtgärder på grund av avvikelser

ÅTGÄRD	START ÅR & KVARTAL	KLAR ÅR & KVARTAL	EFFEKT 2023 tkr	FULL EFFEKT tkr
Erbjuda missbruksvård på Malmgården och i öppenvård, klara ökat behov inom ram	Pågående	Löpande	-	-
Omstrukturering av LSS verksamhet, erbjud vård i hemkommunen, klara ökat behov inom ram	Pågående	2023	-	-
Vården och omsorgen i utveckling	Pågående	2023	-	-
Utveckla arbetsmarknadsinsatser "nya AME" i Arbete och sysselsättningsenheten och med VISAN	Pågående	Löpande	-	-
Utveckla samverkan mellan terapiorganisation, anhörigstöd med mera	Pågående	2023	-	-
Utveckla samverkan i länet kring boende och familjehem	Pågående	-	-	-
Fortsätta utveckla digitala hjälpmedel för stöd till personal och brukare	Pågående	-	-	-

FOTO THERESE ASPLUND

Investeringsredovisning

tkr	INVESTERINGSREDOVISNING INKOMSTER		UTGIFTER		BUDGET	UTFALL	AVVIKELSE	UTFALL
	2022	2021	2022	2021	2022	2022	2022	2021
Kommunfullmäktige	0	0	0	0	0	0	0	0
Kommunstyrelsen	0	0	64 262	34 516	89 608	64 262	25 346	34 516
Omsorgsstyrelsen	0	0	2 672	2 406	6 850	2 672	4 178	2 406
Bildningsstyrelsen	0	0	13 940	8 748	14 012	13 940	72	8 748
V-D miljö och bygg	0	0	401	231	400	401	-1	231
Summa styrelser	0	0	81 275	45 902	110 870	81 275	29 595	45 902

INVESTERINGSREDOVISNING	Utgifter sedan projektens start			Varav: årets investeringar		
	BESLUTAD TOTALUTGIFT FROM 2018	UTFALL TOM 2022	AVVIKELSE	BUDGET 2022	UTFALL 2022	AVVIKELSE
Kommunfullmäktige	0	0	0	0	0	0
Kommunstyrelsen	460 224	390 551	69 673	76 680	64 262	12 418
<i>Varav:</i>						
<i>Väghållning</i>	149 826	133 523	16 303	32 972	44 708	-11 736
<i>Grönytor</i>	19 914	18 426	1 488	1 864	1 468	396
<i>Exploatering</i>	28 613	10 720	17 893	11 756	1 008	10 748
<i>Fastigheter</i>	170 304	162 743	7 561	2 104	8	2 096
<i>Inventarier/maskiner</i>	1 533	645	888	0	0	0
<i>Yttre miljöer</i>	18 893	7 480	11 413	4 274	2 659	1 615
Omsorgsstyrelsen	25 980	11 152	14 828	6 850	2 672	4 178
<i>Varav:</i>						
<i>Digitalisering</i>				2 200	3 081	1 892
Bildningsstyrelsen	72 813	54 637	18 176	15 540	13 940	1 600
<i>Varav:</i>						
<i>Fordon pgr ny inriktning</i>	3 032	1 975	1 057	3 032	1 975	1 057
<i>Möbler förskola Balders hage</i>	1 940	915	1 025	540	0	540
V-Dala miljö-/byggnadsnämnd	2 910	2 478	432	400	401	-1
<i>Varav:</i>						
Summa	561 927	458 819	103 108	99 470	81 275	18 195

Omsorgsstyrelsen: Beräknad investeringskostnad för upphandling av nytt verksamhetssystem inom ramen för digitalisering har bokförts på driften som immateriell kostnad.

Kommentarer större projekt (1 mkr eller mer)

Väghållning

Ny gång- och cykelväg Fredsgatan i Avesta är klar.

Bygdeväg (del av Älvbrovägen) har färdigställts.

Projektering ny väg inklusive gång/cykel från riksväg 68 till Krylbo via Lerbäcken är klar.

Projektering åtgärder bro över Dalälven (Kyrkbron) pågår.

Ny gång- och cykelväg Brunnsvägen i Skogsbo färdigställd.

Bullervall i Nordanö har färdigställts.

Grönytor

Upprustning av Karlbergs lekplats har utförts.

Renovering av grönytor i Nordanö och Björkarsbo har färdigställts.

Exploatering

Pågår åtgärder för gata och park i samband med exploatering av bostads- och/eller industriområden i Horndal, Nordanö, Lerbäcken, Älvbro, Åsbo och Älvnäs.

Arbete med utveckling av kommundelarna Fors och Krylbo har pågått under året.

Fastigheter

Ombyggnation av ventilation i köket Avesta Parken på grund av utökning av restaurangutbildning.

Nya städmaskiner har köpts in.

Lokal Servicepunkt Horndal har iordningställts.

FOTO SANNA LANDENBERG

Bolag och förbund

Resultaträkning (mkr)	Intäkt 2022	Intäkt 2021	Kostnad 2022	Kostnad 2021	Resultat 2022	Budget 2022	Budget- avvikelse	Resultat 2021
Gamla Byn AB	239,7	231,4	-228,4	-222,7	11,3	3,2	8,1	8,7
Avesta Industristad AB	47,0	47,7	-44,8	-42,4	2,2	1,8	0,4	5,3
Avesta Vatten & Avfall AB	89,8	79,8	89,5	-79,0	0,3	-0,5	0,8	0,7
Södra Dalarnas Räddningstjänstförbund	74,4	74,2	74,1	74,0	0,2	0	0,2	0,2

Investeringar (mkr)	2022	2021
Gamla Byn AB	22,1	153,8
Avesta Industristad AB	32,1	5,5
Avesta Vatten & Avfall AB	70,9	53,0
Södra Dalarnas Räddningstjänstförbund	0	0

FOTO THERESE ASPLUND

Kommentarer till resultat och investeringar

Gamla Byn AB, koncern

År 2022 har varit ett händelserikt och intensivt år för Gamla Byn AB och dotterbolaget Avesta Industristad AB.

Under våren invigdes bolagets största investeringsprojekt på många år då 71 nybyggda hyreslägenheter, varav 31 trygghetsbostäder samt en gemensamhetslokal och verksamhetslokaler stod klart i centrala Avesta. Bolaget har därmed försett bostads- och lokalmarknaden i Avesta med nya, attraktiva lägenheter och verksamhetslokaler. Extra roligt är det att intresset för att hyra en lägenhet har varit stort varför den farhåga som funnits om stora vakanser inte har inträffat. Vidare har bolaget under december månad erhållit ett investeringsstöd på drygt 35 miljoner kronor för projektet från Boverket.

Andra stora investeringsprojekt under året är nybyggnation av en förskola på Rågen som har kapacitet att ta emot 122-160 barn. Första spadtaget togs under våren och projektet har fortlöpt bra under året. Förskolan beräknas vara inflyttningsklar sommaren 2023. Vidare har det inom dotterbolaget genomförts en del ombyggnationer i Koppardalen för att möjliggöra för nya företag och verksamheter att etablera sig.

Efter att ha levt med pandemin, och att minska smittspridningen under ett par år, har vi återigen haft möjlighet att arbeta fullt ut med underhåll i våra fastigheter. Det kan vi bland annat se genom att satsningarna har ökat markant under året jämfört med föregående år. Större underhållsprojekt som genomförts är takbyten på Skogsgläntan och Corneliusgatan samt fönsterbyten på Siken och Bergsnässkolan.

Vidare är frågor kring hållbarhet och klimat viktigare än någonsin varför styrelserna har beslutat om en Energiplan som bland annat slår fast att bolagen ska vara helt fossilfria år 2030. Vid framtagande av energibokslutet för år 2022 kan vi också se att vi har kommit en bra bit på väg då energiförbrukningen, tack vare ett mycket bra arbete från engagerade medarbetare, har minskat. Ett arbete har också inletts med att förse några av bolagets fastigheter med solceller under år 2023 och en energigrupp har inrättats med uppdrag att driva Energiplanen framåt.

Det har också arbetats en hel del med att förbättra bolagets interna rutiner och processer främst vad gäller underhållsplanering och projektstyrning. Vi har också tillsammans i bolagen, både medarbetare och styrelse, blickat framåt i och med arbetet att ta fram en helt ny affärsplan som bidrar till visionen "Gamla Byn AB skall vara förstahandsvalet vid val av lägenheter och lokaler i Avesta kommun".

Det ekonomiska resultatet för Gamla Byn AB blev 11,3 mkr (8,7) samtidigt som genomförda reparations- och underhållsarbeten under året ökade jämfört med föregående år 46 mkr (35). För koncernen blev resultatet 13 mkr (14) och kostnaderna för reparations- och underhållsarbeten blev 54 mkr (41). Kommande år fortsätter vi att ta oss an den underhållsskuld som finns för att säkerställa värdet på våra fastigheter.

Avkastningen på totalt kapital för moderbolaget uppgick till 4,6 procent (5,4). Och för dotterbolaget till 5,4 procent (7,9). Soliditeten per 2022-12-31 för moderbolaget är 23,7 procent (23,2).

Avesta Vatten & Avfall AB

Verksamheten omfattar VA- och avfallsverksamheten i Avesta kommun. Bolaget svarar för dricksvattenproduktion, rening av avloppsvatten samt insamling och återvinning av avfall. Anläggningarna omfattar fem vattenverk, tre avloppsreningsverk, 54 pumpstationer, 24 mil vattenledning och 22 mil avloppsledning samt en återvinningscentral. Allt vatten som produceras kommer från grundvattentäkter och är av hög kvalitet.

Försäljningen har under räkenskapsåret uppgått till 77,4 mkr (72,6) varav 48,6 mkr (45,7) avser VA-verksamheten, 28,6 mkr (26,8) avser avfallsverksamheten och 0,2 mkr (0,1) avser övrig försäljning.

Årets investeringar uppgår till 70,9 mkr (53,0).

Företagets resultat efter finansiella poster uppgår till 0,3 mkr (1,8) och fördelas med -0,1 mkr (1,4) för VA-verksamheten och 0,4 mkr (0,4) för avfallsverksamheten.

Södra Dalarnas Räddningstjänstförbund

Södra Dalarnas Räddningstjänstförbund (SDR) består av räddningstjänsten i Avesta, Hedemora, Fagersta samt Norberg.

Det ekonomiska resultatet för 2022 visar preliminärt på ett överskott på 0,2 mkr. Bland större budgetavvikelser kan nämnas att bolaget fått ränta (0,2 mkr) på likvida medel på bank.

Intäkterna för extern utbildning har varit lägre än budget under året. Efter bokslut 2022 är förbundets egna kapital 3,7 mkr.

FOTO THERESE ASPLUND

Under 2022 genomförde Södra Dalarnas Räddningstjänstförbund totalt 1 181 utryckningar. Genomsnittet på 5 år ligger på 1 246. Antalet trafikolyckor håller fortfarande en nivå som lägre än normalt, detta är en minskning för tredje året i följd. Antalet bränder i skog och mark samt bränder i byggnader har varit betydligt färre än 2021. Antalet bränder i fordon har minskat med 40 procent från föregående år vilket var ett år med ovanligt många bränder i fordon.

Under första halvåret 2022 genomförde konsultföretaget Eva Ekman Counseling AB en utredning med uppdraget att genomlysna och föreslå åtgärder utifrån KPMG:s granskningsrapport 2021. Utredningen presenterades i september och en slutrapport med beskrivning av genomförda och pågående åtgärder lämnades till förbundets medlemskommuner i slutet av oktober.

Exempel på åtgärder som genomförts under året med anledning av utredningen är:

- Översyn och revidering av styrdokument för chefsroller mm
- Översyn och revidering av delegationsordning
- Revidering av förbundsordning med tydliggörande av arbetsutskottets roll och sammansättning
- Tydliggörande av ledningsgruppens roll som beredande organ i förbundet
- Genomlysning av HR-relaterade frågor enligt KPMG:s förslag
- Reformering av förbundets systematiska arbetsmiljöarbete

AVESTA KOMMUN

Besök: Kungsgatan 32, Avesta

Telefon: 0226-46 50 00

E-post: servicesenter@avesta.se

www.avesta.se | www.baraiavesta.se